

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ DLE RVP ZV**

1. část

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2016 – 4. verze

Obsah:

Základní škola Údlice, okres Chomutov	1
1. část	1
1.1 Název školního vzdělávacího programu	6
1.2 Motivační název	6
1.3 Údaje o škole	6
1.4 Zřizovatel	7
1.5 Platnost dokumentu	7
2 Charakteristika školy	8
2.1 Úplnost a velikost školy	8
2.2 Vybavení školy	8
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	9
2.4 Charakteristika žáků	9
2.5 Dlouhodobé projekty	9
2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	10
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
3.1 Základní zaměření školy	13
3.2 Cíle základního vzdělávání	13
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.4 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
3.5 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	19
3.6 Začlenění průřezových témat	19
4 Učební plán	24
4.1 Tabulace učebního plánu	24
4.2 Systém výuky	26
4.3 Poznámky k učebnímu plánu	27
2. část	29
5 UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ 1. STUPNĚ	30
5.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura	31
5.1.1 Vyučovací předmět Český jazyk	31
5.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk	46
5.2.1 Vyučovací předmět Anglický jazyk	46
5.3 Vzdělávací obor Matematika a její aplikace	53
5.3.1 Vyučovací předmět Matematika	53

5.4	Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie	66
5.4.1	Vyučovací předmět Informatika	66
5.5	Vzdělávací obor Člověk a jeho svět	72
5.5.1	Vyučovací předmět Prvouka	72
5.5.2	Vyučovací předmět Přírodověda	80
5.5.3	Vyučovací předmět Vlastivěda	86
5.6	Vzdělávací obor Hudební výchova	92
5.6.1	Vyučovací předmět Hudební výchova	92
5.7	Vzdělávací obor Výtvarná výchova	101
5.7.1	Vyučovací předmět Výtvarná výchova	101
5.8	Vzdělávací obor Tělesná výchova	111
5.8.1	Vyučovací předmět Tělesná výchova	111
5.9	Vzdělávací obor Člověk a svět práce	128
5.9.1	Vyučovací předmět Praktické činnosti	128
3. část		140
6	UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ 2. STUPNĚ	141
6.1	Vzdělávací obor Český jazyk a literatura	142
6.1.1	Vyučovací předmět Český jazyk	142
6.2	Vzdělávací obor Cizí jazyk	157
6.2.1	Vyučovací předmět Anglický jazyk	157
6.3	Vzdělávací obor Další cizí jazyk	168
6.3.1	Vyučovací předmět Německý jazyk	168
6.4	Vzdělávací obor Matematika a její aplikace	177
6.4.1	Vyučovací předmět Matematika	177
6.5	Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie	192
6.5.1	Vyučovací předmět Informatika	192
6.6	Vzdělávací obor Dějepis	195
6.6.1	Vyučovací předmět Dějepis	195
6.7	Vzdělávací obor Výchova k občanství	205
6.7.1	Vyučovací předmět Občanská výchova	205
6.8	Vzdělávací obor Fyzika	216
6.8.1	Vyučovací předmět Fyzika	216
6.9	Vzdělávací obor Chemie	227
6.9.1	Vyučovací předmět Chemie	227
6.10	Vzdělávací obor Přírodopis	233
6.10.1	Vyučovací předmět Přírodopis	233
6.11	Vzdělávací obor Zeměpis	244

6.11.1	Vyučovací předmět Zeměpis.....	244
6.12	Vzdělávací obor Hudební výchova.....	254
6.12.1	Vyučovací předmět Hudební výchova.....	254
6.13	Vzdělávací obor Výtvarná výchova.....	264
6.13.1	Vyučovací předmět Výtvarná výchova.....	264
6.14	Vzdělávací obor Výchova ke zdraví.....	271
6.14.1	Vyučovací předmět Výchova ke zdraví.....	271
6.15	Vzdělávací obor Tělesná výchova.....	280
6.15.1	Vyučovací předmět Tělesná výchova.....	280
6.16	Vzdělávací obor Člověk a svět práce.....	299
6.16.1	Vyučovací předmět Praktické činnosti.....	299
6.17	Vzdělávací obor Volitelné předměty.....	306
6.17.1	Vyučovací předmět Informatika.....	306
6.17.2	Vyučovací předmět Přírodovědná praktika.....	309
6.17.3	Vyučovací předmět Technické kreslení.....	315
6.17.4	Vyučovací předmět Základy elektrotechniky.....	318
6.17.5	Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce.....	321
7	DODATKY	324
7.1	Používané zkratky.....	324
4. část		327
8	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	328
8.1	Pravidla pro hodnocení žáků.....	328
8.1.1	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	329
8.1.2	Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.....	329
8.1.3	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	332
8.1.4	Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.....	333
8.1.5	Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15, odst. 2 vyhlášky č.48/2005 Sb., včetně předem stanovených kritérií.....	337
8.1.6	Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace.....	338
8.1.7	Způsob získávání podkladů pro hodnocení.....	340
8.1.8	Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.....	341
8.1.9	Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	343
8.1.10	Výchovná opatření.....	344
5. část		346
9	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ A POZNÁMKY	347

9.1	Závěrečná ustanovení.....	347
9.2	Poznámky	348

1 Identifikační údaje

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný dle RVP ZV

1.2 Motivační název

EKOŠKOLA

1.3 Údaje o škole

Název školy: Základní škola Údlice, okres Chomutov

Adresa školy: Stará čtvrť 363, 431 41 Údlice

Kontakty: tel./fax: 474 667 293 zs.udlice@volny.cz www.zsudlice.cz

Jméno ředitele: Mgr. Jiří Chloupek

Koordinátor ŠVP: **Ing. Lenka Ernestová**

Koordinátor ŠVP I., II. stupeň: Mgr. Božena Hafenrichterová a Ing. Lenka Ernestová

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 46 787 267

1.4 Zřizovatel

Název zřizovatele: Obec Údlice

Adresa: Náměstí 12, 431 41 Údlice

Kontakty: tel./fax: 474 667 271, 474 667 231 ou.udlice@volny.cz www.obec-udlice.cz

1.5 Platnost dokumentu

Datum: 1. 9. 2007, 2. verze od 1. 9. 2011, 3. verze od 1. 9. 2013, 4. verze od 1. 9. 2016

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Identifikátor zařízení: 600 077 543

Škola sdružuje:	Základní školu	IZO	102 129 690	cílová kapacita	270 žáků
	Školní družinu	IZO	116 200 260	cílová kapacita	56

Základní škola Údlice je úplnou základní školou, která poskytuje základní vzdělání cca 195 žákům.

Škola je spádovou školou, je jediná ZŠ v obci. Zřizovatel stanovil pro školský obvod Údlice tyto spádové obce: Nezabylice, Bílence, Hrušovany, Všehrady, Otvice, Velemyšleves a Žíželice.

V současné době se na škole vzdělávají žáci z patnácti vesnic šesti obecních úřadů (Údlice, Bílence, Nezabylice, Hrušovany, Všehrady, Velemyšleves) spadajících pod tři okresy (Chomutov, Louny, Žatec). Škola je umístěna blízko centra obce a dopravních spojů.

2.2 Vybavení školy

Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Škola má k dispozici jednu budovu. Jedná se o třípodlažní, částečně podsklepený objekt s plochou střechou. V suterénu je kotelna a šatny. V přízemí jsou učebny, sociální zařízení, kanceláře (Ř, ZŘ, hospodářka), místnost pro uklízečky a vstupní hala. Ve druhém patře jsou učebny, odborná učebna, sklad CO a spisovna, kabinety, školní družina, sborovna, relaxační místnost (kabinet výchovného poradce) a chodby. Ve třetím podlaží jsou učebny, kabinety, sociální zařízení, školní čítárna a chodba. Škola nemá bezbariérový přístup. V areálu školy je multifunkční hřiště.

Součástí školy není školní jídelna, nemáme ani vlastní tělocvičnu. Škola využívá školní jídelnu a tělocvičnu. Střední školy technické, gastronomické a automobilní, Chomutov, příspěvkové organizace – středisko Údlice.

Budova školy byla dokončena v roce 1960.

V roce 2013 proběhla rekonstrukce školy pod názvem „Snížení energetické náročnosti objektu základní školy“. Rekonstrukce spočívala v zateplení obvodových stěn a střechy a ve výměně otvorových výplní. Dále opatření spočívalo v rekonstrukci zdroje tepla instalací absorpčního plynového tepelného čerpadla typu vzduch/voda.

Výuka probíhá v jedenácti učebnách, z toho devět je kmenových tříd. Pro výuku ICT, ale i dalších předmětů je učebna výpočetní techniky. Všech 12 učeben je vybaveno interaktivní tabulí nebo interaktivním projektorem. Ve škole je keramická pec, školní dílna a školní čítárna. Školní družina využívá jedné místnosti a jako záložní v případě velkého počtu žáků je určena jedna ze tříd.

Škola je standardně vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány. Třídy jsou vybaveny výškově stavitelným nábytkem.

Hygienické zázemí školy je na standardní úrovni jak pro žáky, tak pro zaměstnance školy. Pro dodržování pitného režimu žáků a pracovníků školy slouží nápojový automat. V době volna a přestávek mohou žáci využívat odpočinkové kouty na chodbách, v případě příznivého počasí i venkovní prostory školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, třídní a netřídní učitelé a vychovatelka školní družiny. Ve škole pracuje výchovný poradce a školní metodik prevence, koordinátor ŠVP a koordinátor ICT a EVVO. Vzdělávání a rozvoj pedagogů vychází z dlouhodobých cílů a strategie školy a je plánováno na základě identifikace potřeb. Jeden učitel je nekvalifikovaný.

Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro nápravy specifických vývojových poruch učení.

2.4 Charakteristika žáků

Na první stupeň chodí žáci ze 14 obcí.

Na druhém stupni tvoří téměř polovinu žáků žáci dojíždějící. Kromě Údlíc navštěvují školu i žáci z několika dalších obcí. Aktivitu školy přizpůsobujeme dopravní dostupnosti.

2.5 Dlouhodobé projekty

Se značnou pozorností se škola věnuje dalším aktivitám. Zapojuje žáky do soutěží a olympiád. Škola organizuje školní exkurze a akce související s výchovně vzdělávací činností školy. Organizuje plavecký výcvik, zahraniční exkurze (dle možností) a pobyty s ekologickým zaměřením.

Žáci školy jsou zapojeni do ekologických projektů (3 x titul Ekoškola roku) a od školního roku 2005/2006 jsme byli mezi 20 pilotními školami v mezinárodním ekologickém projektu Eco Schools. V červnu 2012 nám byl udělen třetí mezinárodní titul Ekoškola. Společně s titulem jsme získali oprávnění veřejně se prezentovat jako Ekoškola a používat příslušné logo. Od roku 1992 škola spolupracuje s nadací „TEREZA“. Nejprve využívala nabízené projekty, později jsme si vytvářeli projekty sami tak, aby vyhovovali našim potřebám. Dále pracují žáci na dalších školních projektech, jako je například „Naučná stezka“, „Zahrada“ nebo „Litte Less“.

Dalšími projekty, do kterých jsou žáci zapojeni, jsou projekty v oblasti prevence kriminality, primární preventivní programy v prevenci zneužívání návykových látek, projekty „Zdravé zuby“, „Zdravá pětka“ atd.

2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání a výchovy prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách. Dále mohou rodiče školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím a v době akcí pro veřejnost. O činnosti školy jsou také informováni prostřednictvím webových stránek a vývěsky na škole. Často školu prezentujeme v místním tisku.

Při škole pracuje školská rada. Schází se přibližně 2 x za rok a projednává zprávy a dokumenty školy. Úzce spolupracujeme s MŠ Údlice, zřizovatelem a ostatními organizacemi v obci. Spolupracujeme s PPP Chomutov.

Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce (VP) ve spolupráci se školním metodikem prevence (ŠMP), vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce, školního metodika prevence a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí a podpora v obtížných psychosociálních situacích
- kariérové poradenství, volba střední školy, učiliště
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním

- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce a metodik prevence realizují konzultační hodiny podle individuální potřeby žáků a rodičů. Spolupráce je silně individuální, a to jak při řešení prospěchových a výchovných problémů, tak i při řešení potřeb školy.

Prevence sociálně patologických jevů

Problematicke prevence sociálně patologických jevů na základě „Minimálního preventivního programu“ je na naší škole každoročně věnována značná pozornost. Jednotlivé body „Minimálního preventivního programu“ jsou rozpracovány a probrány s vyučujícími již před začátkem školního roku.

Školní metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace se žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy.

Pracovníci školy sledují chování žáků, zda nejsou předmětem šikany. Všechny náznaky jsou řešeny a je uplatňován „Program proti šikanování“, který má škola vypracován.

Školní metodik prevence a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů měst a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. S pracovníci odborů péče o dítě máme tradičně dobrou spolupráci.

Důsledně monitorujeme výskyt záškoláctví, při jeho odhalení pracujeme s problémovými žáky i jejich rodinami, v případě většího počtu zameškaných hodin či v případě opakovaného záškoláctví i s orgány péče o dítě.

Řešíme jak výraznější problémy s kázní, tak především problematiku dysfunkčních rodin.

S Policií ČR spolupracujeme v rámci prevence sociálně patologických jevů (konzultace, besedy se žáky, řešení problémů spojených s pohybem osob konzumujících a eventuálně nabízejících drogy v okolí školy apod.). V neposlední řadě spolupracujeme při vyšetřování drobných deliktů spáchaných mimo školu i ve škole.

S Městskou policií spolupracujeme především v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Příslušníci MP provádějí ve škole besedy se žáky, popř. využíváme i jiných akcí pořádaných Městskou policií.

Pracovnice PPP Chomutov provádí všechny potřebné testy a vyšetření žáků a dochází na naši školu, kde v případě potřeby konzultuje výsledky vyšetření s jednotlivými vyučujícími. Do PPP také dochází naši žáci, kteří potřebují péči speciálního pedagoga. Další spolupráce s PPP spočívá v metodickém vedení, výchovný poradce a metodik prevence se účastní schůzek pořádaných poradnou PPP v Chomutově.

U žáků se zaměřujeme především na prevenci kouření a konzumace alkoholu, protože tyto dvě legální drogy bývají často vstupní branou pro užívání drog nelegálních. V souladu s pokynem MŠMT ČR byl již dříve do Řádu školy zapracován zákaz nosit do školy cigarety, alkohol a další návykové látky. Dodržování zákazu je průběžně kontrolováno a jeho porušování kázeňsky trestáno. Značná pozornost je také věnována prevenci agresivity a rasové (i jiné) nesnášenlivosti. Vycházíme při tom z dosavadních zkušeností nabytých při spolupráci s protidrogovým koordinátorem PČR Chomutov a hlavním metodikem prevence PPP Chomutov. Žáci by měli již od začátku školní docházky dostávat kvalitní informace o

škodlivosti drog včetně alkoholu a cigaret pro lidský organismus. Důraz je kladen především na průběžné předávání informací v rámci jednotlivých předmětů, kam příslušná problematika spadá. Ve škole je zřízena knihovna literatury a videokazet s tematikou drog a dalších negativních jevů, která je k dispozici vyučujícím, žákům i rodičům. Rodičům jsou o problematice poskytovány kvalifikované informace a rady na pravidelných třídních schůzkách.

Jedním z důležitých bodů primární prevence negativních jevů je naučit děti, jak smysluplně trávit jejich volný čas. Pokud se věnují sportu nebo jiné zájmové činnosti, zpravidla méně často inklinují ke konzumaci drog, gamblerství a jiným negativním aktivitám. Proto se snažíme nabídnout našim žákům co nejvíce možností, jak aktivně volný čas využít.

Spolupracujeme a zprostředkováváme nabídku zájmových kroužků ZUŠ Chomutov, DDM Chomutov, a dalších zájmových organizací v okolí školy a v Chomutově.

Dále ve škole každoročně probíhají besedy s příslušníky Městské policie a Policie České republiky. Žáci si také osvojují zásady správného chování a jednání v krizových situacích.

Spolupráce s rodiči se uskutečňuje převážně přes třídního učitele a přes třídní schůzky, dále o konzultačních dnech, také dle individuální potřeby žáků a rodičů.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Motto:

Škola by neměla být pouze místem povinného školního vzdělávání v rámci zákonem stanovených norem – škola tohoto tisíciletí se musí vrátit ke své téměř již zapomenuté roli – musí se stát přirozeným centrem komunity, přirozeným centrem vzdělávání a zprostředkovávaného i aktivního poznávání nejen dětí, ale i dospělých. Měla by být i místem, kde lze realizovat široké spektrum zájmových aktivit.

3.1 Základní zaměření školy

Škola si stanovuje za cíl být standardní základní školou bez zvláštních experimentů s důrazem na posilování ekologického vědomí žáků. Tento záměr vyplývá ze znalosti sociálního složení obyvatel spádového obvodu školy a z umístění obce v blízkosti okresního města.

Hlavním cílem školy tedy je:

- poskytnout žákům kvalitní základy vzdělání uložené zákonnými normami,
- vytvořit podmínky pro další vzdělávání a uplatnění v životě.
- rozvíjet osobnost žáka tak, aby byl schopen samostatně myslet, rozhodovat se, byl zdravě sebevědomý, schopný komunikovat, vyjádřit a obhájit svůj názor v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami,
- vychovávat žáky zvědavé, aktivní, pracovitě, s kladným postojem k práci duševní i manuální,
- vychovávat žáky, kteří se dokáží orientovat ve světě plném informací, dokáží je vyhledávat, třídit,
- vychovávat žáky tolerantní k názorům druhého, k jeho potřebám a odlišnostem,
- rozvíjet u žáků aktivní zájem o životní prostředí a zdravý životní styl,
- vést žáky ke stanovení vlastních pravidel chování, k jejich dodržování i k dodržování pravidel školního řádu, vést žáky k sebehodnocení

3.2 Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

pomáhat žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. V tabulce uvádíme řadu příkladů k rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí na naší škole. Pravidelně kontrolujeme, zda tyto kompetence odpovídají tomu, co je uvedeno u předmětů.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Klíčová kompetence	Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy
Kompetence k učení vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a	• Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. • Vedeme žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení. • Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

motivovat je pro celoživotní učení	• Podporujeme samostatnost a tvořivost. • Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti. • Vedeme žáky ke správnému vyhledávání, zpracování a používání potřebných informací v literatuře a na internetu. • Seznamujeme žáky se zdroji informací týkajících se zdravého životního stylu, vztahu mezi lidmi • Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. • Vedeme žáky k prezentaci toho, co se naučili, např. prezentací referátů, vyjadřování vlastními slovy, využití naučeného v praktických úkolech a v životě. • Využíváme výukové programy. • Vedeme žáky k reflexi a sebereflexi procesu učení. Zakládáme portfolia a pracujeme s nimi, tj. komentujeme, třídíme, prezentujeme, obhajujeme vybrané materiály • Nabízíme vědomostní a dovednostní soutěže a olympiády (Klokan...) • Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. • Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. • Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
Kompetence k řešení problémů podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“). • Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit. • Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů. • Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. • Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů. • Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení. • Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. • Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problému. • Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení možných rizikových a zátěžových situací, možných problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhým. • Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem. • Učíme asertivnímu chování. • Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi. • V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet, jak samostatně řešit problémy ve vztahu k situaci ohrožení života. • Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci	• Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích. • Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa. • Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. • Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. • Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky. • Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. • Podporujeme kritiku a sebekritiku. • Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (tisk, web, prezentace apod.). • Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. • Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. • Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti. • Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel. • Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. • Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích, učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“. • Realizujeme výstavy a vystoupení žáků na školní akademie, pro děti z mateřských škol, pro rodiče a pro spolužáky. • Zveme rodiče na společné akce, školy v přírodě, ...
Kompetence sociální a personální rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých	• Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování. • Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. • Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. • Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. • Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým. • Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. • Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů. • Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině. • Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli). • Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

	• Budujeme pozitivní školní a třídní klima.
Kompetence občanské vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích	• Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). • Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. • Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. • Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů. • Budujeme společně s žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách Vytváříme společná pravidla jednání. • Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy. • Respektujeme individuality ve školním a třídním kolektivu. • Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem. • Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, organizacemi v obci apod. • V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků. • Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření. • Využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, policie. • Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost. • Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme. • Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu). • V rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s vhodnými právními normami. • Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí. • Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
Kompetence pracovní vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání	• Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme. • Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem dětí, přičemž vycházíme z toho, že pro naše žáky je hlavní prací učení. • Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. • Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. • Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid).

	• Organizujeme dílny zaměřené na vyrábění výrobků vztahujících se k lidovým tradicím a svátkům (Velikonoce, Vánoce...), při kterých si žáci mohou vybírat podle zájmů zajímavé pracovní činnosti. • Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. • Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání). • Nabízíme řadu zájmových kroužků.

Standardy pro základní vzdělávání

Jedná se o pravidelné zjišťování výsledků vzdělávání v 5. a 9. ročníku základního vzdělávání. Zavedení standardů do praxe je dlouhodobá záležitost. Záměrem standardů je napomoci učitelům, školám, rodičům i žákům při naplňování vzdělávacích cílů a stát se oporou pro hodnocení žáků. Zjištěná fakta slouží jako zpětná vazba pro školu. V první fázi se jedná o matematické, čtenářské a jazykové standardy. U jazyka se jedná o jazyk anglický, který je na naší škole prioritní.

Standardy jsou vytvořeny pro minimální úroveň, tedy stanoví minimum toho, co musí žák na konci 5. a 9. ročníku základní školy znát a umět. Po absolvování testu na počítači dojde k jeho vyhodnocení. Škola následně dostane výsledky testu, včetně hodnocení žáků a celé třídy. Toto hodnocení přichází v procentech a je takto možno porovnat výsledky např. s jinými školami či jen porovnat výsledky uvnitř třídy.

Snažíme se žákům poskytnout co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich znalostí, postojů a dovedností, které potřebují pro nejlepší osobní rozvoj.

3.4 Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP):

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

PLPP sestavuje zpravidla třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce případně i školního metodika prevence. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce se žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem samotným.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMD od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.5 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka:

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje zpravidla třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, případně i školním metodikem prevence a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitel školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů. Začlenění průřezových témat uvádíme pro přehlednost v tabulce.

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1. Osobnostní a sociální výchova OSV					
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
1.1. Poznávání	Čj, M, Tv	M, Čj, Prv	M, Čj, Tv	M, Čj, Vl, Prv	Čj, Vl
1.2. Sebepoznávání	Prv, Čj, Tv	Prv, Čj	Prv, Tv	Vl, Prv, Čj	Vl, Prv, Čj
1.3. Seberegulace		Prv		Prv, Čj, Tv	
1.4. Psychohygiena	Tv	Tv	Tv	Prv, Tv	Tv
1.5. Kreativita	Vv, Tv, Hv	Vv, Tv	Vv, Tv, Aj	Pč, Vv, Tv	Vv, Pč, Tv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
1.6. Poznávání lidí	Prv, Tv	Prv		Prv	
1.7. Mezilidské vztahy	Prv	Prv, Čj	Prv, Tv	Vl	Vl, Prv, Tv
1.8. Komunikace	Čj, Tv	Čj, Hv	Čj, Aj	Čj, Tv, Aj	Aj
1.9. Kooperace a kompetice			Prv, Aj	Prv, Aj	Čj, Aj
MORÁLNÍ ROZVOJ					
1.10. Řešení problémů	Prv	Prv	Prv	Prv, Čj	Prv, Čj
1.11. Hodnoty, postoje	Čj	Prv	Prv	Vl	Prv
2. Výchova demokratického občana VDO					
2.1. Občanská společnost a škola				Vl	Vl, Aj
2.2. Občan, společnost, stát	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
2.3. Formy participace v politickém životě					Vl
2.4. Principy demokracie				Vl	Vl

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
3.1. Evropa a svět kolem nás			Aj	Aj	Čj, Vl, Aj
3.2. Objevujeme Evropu a svět				Aj	Vl, Čj, Aj
3.3. Jsme Evropané			Čj		Vl, Čj
4. Multikulturní výchova MKV					
4.1. Kulturní diference		Čj	Prv	Vl	Vl
4.2. Lidské vztahy		Čj	Prv	Vv	Vv, Aj
4.3. Etnický původ				Vl	Vl
4.4. Multikulturalita			Aj	Aj	Vl, Aj
4.5. Principy sociálního smíru a solidarity				Vl	Vl
5. Environmentální výchova ENV					
5.1. Ekosystémy			Prv	Přv	Přv
5.2. Základní podmínky života			Prv	Přv, Pč	Přv, Pč
5.3. Lidské aktivity a životní prostředí			Prv	Přv, Vv	Přv, Čj
5.4. Vztah člověka a prostředí			Prv	Přv, Pč, Tv, Vl	Přv, Pč, Vv, Tv, Vl
6. Mediální výchova MEDV					
6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj
6.2 Interpretace mediálních sdělení			Čj		Čj
6.3. Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj
6.4. Vnímání autora mediálních sdělení				Čj	Čj
6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj
6.6. Tvorba mediálních sdělení					Čj
6.7. Práce v realizačním týmu				Pč	Pč, Vv

Tematické okruhy průřezových témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1. Osobnostní a sociální výchova OSV				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
1.1. Poznávání			Ov, Pč - VP	M, Pč - VP
1.2. Sebepoznávání	Ov		Ov, Pč - VP	Pč – VP, Aj
1.3. Seberegulace	Ov, Tv	Tv	Ov, Tv	Tv
1.4. Psychohygiena	Tv	Tv	Vz, Tv	Tv
1.5. Kreativita	Tv, Hv, Vv	Tv, Hv, Vv	Tv, Hv, Vv	M, Tv, Čj, Hv, Vv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
1.6. Poznávání lidí	Vv, Tv	Čj, Ov, Nj, Tv	Nj, Př, Tv	Čj, Nj, Ch, Tv
1.7. Mezilidské vztahy	Pp, Aj, Tv	Ov, Tv, Aj	Tv, Aj, Př	Tv, D, Aj
1.8. Komunikace	Čj, Aj, Vv, Tv	Čj, Ov, Nj, Aj, Tv	Čj, Nj, Pč – VP, Aj, Tv	Čj, Nj, Pč – VP, Aj, Tv
1.9. Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Ov, Tv	Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ				
1.10. Řešení problémů	Tv, Př	Tv	Ov, Tv, Ch	M, Tv
1.11. Hodnoty, postoje	Čj, Tv	Čj, Tv	Čj, Ov, Tv	Čj, M, Tv
2. Výchova demokratického občana VDO				
2.1. Občanská společnost a škola	Ov		Čj, Aj, Inf.	
2.2. Občan, společnost, stát		Ov	D	D
2.3. Formy participace v politickém životě	Ov	Ov	M	
2.4. Principy demokracie		Ov	Ov	D, Ov, Z

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech EGS	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3.1. Evropa a svět kolem nás	M, Tv	M, Z, Nj, Aj, Tv	M, Z, Nj, Tv	M, D, Z, Nj, Aj, Ch, Tv
3.2. Objevujeme Evropu a svět	Ov	M, Vv	M, Z	D, Aj
3.3. Jsme Evropané	Př	Čj, D, Ov	Čj, Z, Ov	Čj, Z
4. Multikulturní výchova MKV				
4.1. Kulturní difference	Ov, Z	Ov, Z	Z	Z
4.2. Lidské vztahy		Ov		
4.3. Etnický původ			Př	Z, D
4.4. Multikulturalita	Z, Aj	Nj, Aj	Nj, Aj, Př	Z, Nj, Aj
4.5. Principy sociálního smíru a solidarity		Ov	Ov	
5. Environmentální výchova ENV				
5.1. Ekosystémy	Pp, Z	Pč	Pp, Ch	Z, Př
5.2. Základní podmínky života	Pp, Z	Pč, M	Pp, Ch	Z, Ze, Ch, Př
5.3. Lidské aktivity a životní prostředí	Pp, Z, Tv, Vv	Pč, Tv	Pp, Čj, M, Ov, Tv	M, Z, Ov, Tv, F, Ch, Př
5.4. Vztah člověka a prostředí	Pp, Ov, Z, Vv	Pč, Aj, Vv	Pp	Čj, Z, F, Ch, Př
6. Mediální výchova MEDV				
6.1. Kritické čtení a vnímání medií	Čj	Čj, M	Čj, M, Vz	Čj
6.2. Interpretace mediálních sdělení			Čj	
6.3. Stavba mediálních sdělení	Čj	Vv	Vv	Vv
6.4. Vnímání autora mediálních sdělení				Čj
6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti		Ov	Vz, Ch	Čj, Ch
6.6. Tvorba mediálních sdělení		Inf.	Inf.	Čj, Aj, Vv
6.7. Práce v realizačním týmu			Ov	

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň										
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD*	Minimální časová dotace
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	8	8	7	7	39	6	33
	Cizí jazyk	Anglický jazyk			3	3	3	9	0	9
Matematika a její aplikace		Matematika	5	5	5	5	5	25	5	20
Informační a komunikační technologie		Informatika				1	1	2	1	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2			14	2	12
		Přírodověda				2	2			
		Vlastivěda				2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	14	2	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	2	2	2	2			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5
Časová dotace v jednotlivých ročnících			21	21	24	26	26	118	16	102

Učební plán pro 2. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD*	Minimální časová dotace
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4	4	4	4	16	1	15
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk		2	2	2	6	0	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	16	1	15
Informační a komunikační technologie		Informatika	1				1	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	12	1	11
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1			
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	2	2	2	27	6	21
	Chemie	Chemie			2	2			
	Přírodopis	Přírodopis	2	1	2	2			
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10	0	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1		11	1	10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2			
Člověk a svět práce		Praktické činnosti	1	1	1	1	4	1	3
Volitelné předměty			1	2	2	2	7	7	0
Časová dotace v jednotlivých ročnících			29	30	32	31	122	18	104

Učební plán											
Vyučovací předměty	1. stupeň						2. stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.		6.	7.	8.	9.	
	Časová dotace										
Český jazyk	9	8	8	7	7	39	4	4	4	4	16
Anglický jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
Německý jazyk								2	2	2	6
Matematika	5	5	5	5	5	25	4	4	4	4	16
Informatika				1	1	2	1				1
Prvouka	2	2	2			6					
Přírodověda				2	2	4					
Vlastivěda				2	2	4					
Dějepis							2	2	2	2	8
Občanská výchova							1	1	1	1	4
Fyzika							2	2	2	2	8
Chemie									2	2	4
Přírodopis							2	1	2	2	7
Zeměpis							2	2	2	2	8
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	1	2	2	2	2	9	2	2	1	1	6
Výchova ke zdraví							1	1	1		3
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
Volitelné předměty							1	2	2	2	7
Celkem	21	21	24	26	26	118	29	30	32	31	122

Minimální časová dotace v ročníku	18	18	22	22	22		28	28	30	30	
Maximální časová dotace v ročníku	22	22	26	26	26		30	30	32	32	

DČD* disponibilní časová dotace

4.2 Systém výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na I. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny

školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník.

Metody a formy výuky ŠVP nestanovuje závazně – nechává na vyučujícím, aby pro dosažení očekávané kompetence zvolil sám takové metody a formy výuky, které budou vést k očekávanému efektu. Použité formy a metody by měly v dětech vyvolávat touhu po poznávání, provokovat jejich zvědavost, stimulovat kladné rysy lidské povahy a měly by vždy směřovat k získání konkrétní aktivní dovednosti. Respektování osobnosti dítěte a uplatňování principu pozitivní motivace by měly být neodmyslitelnými prvky práce vyučujícího.

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí (oborů vzdělávacích oblastí) RVP je ve Školním vzdělávacím programu rozpracován do konkrétních vyučovacích předmětů, které škola žákům v daném vzdělávacím období v jednotlivých ročnících nabízí. Skladba těchto předmětů respektuje závazný platný Rámcový učební plán pro základní vzdělávání, zohledňuje aktuální vzdělávací podmínky školy a vytčené vzdělávací priority. ŠVP rozlišuje vzdělávací předměty: závazné a (povinně) volitelné. Umožňuje i existenci zájmových útvarů (zájmových kroužků), které mohou mít různé formy organizace.

Na **I. stupni** je disponibilní časová dotace využita k posílení předmětu Český jazyk (6 hodin) ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Matematika (5 hodin) ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, Informatika (1 hodina) ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Dále je disponibilní časová dotace využita k posílení vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět (2 hodiny) a vzdělávacího oboru Umění a kultura (2 hodiny).

Disponibilní časová dotace na **II. stupni** je využita k posílení předmětu Český jazyk (1 hodina) ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a předmětu Matematika (1 hodina) ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Dále je disponibilní časová dotace využita k posílení vzdělávací oblasti Člověk a společnost (1 hodina), vzdělávací oblasti Člověk a příroda (6 hodin), vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (1 hodina), Člověk a svět práce (1 hodina). Volitelným předmětům je věnováno 7 hodin disponibilní časové dotace a v učebním plánu jsou zařazeny v 6. až 9. ročníku.

Volitelné předměty jsou v ŠVP koncipovány jako aktuální vzdělávací nabídka reagující na aktuální vzdělávací požadavky žáků a na aktuální vzdělávací podmínky a možnosti školy. Škola v učebních plánech pro daný školní rok uvede, které volitelné předměty, ve kterých ročnících a v jaké týdenní hodinové dotaci nabízí. Žáci jsou povinni (v závazném počtu hodin pro daný ročník) vybrat si z uvedené nabídky. O zařazení žáka do skupiny volitelného předmětu rozhoduje ředitel školy. Volitelné předměty slouží jako hodiny rozvíjející nadání žáků v jimi vybrané oblasti nebo jako hodiny s rozšiřujícím vzdělávacím obsahem připravující žáky na další studium. Jejich konkrétní vzdělávací výstup a obsah stanovuje vyučující na začátku každého školního roku podle individuálních vzdělávacích potřeb zařazených žáků.

Volitelný předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Technické kreslení				▪
Přírodovědná praktika	▪		▪	
Informatika		▪	▪	
Základy elektrotechniky				▪
Konverzace v anglickém jazyce		▪		

Pozn.: Další volitelný předmět bude otevřen dle zájmu a dle personálního zajištění.

Ve všech ročnících se realizují jednotlivá průřezová témata, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů.

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

2. část

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2016 – verze č. 4

5 UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ 1. STUPNĚ

5.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

5.1.1 Vyučovací předmět Český jazyk

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **ČESKÝ JAZYK** je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 9 hodin v 1. ročníku, 8 hodin v 2. a 3. ročníku a 7 hodin ve 4. a v 5. ročníku.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje poznávat společensko-kulturní vývoj lidské společnosti, rozvíjí mezilidskou komunikaci.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. – 5. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V komunikační a slohové výchově se žáci učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky a prožitky. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Český jazyk je od počátku vzdělávání nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím vhodné četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o díle. Získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Český jazyk a literatura zahrnuje průřezová témata osobnostní a sociální výchovy environmentální a multikulturní výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), projektových dnů a exkurzí.

Vyučovací předmět je vyučován v kmenové třídě, na vycházkách a exkurzích.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.

Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní:

- Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.

Kompetence sociální a personální:

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem dětí, přičemž vycházíme z toho, že pro naše žáky je hlavní prací učení.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova - rozlišuje slovo, slabiku, hlásku - čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - pozná větu, píše na konci věty tečku	- Písmena: malá, velká, tiskací a psací - Délka samohlásek - Opis a přepis slov a vět	OSV – Osobnostní rozvoj - Poznávání (cvičení soustředění, pozornosti)
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Kultura mluveného projevu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte nahlas slova, věty a krátké texty - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek	Věcné čtení	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- rozumí jednoduchým písemným pokynům - adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání)	- Naslouchání: praktické a věcné - Věcné čtení	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se	Souvislý mluvený projev	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích – zdvořilé vystupování)
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (technika řeči, verbální i neverbální sdělování)
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost		
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči	v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči		

v běžných školních i mimoškolních situacích			
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• krátce, souvisle vypráví své zážitky		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní • udržuje si pracovní a hygienické návyky	• Hygiena psaní	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	• píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu • kontroluje vlastní písemný projev	• Technika psaní	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh	• Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pěstování komunikačních dovedností – dialog)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-11 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení • recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší	• Čtení • Naslouchání • Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) • Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav		OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy chování lidí)
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	• odliší jednotlivé literární pojmy		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké	- rozděluje slova na konci řádků - seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena - identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti - označí přízvučnou slabiku ve slově - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov	- Slabika - Abeceda - Spisovná výslovnost - Spodoba znělosti - Slovní přízvuk	OSV – Osobnostní rozvoj – Poznávání (cvičení dovednosti zapamatování)
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov - ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené - v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdobnělino, vytvoří vlastní - přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného - rozpozná a uvede více významů u známých slov	Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdobnělino	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních	- aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní - správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní	- Pravopis lexikální - Vlastní jména	

jmen osob, zvířat a místních pojmenování			
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)	Významové okruhy slov	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání - podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty - v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci	Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty - jednoduše reprodukuje přečtené texty	Čtení s porozuměním	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje - rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle	Čtení a naslouchání s porozuměním	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (moje psychika – temperament, postoje a hodnoty)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení - vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem	Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech	Mluvený projev: nonverbální prostředky	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodii a tempa řeči, pauzy a důrazu - svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně	píše krátká sdělení podle pokynů učitele	Psaný projev žáka	

správně jednoduchá sdělení			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči	- Krásná literatura - Poslech literárních textů - Přednes literárních textů	MKV – Kulturní difference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu - vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem	- Reprodukce textu - Počátky interpretace literatury	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- odliší vyjadřování v próze a ve verších - rozumí základním literárním pojmům	Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- vymyslí závěr jednoduchého příběhu - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.	- Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér - Čtení s porozuměním - Poslech literárních textů	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenováních	- odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů	Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena	OSV – Osobnostní rozvoj – Poznávání (dovednosti pro učení a studium)
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- rozezná slovo ohebné a slovo neohebné; - v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy	Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy - obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele - Pozná mluvnické významy podstatných jmen a sloves	- Spojování vět - Spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce - Pád, číslo, rod, životnost - Osoba, číslo, čas	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - vyhledá informace v encyklopediích - při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky - reprodukuje obsah textu - doplní text o chybějící část, dovypráví jej,	Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem	MEDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)

	vymyslí název úryvku textu		
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole	Naslouchání a čtení s porozuměním	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt - rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod	Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog a jeho pravidla)
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky - odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním		
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný - opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka	Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty - v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově	- Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis - Rozvoj slovní zásoby	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- Zážitkové čtení a naslouchání - Reprodukce literárního textu - Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozliší poezii a prózu - pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku - uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti	- Literární pojmy: verš, rým, pohádka - Dětská literatura	EGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace) Čtenářská beseda

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu	Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou - podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova - rozpozná předponu a předložku	Stavba slova: kořen, předpona a část příponová	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh - ohledně slovní druhy užívá ve správném tvaru	Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves	Aj - slovní druhy
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- vhodně užívá spisovné a nespisovné koncovky s ohledem na situaci - určí nespisovné tvary u českých slov - označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici - ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici	Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných - určí pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen - určí osobu, číslo, čas, způsob sloves - píše správně koncovky podstatných jmen	- Pravopis: lexikální - Tvarosloví: vzory podstatných jmen, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	- Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení - Osnova textu - Vypravování - Popis	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (co o sobě vím a co ne)	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní - vypíše z textu požadované informace - vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět		OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- doplní neúplný text - sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti)		MEDV – Stavba mediálního sdělení (zpravodajství jako vyprávění, principy sestavování zpravodajství)	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je - zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat		OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace (plánování učení a studia) Rozšiřující učivo: - porovnání informací ze dvou zdrojů	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích - vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej	Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností - rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu)			
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu) - promluvu upraví podle změněného záměru			

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech - dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem	Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů) M - Číslo a početní operace
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text - tvoří nadpisy, člení text na odstavce - v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost - podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk - popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup	- Vypravování - Popis	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich	Věcné naslouchání a čtení	MEDV – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části - své dojmy vyjádří písemně i ústně - označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní - vypíše z textu informace dle zadání učitele - vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu	- Zážitkové čtení - Interpretace literárního díla	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- přednáší a volně reprodukuje text - tvoří vlastní text na dané či vlastní téma	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozliší poezii, prózu, drama - odliší umělecký text od neuměleckého	Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové	Význam slov: slovo vícevýznamové	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku - uvede slova příbuzná k českým slovům; - uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou - graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část	- Slovotvorba: odvozování slov, slovotvorný základ - Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov	OSV – Osobnostní rozvoj – Poznávání (cvičení smyslového vnímání)
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- určí druh a vzor přídavných jmen - píše správně koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých - určí druhy zájmen - rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic) - správně píše předložku s/z	- Tvarosloví: vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých, způsob slovesa, předložky, spojky - Pravopis morfologický	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty - na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem	Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí	- pozná souvětí - spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem	Skladba: věta jednoduchá a souvětí	

ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz		
ČJL-5-1-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech	• Pravopis syntaktický	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• vymyslí název úryvku textu • rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci • z přečteného textu vyvozuje závěry • sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	• Čtení s porozuměním	MEDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl • porovná informace ze dvou zdrojů	• Poznámky a výpisky	MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hodnotící prvky ve sdělení)
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• doplní neúplné sdělení • opraví neúplné sdělení jiného žáka • zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu	• Celistvost a soudržnost textu	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetence (seberegulace v situaci nesouhlasu)
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje	• Čtení a naslouchání s porozuměním	MEDV – Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru) Fungování a vliv médií ve společnosti/film, filmová role/ Tvorba mediálních sdělení OSV – Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí (moje vztahy k druhým lidem)
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora,	• Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů (dovednosti pro řešení problémů a rozhodování)

	proč tyto prostředky užil - rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace - vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu	Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz	MEDV - Stavba mediálních sdělení (skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- zdůvodní význam osnovy - na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky - ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm	Tvořivé činnosti s literárním textem	EGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností)
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní	- Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná - Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- charakterizuje základní žánry literatury pro děti - pozná v textu zvláštní či zvláště užitě jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí - uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu - popíše svými slovy kompozici povídky	- Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň - Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník	

5.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk

5.2.1 Vyučovací předmět Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **ANGLICKÝ JAZYK** je zařazen samostatně na prvním stupni ve 3. – 5. ročníku v hodinové dotaci 3h týdně.

Důraz je kladen především na schopnost základní komunikace a porozumění v oblastech blízkým dětem. Ve 3. ročníku se pozornost věnuje především mluvenému slovu a schopnosti reagovat na pokyny a modelové komunikační situace. Jazykové dovednosti poslechu a mluvení jsou upřednostněny před psaním, čtením a znalostmi gramatiky.

Ve 4. až 5. ročníku se žáci učí dále rozvíjet schopnost komunikace a také rozumět psanému textu a aplikaci jednoduchých gramatických jevů. Žáci se začínají seznamovat s jednoduchými reáliemi anglicky hovořících zemí.

Výuka anglického jazyka probíhá v odborné nebo kmenové učebně, v učebně PC, v případě příznivého počasí ve venkovních prostorách školy – altán.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- upevňujeme učivo a porovnáváme zákonitosti užití Aj s mateřštinou
- klademe důraz na schopnost vyhledat potřebné informace a správně je používat
- učíme žáka poznávat smysl a cíl učení, posuzovat vlastní pokrok, nacházet cestu pro další zdokonalování
- vedeme žáky k správnému používání termínů, znaků a symbolů v dané problematice.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v problému, promýšlet a hledat způsoby řešení

Kompetence komunikativní:

- učíme spolupracovat ve skupině, naslouchat ostatním, vhodně reagovat a umět obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupráci ve skupině, zdravému prosazování svého názoru, ale také pochopení a toleranci k jiným názorům
- vedeme žáky k poskytování pomoci druhým a také k vhodným formám žádosti o pomoc, pokud ji žák potřebuje.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím jiných národů

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných tímto předmětem k přípravě na další vzdělávání a profesní zaměření

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUP Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Řečové dovednosti</i>		Témata, texty:	OSV – osobnostní rozvoj – Kreativita
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rozumí základním frázím pro navazování prvních kontaktů mezi učitelem a žákem Reaguje na oslovení a pozdrav Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, fonetické znaky (pasivně)	Abeceda, zvuková a grafická podoba jazyka Pozdravy Číslovky Barvy Rodina Narozeniny	OSV – sociální rozvoj – Komunikace; Kooperace a kompetice
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova, se kterými se během výuky setkal		Škola a školní pomůcky Zájmy a koníčky Bydliště	EGS – Evropa a svět kolem nás
CJ-3-1-03 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí základním větám pro navazování prvních kontaktů	Domov Oblékání Dny v týdnu Jídlo	MKV - Multikulturalita
CJ-3-1-04 rozumí obsahu krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Tvoří jednoduché oznamovací věty Osvojí si základní slovní zásobou	Zvířata Lidské tělo	Práce s dvoj-jazyčným slovníkem
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Čte krátký text s porozuměním Vyhledává v textu konkrétní slovní zásobu		Vytváření koláže
CJ-3-1-06 píše slova na základě textové a vizuální předlohy		Komunikace: Pozdrav Představení se Základní údaje o sobě – vyjádření, jak se mám Jednoduchá sdělení – pokyny a žádost, příkazy ve škole Jednoduchý popis Jednoduchý dotaz Abeceda	Narozeninový klobouk
		Mluvnice Základní gramatické struktury a typy vět	

1. stupeň – Anglický jazyk 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUP Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Poslech s porozuměním</i>		Témata, texty:	OSV – sociální rozvoj – Komunikace; Kooperace a kompetice EGS – Evropa a svět kolem nás; Objevujeme Evropu a svět MKV - Multikulturalita Práce se slovníkem
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	Rozumí základním frázím pro navazování prvních kontaktů mezi učitelem a žákem Reaguje na oslovení a pozdrav Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Abeceda, zvuková a grafická podoba jazyka Pozdravy Číslovky Barvy Rodina	
CJ-3-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí základním větám pro navazování prvních kontaktů	Narozeniny Škola a školní pomůcky Zájmy a koníčky Bydliště Domov	
CJ-3-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Vyhledá v poslechových cvičeních základní informace týkající se rodiny, kamarádů, zájmů a koníčků	Oblékání Dny v týdnu Jídlo Zvířata	
<i>Mluvení</i>		Lidské tělo Město	
CJ-3-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do rozhovorů	Komunikace:	
CJ-3-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Sděluje informace o sobě, své rodině, kamarádech, zájmech Tvoří jednoduché oznamovací věty Pracuje se základní slovní zásobou	Hláskování Pozdrav Představení se	
CJ-3-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Odpovídá na otázky	Základní údaje o sobě – vyjádření, jak se mám Jednoduchá sdělení – pokyny a žádost, příkazy ve škole	
<i>Čtení s porozuměním</i>		Jednoduchý popis Jednoduchý dotaz Abeceda	
CJ-3-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	V novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení	Gramatika:	
CJ-3-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		Základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány	
<i>Psaní</i>			

CJ-3-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti každodenního života	Píše o sobě, své rodině, o kamarádech, o volném čase	elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	
CJ-3-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře			

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUP Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Poslech s porozuměním</i>		Témata, texty:	OSV – sociální rozvoj – Komunikace; Kooperace a kompetice EGS – Evropa a svět kolem nás; Objevujeme Evropu a svět VDO - Občanská společnost a škola MKV – Lidské vztahy; Multikulturalita Práce s dvoj-jazyčným slovníkem
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	Rozumí základním frázím pro navazování prvních kontaktů mezi učitelem a žákem Reaguje na oslovení a pozdrav Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Dopis, žádost Abeceda, zvuková a grafická podoba jazyka Pozdravy Číslovky Barvy Rodina Narozeniny Škola a školní pomůcky Zájmy a koníčky	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí základním větám pro navazování prvních kontaktů	Bydliště Domov Oblékání Kalendářní rok Čas	
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Vyhledá v poslechových cvičeních základní informace týkající se rodiny, kamarádů, zájmů a koníčků	Jídlo Zvířata Lidské tělo Příroda Počasí Povolání Nakupování	
<i>Mluvení</i>		Komunikace:	
CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do rozhovorů	Hláskování Pozdrav Představení se Základní údaje o sobě Vyprávění o sobě Získávání informací Popis rodiny, osoby Popis kamarádů Vyprávění o zájmech Pojmenovávání školních potřeb	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Sděljuje informace o sobě, své rodině, kamarádech, zájmech Tvoří jednoduché oznamovací věty Pracuje se základní slovní zásobou		
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Odpovídá na otázky a tvoří otázky		
<i>Čtení s porozuměním</i>			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky		
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Překládá základní slovní zásobu z anglického jazyka do českého a naopak		
<i>Psaní</i>			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě,	Napíše krátký text, neformální dopis, nebo e-mail		

rodině, činnostech a událostech z oblasti každodenního života		Popis věcí, zvířat, koníčků, činností během týdne Příkaz	
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplňuje předložený formulář Doplňuje do formuláře příslušné informace	Gramatika: Základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	

5.3 Vzdělávací obor Matematika a její aplikace

5.3.1 Vyučovací předmět Matematika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **MATEMATIKA** na prvním stupni je zařazen samostatně a to v hodinové dotaci 5 hodin týdně v 1. – 5. ročníku.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je rozdělena na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu **Čísla a početní operace** si žáci osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací. V tematickém okruhu **Závislosti, vztahy a práce s daty** si žáci uvědomují změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Orientují se a sami dokážou vytvářet tabulky a grafy. V tematickém okruhu **Geometrie v rovině a v prostoru** žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev. Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky. Matematika umožňuje využívat prostředky výpočetní techniky, využívat všech pomůcek upevňujících názor při řešení matematických situací.

Svým obsahem umožňuje matematika začlenění některých průřezových témat např. osobnostní a sociální výchovu a rovněž její využití při realizaci projektových dnů.

Matematika se vyučuje v kmenové třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní:

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.

Kompetence sociální a personální:

- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Budujeme pozitivní školní a třídní klima.

Kompetence občanské:

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Budujeme společně s žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách Vytváříme společná pravidla jednání.
- Respektujeme individuality ve školním a třídním kolektivu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid).

1. stupeň – Matematika 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- Spočítá prvky daného souboru - Porovnává množství a vytváří soubory prvků do 20	Přirozená čísla 1 – 20	OSV- Osobnostní rozvoj - Poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému; dovednosti pro učení a studium) ČJL: Psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet slabik. Čtení slovní úlohy s porozuměním. Rozšiřující učivo: komutativnost sčítání, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku Další náměty do výuky: praktické úkoly s využitím základních jednotek délky, propedeutika zlomku, vztah části a celku
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- Napíše a přečte číslice - Porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti	- Číslice 0 – 9, čísla 0 – 20 - Znaky <, >, =	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo	Číselná osa	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku	Číselný obor 0 – 10, 10 – 20	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší slovní úlohy v oboru do 20	Práce s textem slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- Čte a nastavuje celé hodiny - orientuje se ve struktuře času	Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Zaznamenává jednoduché situace související s časem	Tabulky a schémata	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- Doplní zadanou tabulku - Orientuje se v jednoduchých schématech		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentanty	• Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary • Rozezná a pojmenuje základní tělesa	• Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec • Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	<u>ČJL:</u> Vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti). <u>Rozšiřující učivo:</u> prostředí sirkových obrazců, plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí <u>Další náměty do výuky:</u> skládání origami, parketování daných obdélníků
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Třídí útvary podle velikosti • Používá pravítko	• Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • Délka úsečky • Poměrování úseček	

1. stupeň – Matematika 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- Používá přirozená čísla k modelování situací běžného života - Samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel	- Přirozená čísla 1 – 100 - Užití čísel v reálných situacích – např. peníze	OSV- Osobnostní rozvoj - Poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému; dovednosti pro učení a studium) ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku. Rozšiřující učivo: komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání, grafické znázornění slovních úloh Další náměty do výuky: propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třetina, modelování násobení a dělení na různých souborech Poznámka: Učitel používá pojmy: sčítanec, menšenec, menšitel, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl, záměna činitelů.
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- Zapisuje a čte čísla v daném oboru - Počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla - Porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze)	- Číselný obor 0 – 100 - Lichá a sudá čísla	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- Zobrazí číslo na číselné ose - Využívá číselnou osu k porovnání čísel	Řád jednotek a desítek	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- Orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojčíferné číslo s jednocíferným i dvojčíferným číslem s přechodem násobků deseti - Násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek	- Násobilka 2, 3, 4, 5, 10 - Součet a rozdíl	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - Řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	Strategie řešení úloh z běžného života	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- Čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři - Sleduje různé časové intervaly	Časové údaje: orientace na hodinách	Rozšiřující učivo: časové tabulky Poznámka:

	• Používá vhodně časové jednotky, provádí jednoduché převody mezi nimi		Časové intervaly volí učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku.
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat • Provádí odhady délky a množství	• Měření objemu, hmotnosti, délky a jejich jednotky	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Navrhne a použije tabulku k organizaci údajů • Třídí soubor objektů	• Tabulková evidence zadaných údajů	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentanty	• Rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • Rozezná, pojmenuje tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí • Pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání	• Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka • Tělesa: kužel, jehlan	<u>Rozšiřující učivo:</u> kružnice, hranol, shodnost útvarů <u>Další náměty:</u> využití čtverečkováného papíru, využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	• Změří délku úsečky, používá jednotky délky • Provádí odhad délky úsečky	• Práce s pravítkem • Jednotky délky	

1. stupeň – Matematika 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	• Zapisuje a čte čísla v oboru do 1000 • Počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla	• Číselný obor 0 – 1000 • Rozklad čísla v desítkové soustavě	OSV- Osobnostní rozvoj - Poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému; dovednosti pro učení a studium) <u>ČJL:</u> Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost. <u>Rozšiřující učivo:</u> pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel), aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	• Zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích	• Číselná osa – nástroj modelování	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	• Rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce • Násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobílek • Sčítá a odčítá z paměti i písemně • Zaokrouhluje na desítky a stovky • Používá závorky	• Zápis čísla v desítkové soustavě • Násobilka 6, 7, 8, 9 • Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla • Sčítání a odčítání do 1000	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	• Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení	• Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• Využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života	• Časové údaje v reálném životě	<u>Rozšiřující učivo:</u> čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek, pozorování závislostí a jejich vlastností, využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ, využití tabulkového procesoru (např. Excel) <u>Poznámka:</u> Učitel používá zjednodušený model jízdního řádu.
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek	• Teplota, teploměr, stupeň celsia • Evidence sportovních výkonů	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentanty	• Rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary • Třídí trojúhelníky dle délek stran • Určí obvod mnohoúhelníku • Rýsuje kružítkem kružnice	• Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) • Rovinné útvary: mnohoúhelník • Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku	<u>Rozšiřující učivo:</u> pravoúhlý trojúhelník, osa souměrnosti útvarů v rovině, využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	• Rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary	• Osově souměrné rovinné útvary	

1. stupeň – Matematika 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Komutativnost a asociativnost	OSV- Osobnostní rozvoj - Poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problému; dovednosti pro učení a studium) ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost. Rozšiřující učivo: znázornění celého záporného čísla na číselné ose, kmenové zlomky v kontextu části
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- Čte, zapisuje a porovnává čísla v oboru do milionu - Provádí číselné operace v číselném oboru do milionu z paměti i písemně - Používá římské číslice při zápisu čísel	- Číselný obor 0 – 1 000 000 - Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - Římské číslice - Slovní úlohy na finanční gramotnost	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- Zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky - Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací - Provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulatoru	- Zaokrouhlování čísel - Odhad a kontrola výsledku - Práce s kalkulatorem	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi	Matematizace reálné situace (finanční gramotnost)	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty)	Zásady sběru a třídění dat	Aj: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků.
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Používá tabulky a sloupkové diagramy k evidenci, modelování a řešení různých situací	- Strukturovaná tabulka - Sloupkové diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary	- Dodržuje zásady rýsování - Narýsuje přímku, vyznačí polopřímku	- Zásady rýsování - Rýsování jednoduchých	Rozšiřující učivo: další rovinné útvary, např. pravý úhel a

(čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- Narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík - Narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - Narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti	rovinných útvarů Čtvercová síť	pravidelné mnohoúhelníky, síť těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu <u>Další náměty do výuky:</u> využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- Měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi. - Sčítá a odčítá graficky úsečky a porovná je - Určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku	- Jednotky délky a jejich převody - Grafické sčítání a odčítání úseček - Obvod mnohoúhelníku	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Sestrojí rovnoběžky a kolmice a určí vzájemnou polohu	Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- Určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná. - Používá základní jednotky obsahu.	Jednotky obsahu	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osová souměrnost rovinného útvaru	

1. stupeň – Matematika 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- Čte a zapisuje čísla v daném oboru - Počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - Porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích - Sčítá a odčítá z paměti i písemně v oboru – 0 – miliarda - Písemně násobí až čtyřciferným činitelem - Písemně dělí jedno i dvojciferným dělitelem	- Číselný obor 0 – miliarda - Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení	<u>ČJL</u>: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním. <u>Aj</u>: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.
M-5-1-05 žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - Čte, zapisuje a pojmenuje části zlomku	Zápis zlomku, čísel, jmenovatel, zlomková čára	
M-5-1-06 žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - Vyznačí polovinu, třetinu, čtvrtinu	Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
M-5-1-07 žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose - Porovná desetinná čísla v řádu desetin	Zápis desetinného čísla, číselná osa, porovnávání	
M-5-1-08 žák porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí –100 až +100 - Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	Záporná čísla na číselné ose	

Přv: Zápisy teploty vzduchu

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	• Zaokrouhluje přirozená čísla na miliony • Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru	• Zaokrouhlování	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	• Řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace	• Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	• Vybírá z textu data podle zadaného kritéria	• Statistické údaje a jejich reprezentace	<u>Aj:</u> Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí. <u>Rozšiřující učivo:</u> další typy diagramů <u>Další náměty do výuky:</u> využití tabulkového kalkulátoru ke zpracování dat
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	• Zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta	• Kruhový diagram • Finanční produkty: úspory	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-03 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	• Při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů	• Konstrukce čtverce a obdélníku • Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	<u>Další náměty do výuky:</u> slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu – velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.), geometrie a výtvarné umění, využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ <u>Další náměty do výuky:</u> origami ve čtvercové síti
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	• Sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	• Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• Určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná • Vypočítá obsah obdélníku a čtverce	• Složené obrazce ve čtvercové síti	

5.4 Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie

5.4.1 Vyučovací předmět Informatika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **INFORMATIKA** je zařazen samostatně ve 4. a 5. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Výuka probíhá v počítačové učebně. K výuce je používán dataprojektor. Výuka probíhá v PC učebně.

Důraz je kladen na získání základních dovedností při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Žáci se postupně seznamují a osvojují si správné zásady při práci s počítačem – dodržují základní hygienická pravidla. Postupně rozeznávají základní hardwarové prvky počítačové sestavy, osvojují si základy práce s klávesnicí a myší pomocí jednoduchých textových editorů a výukových her. Učí se ovládat základní funkce grafického a textového editoru a internetového prohlížeče. Pracují s internetem jako informačním a komunikačním médiem.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu informatika, nalezneme zejména **mediální výchovu** (kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce) a **osobnostní a sociální výchovu** (rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium; kooperace a kompetice – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, vedení a organizování práce skupiny) – toto průřezové téma je přítomné ve všech výstupech.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- rozvíjíme schopnost celoživotního učení a reakce na nová studijní témata a události
- podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení a vedeme zadávanými úkoly žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií

- žáci pro poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (HELP) u jednotlivých programů, literaturu atd.
- předkládáme a nabízíme žákům ve výuce své vlastní poznámky jako vzor k praktickým úkolům, učíme je pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení (nabízíme úlohy z praktického života) a učíme žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů, které vedou k nalézání řešení je více variant a nalezení řešení s výběrem nejvhodnější a dále vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní:

- učí se vyhledávat informace a analyzují informace
- využívají při komunikaci na dálku vhodné technologie - odevzdávají některé závěrečné práce pomocí elektronické pošty
- vedeme žáky při komunikaci k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti atd.)

Kompetence sociální a personální:

- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, učí se je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný, posilujeme jejich sebedůvěru a rozvoj žáka individuálním přístupem a rozdělením rolí, atd.

Kompetence občanské:

- vysvětlujeme problematiku duševního vlastnictví, etiku chování na internetu, zacházení s dostupnými informačními zdroji, seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla atd.) a klademe důraz, že je musí každý uživatel dodržovat (absence nelegálního SW na škole, citace použitého pramene, ochrana svého hesla)
- šetrné zacházení s hardwarem spojujeme s environmentální problematikou
- vedeme žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami

Kompetence pracovní:

- učíme a vyžadujeme od žáků odpovědný přístup k plnění úkolů, samostatnost a dodržování základních bezpečnostních norem a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

1. stupeň – Informatika 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	• Popisují, z jakých částí se skládá počítač • Popisují přípojné části počítače • Upravují pracovní plochu počítače • Využívají předinstalované programy v PC (kalkulačka, Word Pad) • Využívají pracovní nabídky START • Seznamují se se základy malování • Využívají základní prostředky malování	• základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje • struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení • operační systémy a jejich základní funkce • multimediální využití počítače	
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady.	• Seznamují se s vhodným umístěním PC a sezení u PC • Zapisují, jak vhodně zacházet s PC	• zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	• Vyhledává programy v počítači	• jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.	• Znají základní pravidla práce s bezpečným internetem • Vysvětlí základní princip internetu • Uloží internetovou stránku do oblíbených	• internet	
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	• Najdou zajímavé int. stránky vhodné k výuce • Používá internetový vyhledávač		
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	• Využívá emailovou schránku		

1. stupeň – Informatika 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM ICT-5-1-01 využívá standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.	• zopakují si vstupní a výstupní zařízení v počítači • Zapne a vypne počítač, ovládá klávesnice, ikony na ploše • Mění vzhled pracovní plochy • Kopíruje soubor, maže soubor	• struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • multimediální využití počítače	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	• Pracuje s textem – kopíruje, třídí a vyhledání informace, sestaví článek.	• Základní funkce textového a grafického editoru	
	• Vyhledává informace, sestaví souvislý text a vhodně jej upraví. • Upraví text, zarovná. • Píše text, mění řez písma, tip písma, velikost písma, formát.	• Vývojové trendy informačních technologií • Hodnota relevance informací a informačních zdrojů	
	• Píše na klávesnici velká a malá písmena • Přenáší text tahem myši		
	• Editují text • Navrhne v programu malování vánoční přání a odešle návrh v emailu • Seznámí se se základními typologickými pravidly. Psaní textu. • Seznámí se se základními typologickými pravidly.	• společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, distribuce informací) • základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) • metody a nástroje vyhledávání informací • formulace požadavku při vyhledávání na internetu	
	• Vyhledává informace. • Píše text.	• Ochrana práv duševního vlastnictví, copyright, informační	

		etika	
	• Vyhledávání informací • Vloží obrázek – odeslání	• Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)	

5.5 Vzdělávací obor Člověk a jeho svět

5.5.1 Vyučovací předmět Prvouka

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **PRVOUKA** je zařazen samostatně v 1. - 3. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů: „Místo, kde žijeme“
„Lidé kolem nás“
„Lidé a čas“
„Rozmanitost přírody“
„Člověk a jeho zdraví“

Vyučovací předmět Prvouka zahrnuje průřezová témata osobnostní a sociální výchovy, environmentální a multikulturní výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a skupinách), projektových dnů a exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- Vedeme žáky ke spolupráci

Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení možných rizikových a zátěžových situací, možných problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhým.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.

Kompetence občanské:

- Budujeme společně s žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách Vytváříme společná pravidla jednání.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k třídění odpadu.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití a o práci lidí: na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle:	• Orientuje se v nejbližším okolí školy • Orientuje se bezpečně v budově • Rozliší možné nebezpečí v okolí školy • Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí • Rozliší základní příbuzenské vztahy • Popisuje a přiblíží profesi svých rodičů • Rozliší roční doby • Určí čas podle hodin • Orientuje se v čase • Uvede příklady rostlin a živočichů v určitém prostředí • Pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny • Pojmenuje základní části lidského těla • Rozpozná na koho se obrátit v situaci osobního nebezpečí	• Škola • Domov • Rodina • Orientace v čase • Lidské tělo • Čtvero ročních období • Péče o zdraví • Nemoc, úraz • První pomoc • Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	VDO – občan, společnost a stát OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – morální rozvoj – řešení problémů

projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času: uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná: v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech				
--	--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití a o práci lidí: na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně	• Orientuje se v okolí školy a v místě bydliště • Pojmenuje nejdůležitější části a místa v obci • Rozliší nevhodné chování • Pojmenuje a přiblíží profesi svých rodičů, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • Na příkladech porovnává minulost a přítomnost • Pojmenuje nejznámější činnosti lidí • Určí čas podle hodin • Orientuje se v běžném kalendáři • Rozliší rozmanitosti přírody v ročních obdobích • Pojmenuje známá přírodní společenstva a určí živočichy a rostliny typické pro toto společenstvo • Určí jednoduché nástroje a přístroje na měření základních veličin	• Obec, místní krajina, její části, poloha v krajině • Současnost a minulost v našem životě • Průběh lidského života • Práce a volný čas • Věci kolem nás • Rozmanitosti přírody • Rostliny, houby a živočichové • Látky a jejich vlastnosti • Osobní bezpečí • Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Situace hromadného ohrožení	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání VDO – občan, společnost, stát OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje OSV – morální rozvoj – řešení problémů

preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle: projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času: uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná: v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Uplatňuje způsoby bezpečného chování tak, aby neohrožil zdraví své a ostatních • Rozezná nebezpečná místa ve svém okolí • Zvládá v případě potřeby požádat o pomoc • Řídí se pokyny dospělých při mimořádných událostech		
--	---	--	--

1. stupeň – Prvouka 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití a o práci lidí: na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle: projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- Rozliší, do kterého kraje ČR patří jeho bydliště - Orientuje se ve vlastivědné mapě ČR, zná sousední státy - Rozpozná odlišnost lidí z hlediska vnějšího vzhledu - Respektuje odlišné názory a zájmy jiných lidí - Poznává a prakticky využívá základní časové údaje - Zná význam některých státních svátků a významných dnů - Určí rozdíl mezi živou a neživou přírodou - Určí nejznámější jedlé a jedovaté houby - Rozliší nejznámější rostliny svého okolí a určí jejich části - Pojmenuje některé volně žijící a domácí zvířata - Rozpozná různá skupenství vody v přírodě - Orientuje se v roli muže a ženy - Ošetří drobná poranění	- Obec - Místní krajina - Region - Minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť - Vliv krajiny na život lidí - Základní globální problémy - Chování lidí - Rodina - Povolání - Region - Věci kolem nás - Rozmanitosti přírody - Látky a jejich vlastnosti - Lidské tělo	VDO – občan, společnost, stát ENV – lidské aktivity a životní prostředí OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznávání MKV – kulturní diferenciac MKV – lidské vztahy OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje ENV – vztah člověka a prostředí ENV - ekosystémy ENV – základní podmínky života OSV - Osobnostní rozvoj - sebepoznávání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – kooperace, kompetice OSV – morální rozvoj – řešení problémů

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času: uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná: v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Jedná tak, aby neohrozil ostatní účastníky silničního provozu • V případě ohrožení postupuje podle pokynů dospělých			
---	--	--	--	--

5.5.2 Vyučovací předmět Přírodověda

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **PŘÍRODOVĚDA** navazuje na výuku prvouky, je vyučován ve 4. a 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně.

Předmět se vyučuje převážně v kmenové třídě, případně v učebně PC, v prostorách kolem školy, na exkurzích a vycházkách. Přírodověda zahrnuje průřezová témata osobnostní a sociální výchovy, environmentální výchovy. Využívá metod a forem práce: frontální výuka (s využitím interaktivní tabule a internetu), skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, výukového softwaru), samostatné pozorování, videoprogramy, křížovky, krátkodobé a dlouhodobé projekty, vycházky a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k získávání informací o přírodě, pozorování přírody, k zaznamenávání a hodnocení svého pozorování.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení možných rizikových a zátěžových situací, možných problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhým.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Vedeme žáky k formulování svých myšlenek, poznatků a dojmů.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Kompetence pracovní:

- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

1. stupeň – Přírodověda 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastních zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelní způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí	• Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, určí vzájemný vztah člověka a ekosystémů • Vyjádří příslušnost planety Země ke sluneční soustavě a k vesmíru • Vyjmenuje zástupce nejznámějších skupin živočichů • Ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji • Rozliší činnosti člověka podporující nebo poškozující jeho zdraví • Určí jednotlivé etapy lidského života • Uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • Odmítne jednoduchým způsobem návykové látky • Podporuje svůj zdravý způsob života • Ošetří drobné poranění a přivolá první pomoc	• Člověk a příroda • Životní podmínky • Ochrana přírody • Rizika v přírodě • Látky a jejich vlastnosti • Lidské tělo • Péče o zdraví • Návykové látky • Prevence • První pomoc • Ekosystémy	ENV - ekosystémy ENV – základní podmínky života OSV – Osobnostní rozvoj – poznávání OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznávání OSV – Osobnostní rozvoj – seberegulace OSV – Osobnostní rozvoj – psychohygiena OSV – Sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – kooperace, kompetice OSV – Morální rozvoj – řešení problémů ENV – ekosystémy ENV – základní podmínky života ENV – lidské aktivity a životní prostředí ENV – vztah člověka a prostředí

a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku				
---	--	--	--	--

1. stupeň – Přírodověda 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastních zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelní způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících	• Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, určí vzájemný vztah člověka a ekosystémů • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • Využije poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci • Ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji • Rozliší činnosti člověka podporující nebo poškozující jeho zdraví • Vysvětlí základní funkce orgánových soustav • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a určí pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou • Podporuje svůj zdravý způsob života • Ohleduplně se chová	• Člověk a příroda • Životní podmínky, život na Zemi • Ochrana přírody • Rizika v přírodě • Lidské tělo • Návykové látky • Partnerské vztahy • Osobní vztahy • Etická stránka vztahu • Etická stránka sexuality	ENV - ekosystémy ENV – základní podmínky života OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznávání OSV – Morální rozvoj – řešení problémů ENV – lidské aktivity a životní prostředí ENV – vztah člověka a prostředí OSV – Morální rozvoj – hodnoty a postoje OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku			
--	---	--	--	--

5.5.3 Vyučovací předmět Vlastivěda

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **VLASTIVĚDA** je vyučován ve 4. – 5. ročníku v hodinové dotaci dvě hodiny týdně a navazuje na žákovské výstupy vyučovacího předmětu Prvouka ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku.

Vlastivěda zahrnuje průřezová témata osobnostní a sociální výchovy, environmentální a multikulturní výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem: frontální výuka (s využitím interaktivní tabule a internetu), skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, výukového softwaru), vycházky a exkurze, besedy se zajímavými lidmi.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme žáky ke správnému vyhledávání, zpracování a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.

Kompetence k řešení problémů:

- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení možných rizikových a zátěžových situací, možných problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhým.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.

Kompetence občanské:

- Budujeme společně s žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách Vytváříme společná pravidla jednání.

Kompetence pracovní:

- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli ČJS-5-1-04 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírody v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví: používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže	• Pozoruje a popíše krajinu v terénu • Určí polohu bydliště • Určí hlavní světové strany s pomocí kompasu a přírodních jevů • Orientuje se na mapě ČR • Určí polohu ČR v Evropě • Určí některá významná místa a města v regionech • Vyhledá informace o regionech • Rozliší orgány státní moci • Určí symboly našeho státu • Respektuje odlišné názory a zájmy jiných lidí • Vysvětlí pojmy vlastnictví, majetek, potřeby a zdroje • Čte správně letopočty • Chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví • Orientuje se v nejstarších dějinách naší země • Pojmenuje rozdíly ve způsobu života a práce	• Okolní krajina • Orientace na mapě • Česká republika • Mapy • Naše vlast • Regiony ČR • Naše vlast • Moje rodina • Vlastnictví a majetek • Životní prostředí • Orientace v čase • Poznáváme dějiny • Dějiny ČR	VDO – občanská společnost a škola VDO – občan, společnost, stát VDO – principy demokracie OSV – osobnostní rozvoj – poznávání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje MKV – kulturní diferenciacie MKV – etnický původ MKV – principy sociálního smíru a solidarity ENV – vztah člověka a prostředí

nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním společenství na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti: zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	předků a dnešní společnosti			
--	------------------------------------	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pobytu a pohybu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map: vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli ČJS-5-1-04 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírody v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu a řešení ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví: používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže	• Orientuje se v základních pojmech, světadíl, oceán • Vyhledá na mapě Evropy sousední státy ČR, určí jejich hlavní města a další významná města • Určí významná místa a města regionu • Uvede některé významné cestovatele a objevitele • Rozlišuje státní symboly, objasní jejich účel a význam • Rozpozná porušování práv lidí, dětí • Pozná souvislost práva a povinnosti • Vyjmenuje různé informační zdroje • Orientuje se v dějinách naší země • Jmenuje práci a způsob života našich předků a porovnává se současností	• Místo, kde žijeme • Zemský povrch • Mapy • Naše vlast • Regiony ČR • Evropa a evropské státy • Rodina • Lidská práva • Majetek a jeho vlastnictví • Životní prostředí • Poznáváme dějiny • Dějiny ČR	EGS – Evropa a svět kolem nás EGS – objevujeme Evropu a svět EGS Jsme Evropané VDO – občanská společnost a škola VDO – občan, společnost, stát VDO – principy demokracie VDO – formy participace v politickém životě OSV – osobnostní rozvoj – poznávání OSV – sociální rozvoj - sebepoznání OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy MKV – kulturní diferenciac MKV – etnický původ MKV – principy sociálního smíru a solidarity ENV – vztah člověka a prostředí

nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním společenství na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti: zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů				
--	--	--	--	--

5.6 Vzdělávací obor Hudební výchova

5.6.1 Vyučovací předmět Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **HUDEBNÍ VÝCHOVA** je samostatným předmětem v 1. – 5. ročníku s dotací jedné vyučující hodiny týdně.

Umožňuje žákům aktivně rozvíjet své estetické cítění. Vede k porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům. Seznamuje s odkazem národních autorů i nejznámějších velikánů světové hudby.

Vyučovací předmět Hudební výchova zahrnuje průřezová téma osobnostní a sociální výchovy.

Ve všech oblastech se směřuje k recepci, reflexi a částečně produkci, které žáci využívají v interpretaci hudby podle svého zaměření a zájmu (sólový, sborový zpěv, instrumentální doprovod při hře či doprovod při zpěvu).

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme k používání základní hudební terminologie.
- Vedeme k pozitivnímu vztahu k učení.

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci se učí kriticky myslet, hodnotit výsledky svých hudebně tvořených činností.

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.
- Umožňujeme projevit se před ostatními, odstraňujeme zábrany, podněcujeme ke schopnosti vlastní prezentace. Vedeme k získávání sebedůvěry.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování společensky dohodnutých pravidel chování a spolupráce, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání při poslechu hudby.
- Vedeme k respektování názorů jiných lidí, skupin, národů.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k užívání různých hudebních nástrojů a zacházení s nimi.

Kompetence občanské:

- Vytváříme schopnost vnímat rasové, náboženské a kulturní rozdíly jako přínos do pestré společnosti lidí.
- Vedeme k respektování, vytváření a ocenění tradic kulturního a historického dědictví a k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a umělcům.
- Podporujeme aktivní zapojování do kulturního dění.

1. stupeň – Hudební výchova 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroj k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednoduché kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální	<u>Učí se</u> základním dechovým a pěveckým návykům. <u>Intonuje</u> v rozsahu 5 tónů. <u>Napodobuje</u> jednoduchý rytmický celek a melodii. <u>Rytmitizuje</u> slova a krátké texty (říkadla). <u>Improvizuje</u> v rámci ronda a malé písňové formy. <u>Ovládá</u> hru na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře, nebo bicí nástroje vlastní výroby. <u>Učí se</u> jednoduché pohybové prvky <u>Vyjadřuje</u> pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	<u>Vokální činnost</u> Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) Práce s písněmi <u>Instrumentální činnost</u> Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Pohybový doprovod a taneční hry se zpěvem Pohybové vyjádření hudby <u>Poslechové činnosti</u> Hudební výrazové prostředky Tempo (pomalé, rychlé) Hudba vokální a instrumentální Lidský hlas Hudební styly a žánry (ukolébavka, pochod) Práce s poslechovými skladbami	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originality)

1. stupeň – Hudební výchova 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroj k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednoduché kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální	<u>Prohlubuje si</u> dechové a pěvecké návyky. <u>Dbá</u> na hlasovou hygienu. <u>Rytmitizuje</u> slova a krátké texty (říkadla). <u>Rozpoznává</u> jednotlivé části písně. <u>Ovládá</u> hru na jednoduché nástroje <u>Seznamuje se</u> s jednoduchými doprovody písní. <u>Ovládá</u> jednoduché pohybové prvky a taneční kroky. <u>Rozlišuje</u> zvuky a tóny. <u>Rozeznává</u> kvality tónů. <u>Rozeznává</u> tempové a dynamické změny. <u>Rozpoznává</u> zrakem a sluchem další hudební nástroje symfonického orchestru. <u>Učí se chápat</u> roli posluchače a <u>naslouchat</u> krátkým hudebním ukázkám.	<u>Vokální činnost</u> Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) Střídání dynamiky a tempa při zpěvu Záznam vokální hudby (nota jako grafický znak) Práce s písněmi <u>Instrumentální činnost</u> Reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Hudební hry <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Taneční hry se zpěvem Polkový krok Pohybové vyjádření hudby <u>Poslechové činnosti</u> Tempo (pomalé, rychlé) Kvalita tónů (délka, výška, síla) Písně lidové a umělé Hudba vokální a instrumentální Práce s poslechovými skladbami Rozpoznání některých hudebních nástrojů	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč těla, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání)

1. stupeň – Hudební výchova 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroj k doprovodné hře HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-05 rozlišuje jednoduché kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-06 rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně – instrumentální	<u>Prohlubuje</u> si dechové a pěvecké návyky. <u>Dbá</u> na hlasovou hygienu <u>Napodobuje</u> jednoduchý rytmický celek a melodii. <u>Rytmitizuje</u> slova a krátké texty (říkadla). <u>Zpívá a vyjadřuje rytmus</u> ve vícehlase. <u>Improvizuje</u> v rámci ronda a malé písňové formy. <u>Ovládá</u> jednoduché pohybové prvky a taneční kroky. <u>Vyjadřuje</u> pohybem metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. <u>Rozlišuje</u> zvuky a tóny. <u>Rozeznává</u> kvality tónu. <u>Rozeznávají</u> tempové a dynamické změny. <u>Rozpoznává</u> zrakem a sluchem další hudební nástroje symfonického orchestru.	<u>Vokální činnost</u> Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) Pěvecký a mluvní projev Jednoduchý dvojhlas - kánon Střídání dynamiky a tempa při zpěvu Práce s písněmi <u>Instrumentální činnost</u> Hra na hudební nástroje Reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Taneční hry se zpěvem Pohyb podle hudby – polka, valčík, mazurka Pohybové vyjádření hudby <u>Poslechové činnosti</u> Tempo (pomalé, rychlé), kvalita tónů Lidský hlas – mužský, ženský, dětský Hudba vokální a instrumentální Práce s poslechovými skladbami Rozpoznání dalších hudebních nástrojů	

1. stupeň – Hudební výchova 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<u>Využívá</u> dechové a pěvecké návyky z 1. – 3. ročníku. <u>Rozšiřuje</u> si hlasový rozsah <u>Čte a orientuje se</u> v notovém záznamu. <u>Ovládá</u> hru na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře. <u>Reprodukuje</u> jednoduché motivy, témata a skladby. <u>Rozpoznává</u> jednoduché hudební formy. <u>Improvizuje</u> v rámci jednoduchého doprovodu. <u>Ovládá</u> jednoduché pohybové prvky a taneční kroky. <u>Vnímá</u> hudbu, <u>interpretuje</u> své pocity a <u>improvizuje</u>.	<u>Vokální činnost</u> Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti Rozlišování hlasového rozsahu Hudební rytmus Dvojhlas a vícehlas – kánon Notový záznam jako opora při realizaci písně <u>Instrumentální činnost</u> Hra na hudební nástroje Reprodukce motivu pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře Rytmizace a melodizace Hudební doprovod, hudební hry <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, takt Jednoduché lidové tance Pantomima a pohybová improvizace <u>Poslechové činnosti</u> Vztahy mezi tóny	

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.				
--	--	--	--	--

1. stupeň – Hudební výchova 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.	<u>Využívá</u> dechové a pěvecké návyky z 1. – 4. ročníku. <u>Dbá</u> na hlasovou hygienu. <u>Rozšiřuje</u> si hlasový rozsah. <u>Prohlubuje</u> dovednost dvojhlasého zpěvu. <u>Čte a orientuje se</u> v notovém záznamu. <u>Realizuje</u> písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <u>Ovládá</u> hru na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře. <u>Reprodukuje</u> jednoduché motivy, témata a skladby <u>Improvizuje</u> v rámci jednoduchých hudebních forem. <u>Improvizuje</u> v rámci jednoduchého doprovodu. <u>Reaguje</u> na změny v proudu znějící hudby. <u>Rozpoznává</u> zrakem i sluchem další hudební nástroje. Slovně <u>vyjadřuje</u> své poznatky a názory na hudbu. <u>Ovládá</u> jednoduché	<u>Vokální činnost</u> Pěvecký a mluvní projev Pěvecké dovednosti Hudební rytmu Dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový kánon <u>Instrumentální činnost</u> Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace, hudební doprovod, hudební hry <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Taktování, pohybový doprovod znějící hudby, takt (dvoudobý, třídobý, čtyřdobý) Jednoduché lidové tance Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru, utváření pohybové paměti <u>Poslechové činnosti</u> Vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky (rytmus, harmonie, barva, pohyb, melodie)	

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	pohybové prvky a taneční kroky. <u>Orientuje</u> se v prostoru. <u>Vnímá</u> hudbu, interpretuje své pocity a <u>improvizuje</u> .			
--	--	--	--	--

5.7 Vzdělávací obor Výtvarná výchova

5.7.1 Vyučovací předmět Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku. Hodinová dotace v 1. ročníku je 1 hodina týdně, ve 2., 3., 4. a 5. ročníku je 2 hodiny týdně.

Výtvarná výchova svým pojetím rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost a podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru. Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma.

Učivo se skládá z:

- příprava pracovní plochy a udržování pracovního místa v čistotě a pořádku
- organizace vlastní výtvarné činnosti
- rozeznání různých výtvarných technik
- seznámení se s různými materiály a jejich pojmenováním
- pozorování, vnímání, vlastní pocity a prožitky a jejich výtvarné vyjádření
- orientace v lidových zvycích a tradicích, význam ilustrace

Výtvarná výchova zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy, environmentální výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech a mediální výchovy. Využívá metod a forem práce založených převážně na práci jednotlivce i kolektivu (práce ve dvojicích, malých týmech i celé třídy), vzájemného učení na základě schopnosti prezentovat své umělecké dovednosti před kolektivem, projektových dnů a návštěv kulturních akcí.

Výuka probíhá v kmenových třídách, za pěkného počasí je možné využít venkovní altán. Ke sběru přírodního materiálu využíváme školní pozemek nebo blízké okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Vedeme žáky ke správnému vyhledávání, zpracování a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Kompetence k řešení problémů:

- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální:

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

Kompetence občanské:

- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem dětí.
- Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid).

- Organizujeme dílny zaměřené na vyrábění výrobků vztahujících se k lidovým tradicím a svátkům (Velikonoce, Vánoce...), při kterých si žáci mohou vybírat podle zájmů zajímavé pracovní činnosti.

1. stupeň – Výtvarná výchova 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Správně namíchá a nanáší barvy na plochu, zapouští barvu do mokrého podkladu. Rozfoukává barvu, tvoří otisky. Pojmenuje výtvarný materiál, který používá. Po skončení práce uvede své pracovní místo do původního stavu.	Hra s linkou, tvarem a barvou.	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Orientuje se v základních výtvarných technikách. Kreslí voskovým pastelem, svíčkou. Vyškrabává do vrstvy temperové barvy. Rozmazává pastely. Rytmitizuje jednoduché dekorativní prvky na ploše nebo v pásu.	Kresba, šrafování, vyškrabávání Rytmičké řazení prvků.	OSV- Kreativita
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Výtvarně ztvární vlastní pocity a prožitky. Tvoří ilustraci k přečtenému textu. Poznává ilustrace v literárních dílech. Volně maluje na dané téma. Kreslí komiksové postavy.	Ilustrace textů, volná malba, komiks.	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Zachytí tvar živočichů, rostlin, jednoduchého předmětu. Sbírá přírodniny a otiskuje jejich strukturu.	Pozorování, specifika ročních období.	

1. stupeň – Výtvarná výchova 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Vyjmenuje základní barvy, rozliší barvy teplé a studené. Míchá barvy, tvoří barvy pastelové. Zapouští a rozfoukává barvu. Rozmazává pastely, tvoří otisky a rytmicky je řadí za sebou. Na základě fantazie dotváří výtvarné zobrazení.	Tematické kreslení	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Organizuje vlastní výtvarnou činnost. Zachytí tvar předmětu, šrafuje. Kreslí mastnými pastely, tvoří zrcadlové obrazy. Kreslí na základě představ. Ve výtvarném vyjádření užívá představivost a fantazii.	Výtvarné osvojování předmětů	OSV- Kreativita
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Naznačí lidské vztahy a jednání osob. Tvoří ilustraci k oblíbené knize. Navrhne obal na knihu. Výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad na základě citového prožitku. Výtvarně vyjádří linii figury. Spolupracuje ve skupině.	Výtvarné zobrazení pohádek	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Zachytí tvar živočichů a rostlin. Sbírá přírodniny a následně je uplatní ve výtvarném projevu.		

1. stupeň – Výtvarná výchova 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozezná barvy teplé a studené. Určí vlastnosti barev. Míchá barvy, zapouští je do mokrého podkladu. Rozfoukává barvu, tvoří otisky. Řadí prvky rytmicky za sebou. Organizuje vlastní výtvarnou činnost. Udrží pracovní plochu v čistotě a pořádku. Dodržuje základní hygienické návyky. Užívá pracovní oděv. Orientuje se ve svých malířských potřebách. Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Při kresbě postupuje od celku k detailu.	Tematické kreslení na základě přímého dojmu. Kresba, hra s barvou, malba, kombinované techniky.	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Výtvarně zaznamená průběh děje. Zachytí linii postav v klidu i v pohybu. Zaznamená siluetu i detail v dětském způsobu vidění. Chápe vztah ilustrace a literárního díla. Kreslí tuší, voskovými pastely, šrafuje. Rozmazává suché pastely. Volně maluje na dané téma. Experimentuje s písmeny. Kreslí komiks.		OSV- Kreativita
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Rozliší lidové zvyky a tradice. Zdobí kraslice. Navrhne dekoraci. Sbírá přírodniny, otiskuje jejich strukturu, lisuje listy. Užívá fantazii, představivost ve výtvarném projevu.	Sběr přírodnin, uplatnění ve výtvarném projevu	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Výtvarně vyjádří změny v přírodě. Zachytí zvolenou část děje nebo průběhu děje. Spolupracuje ve dvojici nebo ve skupině.	Přechod od plochy k prostoru	

1. stupeň – Výtvarná výchova 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Vyjádří vlastní zkušenosti vytvořením tvarů, zachycením popředí a pozadí. Kreslí na zadané téma na základě představ nebo na základě přímého dojmu.	Kresba tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem.	
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Rytmitizuje jednoduché dekorativní prvky a harmonické barvy v pásu a na ploše. Výtvarně zaznamená průběh děje.	Otisky, tisk ze šablon Malování solí, prsty.	OSV- Kreativita
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Navrhne dekoraci. Spolupracuje ve dvojici nebo ve skupině.	Stříkání, vzory a puntíky.	MKV- Lidské vztahy
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Výtvarně vyjádří skutečnost pomocí linií, tvarů a barev. Hraje si a experimentuje s písmeny. Uplatňuje kreativitu a originalitu. Zachytí linii postav v klidu i v pohybu.	Efekt mastného pastelu	ENV- Lidské aktivity a životní prostředí
VV-5-1-05 uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Vyjádří se na základě citového prožitku. Rozvíjí svou fantazii, výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad.		

VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Dokáže najít zdroj inspirace v přírodním a sociálním prostředí. Čerpá náměty z časopisů a jiného tisku.		
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Účinně spolupracuje se svými spolužáky, obhájí svůj názor a prezentuje své výtvarné dílo. Dodržuje základní hygienické návyky. Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Organizuje vlastní výtvarnou činnost.		

1. stupeň – Výtvarná výchova 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Určí základní barvy. Vyjádří vlastní zkušenosti vytvořením tvarů, zachycením popředí a pozadí. Kreslí na zadané téma na základě představ nebo na základě přímého dojmu.	Malba, kontura, zátiší. Kresba tužkou, fixem, tuší, dřívkem, perem, pastelem.	
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Rytmizuje jednoduché dekorativní prvky a harmonické barvy v pásu a na ploše. Výtvarně zaznamená průběh děje.	Otisky, tisk ze šablon. Malování solí, prsty. Malba.	OSV- Kreativita
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Podílí se na výtvarném řešení svého okolí. Navrhne dekoraci. Spolupracuje ve dvojici nebo ve skupině.	Kombinované techniky. Stříkání, vzory a puntíky.	MKV- Lidské vztahy
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Rozezná základní výtvarné techniky a výtvarný materiál. Výtvarně vyjádří skutečnost pomocí linií, tvarů a barev. Hraje si a experimentuje s písmeny. Uplatňuje kreativitu a originalitu. Zachytí linii postav v klidu i v pohybu.	Malování foukáním, efekt rozlámaného vosku	ENV- vztah člověka a prostředí MEDV – práce v realizačním týmu
VV-5-1-05 uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně	Vyjádří se na základě citového prožitku. Rozvíjí svou fantazii, výtvarně se vyjádří podle pocitů a nálad.		

prostředků a postupů současného výtvarného umění)			
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Vnímá výtvarné umělecké dílo a chápe jeho význam. Čerpá náměty z časopisů a jiného tisku.	Koláž, muchláž, frotáž.	
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Účinně spolupracuje se svými spolužáky, obhájí svůj názor a prezentuje své výtvarné dílo. Dodržuje základní hygienické návyky. Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Organizuje vlastní výtvarnou činnost.		

5.8 Vzdělávací obor Tělesná výchova

5.8.1 Vyučovací předmět Tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **TĚLESNÁ VÝCHOVA** je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Předmět se vyučuje převážně na školním pozemku, v prostorách školy a v pronajaté hale místního učiliště. Výuka kurzu plavání probíhá dle finančních možností školy v plaveckém bazénu Aquasvět v Chomutově a je zařazena do 2. a 3. ročníku.

Tělesná výchova svým pojetím napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu. Osvojují si nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Velký důraz je přitom kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu tělesná výchova, nalezneme především osobnostní a sociální výchovu. Výuka probíhá na školním hřišti nebo ve sportovní hale, v případě plaveckého výcviku výuka probíhá v plaveckém bazénu Aquasvět v Chomutově, dále se výuka uskutečňuje v kulturně-sportovních zařízeních a areálech České republiky, např. při dopravní výchově, ŠVP, exkurzích, výletech apod. Nedílnou součástí jsou projektové dny, během nichž je tělesná výchova též uskutečňována.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- usilujeme o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti žáků
- vybíráme vhodné metody organizace výuky pro učení dané pohybové dovednosti
- vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky kriticky myslet ve vypjatých situacích (úraz vlastní či spolužáka, nevhodné klimatické a ekologické podmínky) a prakticky je zvládat, jednat, rozhodovat se, adekvátně reagovat
- učíme žáka dělat uvážlivá rozhodnutí a svá rozhodnutí obhájit, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- učíme žáky řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě a k zásadám pro fair-play
- učíme žáky reagovat a rozumět běžně užívaným signálům a gestům, základním povelům a sami je i vydávají
- učíme žáky spolupracovat v týmu (ve skupině) při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- předkládáme dostatek informačních zdrojů a žáci ví, kde je možné získat základní informace o sportu
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke sportu i k jiným pohybovým aktivitám a k jednání v duchu fair play - dodržování pravidel a označení přestupků
- umožňujeme, aby žáci kladně prožívali osvojované pohybové činnosti, aby měli radost z pohybového výkonu, z konkrétního splnitelného cíle, aby bylo umožněno každému žákovi zažít úspěch
- klademe důraz na význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a učíme žáky je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy

Kompetence občanské:

- umožňujeme žákům, aby se aktivně zapojili do sportovních aktivit, podíleli se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učíme žáky respektovat názor a přesvědčení druhých lidí, odmítat hrubé zacházení
- vedeme žáky k pochopení základních principů, na nichž stojí zákony a společenské normy

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k zvládnutí základních organizačních, hygienických a bezpečnostních zásad a norem pro provádění bezpečné a zdravotně vhodné sportovní i jiné pohybové aktivity ve známém i neznámém prostředí, k důslednému dodržování pravidel při sportu i v životě vůbec

- učíme žáky užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- vedeme žáky ke zpracování a prezentaci naměřených výkonů

1. stupeň – Tělesná výchova 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění, uklidnění po zátěži • snaží se o správné držení těla, správné dýchání, relaxační cvičení • poznává význam sportování pro zdraví • cvičíme pro radost z pohybu • rozvíjí svou obratnost, vytrvalost, pohyblivost a koordinaci	Činnosti ovlivňující zdraví • příprava ke sportovnímu výkonu - převlékání, hygiena, bezpečnost • nástupy, povely • zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, pohybové hry • cvičení v průběhu dne – TV chvilky • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • dechová a vyrovnávací cvičení	OSV – poznávání, sebepoznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, komunikace Řád školy – bezpečnost, sportovní oblečení, obuv, vážení, měření Sportovní náčiní určené pro danou disciplínu
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• posuzuje své pohybové schopnosti a provádí měření, porovnávání výkonů • projevuje odvahu a vůli po zlepšení pohybových dovedností • zvládá základy atletiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu (běh střídavý s chůzí) • zvládá dle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy při skoku • zvládá dle svých předpokladů techniku hodů • zvládá základy gymnastiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá průpravné cviky pro kotoul vpřed s dopomocí i bez dopomoci • dokáže zpevnit tělo pro stoj na lopatkách • dokáže krátce udržet rovnováhu • zvládá správný odraz a dopad při přeskoku • dokáže několikrát přeskočit švihadlo, lano	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • základy atletiky: • průpravná běžecká cvičení, hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce • pojmy, povely, signály, gesta, znamení • běh, výběh na signál různého druhu a z různých startovacích poloh • skok, hod • základy gymnastiky, akrobacie, přeskok: • průpravná cvičení • správné držení těla • cvičení na nářadí a s náčiním • kotouly • stoj na lopatkách • cvičení se švihadly, s lanem • cvičení na žebřinách, na lavičkách, na švédské bedně • průpravné úpoly- přetahy, přetlaky	Matematika: odhad a měření délky Hudebně - pohybové činnosti

	• dokáže překonat švédskou bednu • zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách • snaží se vyjadřovat melodii pohybem a vyzkouší si nácvik jednoduchého tance	• cvičení na stanovištích i posilování • rytmické a kondiční formy cvičení • cvičení s hudbou	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• zapojuje se do skupinových aktivit • zvládá základní činnosti s míčem odpovídající velikosti a váhy • zvládá dle svých předpokladů základy sportovních a pohybových her • zvládá jednoduché pohybové činnosti • pracuje s jednoduchými pravidly hry • učí se uvědomovat si porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo, snaží se soutěžit v družstvu a jednat v duchu fair-play	• soutěživé hry podle zjednodušených pravidel • spolupráce ve hře • sportovní a pohybové hry s pomůckami i bez pomůcek • pohybové hry s různým zaměřením • cvičení s míči • chování v duchu fair – play • slalomová dráha	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu	• dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • používá vhodné sportovní oblečení a obutí • dodržuje zásady základní organizace prostoru a činnosti v běžném prostředí	Činnosti podporující pohybové učení • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • bezpečnost při pohybových činnostech • bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	Prvouka: Člověk a jeho zdraví
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• zvládá dle svých předpokladů základy turistiky a pobytu v přírodě • dokáže překonávat přírodní překážky • dokáže se orientovat v terénu a odhadnout vzdálenosti • zkouší užívat základní tělocvičné pojmy-názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, pojmy z pravidel sportů, soutěží a her • snaží se porozumět a reagovat na povely pořadových cvičení	• základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, organizace prostoru a činností • turistika, cvičení v přírodě, opičí dráha • chování v dopravních prostředcích • zimní sporty, hry na sněhu, na ledě • tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her • pořadová cvičení	Výtvarná výchova: Malba

1. stupeň – Tělesná výchova 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění, uklidnění po zátěži • snaží se o správné držení těla, správné dýchání, relaxační cvičení • poznává význam sportování pro zdraví • cvičíme pro radost z pohybu • rozvíjí svou obratnost, vytrvalost, pohyblivost a koordinaci	Činnosti ovlivňující zdraví • příprava ke sportovnímu výkonu - převlékání, hygiena, bezpečnost • nástupy, povely • zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, pohybové hry • cvičení v průběhu dne – TV chvilky • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • dechová a vyrovnávací cvičení	OSV – poznávání, sebepoznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, komunikace Řád školy – bezpečnost, sportovní oblečení, obuv, vážení, měření Sportovní náčiní určené pro danou disciplínu
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• posuzuje své pohybové schopnosti a provádí měření, porovnávání výkonů • projevuje odvahu a vůli po zlepšení pohybových dovedností • zvládá základy atletiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu (běh střídavý s chůzí) • zvládá dle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy při skoku • zvládá dle svých předpokladů techniku hodů • zvládá základy gymnastiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá průpravné cviky pro kotoul vpřed s dopomocí i bez dopomoci • dokáže zpevnit tělo pro stoj na lopatkách • dokáže krátce udržet rovnováhu • zvládá správný odraz a dopad při přeskočení • dokáže několikrát přeskočit švihadlo, lano	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • základy atletiky: • průpravná běžecká cvičení, hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce • pojmy, povely, signály, gesta, znamení • běh, výběh na signál různého druhu a z různých startovacích poloh • skok, hod • základy gymnastiky, akrobacie, přeskok: • průpravná cvičení • správné držení těla • cvičení na nářadí a s náčiním • kotouly • stoj na lopatkách • šplh na tyči • cvičení se švihadly, s lanem • cvičení na žebřinách, na lavičkách, na švédské bedně	Matematika: odhad a měření délky Hudebně - pohybové činnosti

	• dokáže překonat švédskou bednu • zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách • snaží se vyjadřovat melodii pohybem a vyzkouší si nácvik jednoduchého tance	• průpravné úpoly- přetahy, přetlaky • cvičení na stanovištích i posilování • rytmické a kondiční formy cvičení • cvičení s hudbou	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• zapojuje se do skupinových aktivit • zvládá základní činnosti s míčem odpovídající velikosti a váhy • zvládá dle svých předpokladů základy sportovních a pohybových her • zvládá jednoduché pohybové činnosti • pracuje s jednoduchými pravidly hry • učí se uvědomovat si porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo, snaží se soutěžit v družstvu a jednat v duchu fair-play • zkouší poznat a pojmenovat přestupky proti pravidlům a reagovat na ně	• soutěživé hry podle zjednodušených pravidel • spolupráce ve hře • sportovní a pohybové hry s pomůckami i bez pomůcek • pohybové hry s různým zaměřením • cvičení s míči – hod jednoruč, obouruč, vrchní oblouk, přihrávky rukou, nohou, chytání míče, driblink • chování v duchu fair – play • slalomová dráha	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu	• dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • používá vhodné sportovní oblečení a obutí • dodržuje zásady základní organizace prostoru a činnosti v běžném prostředí • snaží si osvojit plavecké dovednosti	Činnosti podporující pohybové učení • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • bezpečnost při pohybových činnostech • bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek • hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - technika, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	Prvouka: Člověk a jeho zdraví
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• zvládá dle svých předpokladů základy turistiky a pobytu v přírodě • dokáže překonávat přírodní překážky • dokáže se orientovat v terénu a odhadnout vzdálenosti • zkouší užívat základní tělocvičné pojmy-názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, pojmy z pravidel sportů, soutěží a her • snaží se porozumět a reagovat na povely pořadových cvičení	• základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, organizace prostoru a činností • turistika, cvičení v přírodě, opičí dráha • chování v dopravních prostředcích • zimní sporty, hry na sněhu a na ledě • tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her • pořadová cvičení	Výtvarná výchova: Malba

1. stupeň – Tělesná výchova 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění, uklidnění po zátěži • snaží se o správné držení těla, správné dýchání, relaxační cvičení • poznává význam sportování pro zdraví • cvičíme pro radost z pohybu • rozvíjí svou obratnost, vytrvalost, pohyblivost a koordinaci	Činnosti ovlivňující zdraví • příprava ke sportovnímu výkonu - převlékání, hygiena, bezpečnost • nástupy, povely • zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky, pohybové hry • cvičení v průběhu dne – TV chvilky • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • dechová a vyrovnávací cvičení	OSV – poznávání, sebepoznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, komunikace Řád školy – bezpečnost, sportovní oblečení, obuv, vážení, měření Sportovní náčiní určené pro danou disciplínu
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• posuzuje své pohybové schopnosti a provádí měření, porovnávání výkonů • projevuje odvahu a vůli po zlepšení pohybových dovedností • zvládá základy atletiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu (běh střídavý s chůzí) • zvládá dle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy při skoku • zvládá dle svých předpokladů techniku hodů • zvládá základy gymnastiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá průpravné cviky pro kotoul vpřed s dopomocí i bez dopomoci • dokáže zpevnit tělo pro stoj na lopatkách • dokáže krátce udržet rovnováhu • zvládá správný odraz a dopad při přeskoku • dokáže několikrát přeskociť švihadlo, lano • dokáže překonat švédskou bednu	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • základy atletiky: • průpravná běžecká cvičení, hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce • pojmy, povely, signály, gesta, znamení • běh, výběh na signál různého druhu a z různých startovacích poloh • skok, hod • základy gymnastiky, akrobacie, přeskok: • průpravná cvičení • správné držení těla • cvičení na nářadí a s náčiním • kotouly • stoj na lopatkách, na rukou • přeskok přes kozu • šplh na tyči • cvičení se švihadly, s lanem • cvičení na žebřinách, na lavičkách, na švédské bedně	Matematika: odhad a měření délky Hudebně - pohybové činnosti

	• zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách • snaží se vyjadřovat melodii pohybem a vyzkouší si nácvik jednoduchého tance	• průpravné úpoly- přetahy, přetlaky • cvičení na stanovištích i posilování • rytmické a kondiční formy cvičení • cvičení s hudbou	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• zapojuje se do skupinových aktivit • zvládá základní činnosti s míčem odpovídající velikosti a váhy • zvládá dle svých předpokladů základy sportovních a pohybových her • zvládá jednoduché pohybové činnosti • pracuje s jednoduchými pravidly hry • učí se uvědomovat si porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo, snaží se soutěžit v družstvu a jednat v duchu fair-play • zkouší poznat a pojmenovat přestupky proti pravidlům a reagovat na ně	• soutěživé hry podle zjednodušených pravidel • spolupráce ve hře • sportovní a pohybové hry s pomůckami i bez pomůcek • pohybové hry s různým zaměřením • základní organizace utkání (losování, zahájení, počítání skóre, konec utkání) • cvičení s míči • chování v duchu fair – play • slalomová dráha • štafetové hry	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a v bazénu	• dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • používá vhodné sportovní oblečení a obutí • dodržuje zásady základní organizace prostoru a činnosti v běžném prostředí • snaží si osvojit plavecké dovednosti	Činnosti podporující pohybové učení • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • bezpečnost při pohybových činnostech • bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek • hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob - technika, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	Prvouka: Člověk a jeho zdraví
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• zvládá dle svých předpokladů základy turistiky a pobytu v přírodě • dokáže překonávat přírodní překážky • dokáže se orientovat v terénu a odhadnout vzdálenosti • zkouší užívat základní tělocvičné pojmy-názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, pojmy z pravidel sportů, soutěží a her • snaží se porozumět a reagovat na povely pořadových cvičení	• základní tělovýchovné pojmy, smluvené povely, signály, organizace prostoru a činností • turistika, cvičení v přírodě, opičí dráha • chování v dopravních prostředcích • zimní sporty, hry na sněhu a na ledě • tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her • pořadová cvičení	Výtvarná výchova: Malba

1. stupeň – Tělesná výchova 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění • dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV, zná vhodné oblečení a obutí pro TV • sleduje úroveň své zdatnosti a posiluje pozitivní vztah ke sportu	Činnosti ovlivňující zdraví • příprava ke sportovnímu výkonu - převlékání, hygiena • nástupy, povely • význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení • bezpečnost a pravidla chování a jednání na sportovišti • zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky • držení těla, zvedání zátěže • pohybové hry zaměřené na rozvoj fyzické kondice • závody v atletických disciplínách	OSV – poznávání, sebepoznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, komunikace Řád školy – bezpečnost, sportovní oblečení, obuv, vážení, měření Sportovní náčiní určené pro danou disciplínu
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• správně drží tělo, individuálně dle svých možností zvedá tělesnou zátěž, břemeno • před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat • používá kompenzační, relaxační cvičení, cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení • zorganizuje si cvičební prostor tak, aby ho měl dostatek a aby pro něho byl bezpečný • uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru (fáze pohybu, tanec, sport, pantomima, gesta, ...) • nacvičuje základy kroku polky a valčíku • pohybem těla reaguje na tempo hudby • sestaví jednoduchou rozcvičku	• cvičení v průběhu dne – TV chvilky • dechová a vyrovnávací cvičení, zdravotní TV • organizace prostoru a činností • příprava na zátěž rozcvička a protažení, vydýchání a uvolnění po zátěži • používá kompenzační, relaxační cvičení, cvičení ke korekci • rytmické a kondiční formy cvičení • cvičení na hudbu, aerobik	Hudebně pohybové činnosti
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované	• vytváří varianty osvojených pohybových her • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair-play • dle svých individuálních možností napodobuje složitější cviky	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové hry a jejich varianty, průpravné úpolové hry	

pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání, reaguje na pokyny učitele • zvládá základy atletiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu (běh střídavý s chůzí) • zvládá dle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy při skoku • zvládá dle svých předpokladů techniku hodů • zvládá základy gymnastiky v souladu s individuálními předpoklady • udržuje rovnováhu, nacvičuje jednoduché sestavy na lavičce, cvičí na švédské bedně • správně technicky nacvičuje kotouly, dokáže vytvořit z nich krátkou sestavu • provádí stoj na hlavě, stoj na rukou • nacvičuje přemet stranou • zvládá průpravné cviky pro přeskok • nacvičuje techniku přeskoku roznožkou přes kozu • přeskakuje přes švihadlo, vytváří sestavy • nacvičuje techniku šplhu s přírazem • využívá dostupného náčiní a nářadí	• atletické dovednosti: • průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce • běh, starty, výběh na znamení, gesta, signál • štafetové hry • skok, hod • základy gymnastiky, akrobacie: • průpravná cvičení • cvičení na nářadí a s náčiním • správné držení těla • cvičení na lavičce, na švédské bedně • nácvik odrazu z můstku • kotouly, kotoulové řady • stoj na lopatkách, na hlavě • přemet stranou • přeskok přes kozu • cvičení se švihadly, s lanem • šplh na tyči • cvičení na trampolíně	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• používá čistý cvičební oděv • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady základy plaveckého výcviku • dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu • zná základní pravidla první pomoci • snaží se patřičně reagovat na smluvené povely • zná pravidla pro ochranu přírody	Činnosti podporující pohybové učení • poučení o bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti i v terénu, při pohybu ve vodě, na zamrzlých vodních plochách • plavání • cvičení v přírodě, chůze terénem, tábornictví • zimní sporty, hry na sněhu a na ledě • první pomoc při drobných poraněních • čísla tísňového volání, první pomoc	• ENV - vztah člověka k prostředí Př- Téma: zdravý člověk, první pomoc Rozmanitost přírody

TV-5-1-05 jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• pozná nedostatky v pohybové činnosti spolužáka a pomáhá s jejich korekcí • řídí se pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• korekce chyb při sportovní gymnastice, při cvičení s hudbou a dalších pohybových činnostech	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair – play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zvládá dle svých předpokladů základy sportovních a pohybových her • snaží se reagovat na přestupky, spolupracuje se spoluhráči, zvládá situace soutěže a konkurence • při hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu • ovládá základní herní činnosti jednotlivce a domluví se se spoluhráči na taktické variantě bránění a vedení útoku • manipuluje s míčem • používá základní pravidla pro pohybové, sportovní hry a upozorní na jejich porušování	• základní pravidla, herní činnosti jednotlivce • průpravné, míčové a pohybové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel • manipulace s míčem • herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře • závodivé hry s využitím různého náčiní • chování v duchu fair – play, olympijské symboly a ideály • základní organizace utkání	OSV -seberegulace a sebeorganizace
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• procvičuje používání základních tělocvičných pojmů – názvy, pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, sportovní pravidla učí se rozumět a reagovat na povely pořadových cvičení • orientuje se v jednoduchém nákresu a zacvičí jednoduchou sestavu na sebe navazujících prvků, např. sestavu akrobacie • používá základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy, cvičí podle jednoduchého nákresu • vede rozcvičení a slovně popisuje polohy jednotlivých částí těla	• základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • cvičení podle nákresu, popisu • tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her, míčových, pohybových her pořadová cvičení • cvičení na stanovištích • akrobatické sestavy	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• nacvičuje spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • zorganizuje nenáročnou pohybovou aktivitu pro ostatní žáky – honičky, jednoduché pohybové hry, štafetovou soutěž nebo závod	• organizace soutěží, her • vedení rozcvičení • cvičení s míči, střelba na cíl • cvičení s plnými míči • úpoly – přetlaky a přetahy	

	• sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného nářadí a náčiní • překoná překážky, dodržuje pravidla fair-play • vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny	• kondiční cvičení	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• orientuje se v jednotkách délky a času • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• měření základních pohybových výkonů – běh, skok, hod	Matematika: jednotky délky tužka, papír, metr, pásmo, stopky, křída, píšťalka, tabulky s přehledy výkonů
TV 5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	• dokáže připravit aktualitu o sportovní činnosti • učí se znát význam sportu pro zdraví a snaží se o radost z pohybové činnosti • uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • umí se chovat v dopravních prostředcích	• vztah ke sportu, jednání v duchu fair – play • sledování sportovních akcí školy a v místě bydliště • vyhledávat sportovní informace • nenáročné pohybové aktivity • dopravní výchova – jízda na kole	dopravní soutěž - sportovní den

1. stupeň – Tělesná výchova 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	• učí se zvládnout základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, seznamuje se s protahovacími cviky a hrami pro zahřátí a uvolnění • dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV, zná vhodné oblečení a obutí pro TV • sleduje úroveň své zdatnosti a posiluje pozitivní vztah ke sportu	Činnosti ovlivňující zdraví • příprava ke sportovnímu výkonu - převlékání, hygiena • nástupy, povely • význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení • bezpečnost a pravidla chování a jednání na sportovišti • zdravotně zaměřené činnosti, rozcvičky • držení těla, zvedání zátěže • pohybové hry zaměřené na rozvoj fyzické kondice • závody v atletických disciplínách	OSV – poznávání, sebepoznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, komunikace Řád školy – bezpečnost, sportovní oblečení, obuv, vážení, měření Sportovní náčiní určené pro danou disciplínu
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	• správně drží tělo, individuálně dle svých možností zvedá tělesnou zátěž, břemeno • před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat • používá kompenzační, relaxační cvičení, cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení • zorganizuje si cvičební prostor tak, aby ho měl dostatek a aby pro něho byl bezpečný • uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru (fáze pohybu, tanec, sport, pantomima, gesta, ...) • nacvičuje základy kroku polky a valčíku • pohybem těla reaguje na tempo hudby • sestaví jednoduchou rozcvičku	• cvičení v průběhu dne – TV chvilky • dechová a vyrovnávací cvičení, zdravotní TV • organizace prostoru a činností • příprava na zátěž rozcvička a protažení, vydýchání a uvolnění po zátěži • používá kompenzační, relaxační cvičení, cvičení ke korekci • rytmické a kondiční formy cvičení • cvičení na hudbu, aerobik	Hudebně pohybové činnosti
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované	• vytváří varianty osvojených pohybových her • dodržuje pravidla her a jedná v duch fair-play • dle svých individuálních možností napodobuje složitější cviky	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností • pohybové hry a jejich varianty, průpravné úpolové hry	

pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání, reaguje na pokyny učitele • zvládá základy atletiky v souladu s individuálními předpoklady • zvládá podle svých předpokladů základy techniky rychlého a vytrvalého běhu (běh střídavý s chůzí) • zvládá dle svých předpokladů techniku odrazu z odrazové nohy při skoku • zvládá dle svých předpokladů techniku hodů • zvládá základy gymnastiky v souladu s individuálními předpoklady • udržuje rovnováhu, nacvičuje jednoduché sestavy na lavičce, cvičí na švédské bedně • správně technicky nacvičuje kotouly, dokáže vytvořit z nich krátkou sestavu • provádí stoj na hlavě, stoj na rukou • nacvičuje přemet stranou • zvládá průpravné cviky pro přeskok • nacvičuje techniku přeskoku roznožkou přes kozu • přeskakuje přes švihadlo, vytváří sestavy • nacvičuje techniku šplhu s přírazem • využívá dostupného náčiní a nářadí	• atletické dovednosti: • průpravná běžecká cvičení, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti, startovní reakce • běh, starty, výběh na znamení, gesta, signál • štafetové hry • skok, hod • základy gymnastiky, akrobacie: • průpravná cvičení • cvičení na nářadí a s náčiním • správné držení těla • cvičení na lavičce, na švédské bedně • nácvik odrazu z můstku • kotouly, kotoulové řady • stoj na lopatkách, na hlavě • přemet stranou • přeskok přes kozu • cvičení se švihadly, s lanem • šplh na tyči • cvičení na trampolíně	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• používá čistý cvičební oděv • uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti • dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu • zná základní pravidla první pomoci • snaží se patřičně reagovat na smlouvané povely • zná pravidla pro ochranu přírody	Činnosti podporující pohybové učení • poučení o bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti i v terénu, při pohybu ve vodě, na zamrzlých vodních plochách • cvičení v přírodě, chůze terénem, tábornictví • zimní sporty, hry na sněhu a na ledě • první pomoc při drobných poraněních • čísla tísňového volání, první pomoc	• ENV - vztah člověka k prostředí Př- Téma: zdravý člověk, první pomoc Rozmanitost přírody
TV-5-1-05 jednoduše hodnotí kvalitu	• pozná nedostatky v pohybové činnosti spolužáka a pomáhá s jejich korekcí	• korekce chyb při sportovní gymnastice, při cvičení s hůlkou a dalších pohybových	

pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• řídí se pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	činnostech	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair – play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zvládá dle svých předpokladů základy sportovních a pohybových her • snaží se reagovat na přestupky, spolupracuje se spoluhráči, zvládá situace soutěže a konkurence • při hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu • ovládá základní herní činnosti jednotlivce a domluví se se spoluhráči na taktické variantě bránění a vedení útoku • manipuluje s míčem • používá základní pravidla pro pohybové, sportovní hry a upozorní na jejich porušování	• základní pravidla, herní činnosti jednotlivce • průpravné, míčové a pohybové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel • manipulace s míčem • herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře • závodivé hry s využitím různého náčiní • chování v duchu fair – play, olympijské symboly a ideály • základní organizace utkání	OSV -seberegulace a sebeorganizace
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• procvičuje používání základních tělocvičných pojmů – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, sportovní pravidla učí se rozumět a reagovat na povely pořadových cvičení • orientuje se v jednoduchém nákresu a zacvičí jednoduchou sestavu na sebe navazujících prvků, např. sestavu akrobacie • používá základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy, cvičí podle jednoduchého nákresu • vede rozcvičení a slovně popisuje polohy jednotlivých částí těla	• základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností • cvičení podle nákresu, popisu • tělocvičné pojmy, základy a pravidla sportovních her, míčových, pohybových her pořadová cvičení • cvičení na stanovištích • akrobatické sestavy	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	• nacvičuje spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • zorganizuje nenáročnou pohybovou aktivitu pro ostatní žáky – honičky, jednoduché pohybové hry, štafetovou soutěž nebo závod • sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného náradí a náčiní	• organizace soutěží, her • vedení rozcvičení • cvičení s míči, střelba na cíl • cvičení s plnými míči • úpoly – přetlaky a přetahy • kondiční cvičení	

	• překoná překážky, dodržuje pravidla fair-play • vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny		
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• orientuje se v jednotkách délky a času • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• měření základních pohybových výkonů – běh, skok, hod	Matematika: jednotky délky tužka, papír, metr, pásma, stopky, křída, píšťalka, tabulky s přehledy výkonů
TV 5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	• dokáže připravit aktualitu o sportovní činnosti • učí se znát význam sportu pro zdraví a snaží se o radost z pohybové činnosti • uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • umí se chovat v dopravních prostředcích	• vztah ke sportu, jednání v duchu fair – play • sledování sportovních akcí školy a v místě bydliště • vyhledávat sportovní informace • nenáročné pohybové aktivity • dopravní výchova – jízda na kole	dopravní soutěž - sportovní den Vlastivěda: • Místo, kde žijeme. • Putování po Evropě.

5.9 Vzdělávací obor Člověk a svět práce

5.9.1 Vyučovací předmět Praktické činnosti

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **PRAKTICKÉ ČINNOSTI** je zařazen samostatně v 1. – 5. ročníku v hodinové dotaci 1h týdně.

Tento předmět zahrnuje obsáhlý rejstřík pracovních činností i technologií. Rozvíjí v žácích základní uživatelské dovednosti a napomáhá k formování jejich profesní orientace. Žáci se učí pracovat s různými materiály a tímto si osvojují konkrétní dovednosti. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Praktické činnosti v sobě zahrnují především tato průřezová témata: environmentální výchovu, osobnostní a sociální výchovu, mediální výchovu.

Výuka tohoto předmětu probíhá v kmenových třídách, popřípadě v keramické dílně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.

Kompetence k řešení problémů:

- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální:

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.
- Učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem dětí.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce, úklid).
- Organizujeme dílny zaměřené na vyrábění výrobků vztahujících se k lidovým tradicím a svátkům (Velikonoce, Vánoce...), při kterých si žáci mohou vybírat podle zájmů zajímavé pracovní činnosti.

1. stupeň - Praktické činnosti 1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vytrhává jednotlivé geometrické tvary. Vystřihuje jednotlivé geometrické tvary. Lepí jednotlivé tvary na připravenou plochu. Překládá papír podle naznačených čar. Skládá z papíru jednoduchý výrobek. Zpracovává modelovací hmotu hnětením a válením. Ze zpracované hmoty tvoří daný výrobek.	Práce s papírem, modelovací hmotou.	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle jednoduché předlohy se slovním návodem učitele. Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji. Připraví si pracovní místo, používá pracovní oděv. Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Dodržuje základní hygienické návyky. Správně užívá pracovní nástroj.	Organizace práce, pracovní plocha (příprava, úklid).	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zvládá základní dovednosti při práci se stavebnicí. Pracuje podle návodu, nákresu nebo předlohy. Sestavuje předměty podle vlastní fantazie.	Práce s návodem, předlohou. Stavebnice, puzzle.	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Vede pokusy a pozorování. Pěstuje rostlinu ze semen v místnosti. Pěstuje rostlinu ze semen na zahradě. Seznámí se s tříděním odpadu.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě. Hrách, řeřicha, fazole apod.	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Přesazuje rostliny. Pečuje o pokojové rostliny. Zalévá a kypří pokojové rostliny. Omývá listy pokojových rostlin.	Pěstování pokojových rostlin.	

<i>Příprava pokrmů</i>			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduše upraví stůl, využije vlastní dekoraci.	Stolování, prostírání, jmenovky, skládání ubrousků.	
ČSP-3-4-02 se chová vhodně při stolování	Správně a vhodně se chová u stolu. Dodržuje správné hygienické návyky při stolování.	Správné návyky při stolování.	

1. stupeň - Praktické činnosti 2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vytrhává jednotlivé geometrické tvary. Vystřihuje jednotlivé geometrické tvary. Lepí jednotlivé tvary na připravenou plochu. Překládá papír podle naznačených čar. Skládá z papíru jednoduchý výrobek. Pracuje s přírodninami a drobným materiálem. Lisuje a lepí přírodniny na daný podklad. Zpracovává modelovací hmotu hnětením a válením. Ze zpracované hmoty tvoří daný výrobek.	Práce s papírem. Práce s kartonem. Práce s přírodninami. Práce s drobným materiálem. Práce s modelovací hmotou.	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle jednoduché předlohy se slovním návodem učitele. Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji. Připraví si pracovní místo, používá pracovní oděv. Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Dodržuje základní hygienické návyky.	Organizace práce, pracovní plocha (příprava, úklid).	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zvládá základní dovednosti při práci se stavebnicí. Pracuje podle návodu, nákresu nebo předlohy. Sestavuje předměty podle vlastní fantazie.	Práce s návodem, předlohou. Stavebnice, puzzle.	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Vede pokusy a pozorování. Pěstuje rostlinu ze semen v místnosti. Pěstuje rostlinu ze semen na zahradě. Získává přehled o třídění a likvidaci odpadu.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě. Hrách, řeřicha, fazole apod.	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Přesazuje rostliny. Pečuje o pokojové rostliny. Zalévá a kypří pokojové rostliny. Omývá listy pokojových rostlin.	Pěstování pokojových rostlin.	

<i>Příprava pokrmů</i>			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Zvládá jednoduchou úpravu stolu	Stolování, prostírání, jmenovky, skládání ubrousků.	
ČSP-3-4-02 se chová vhodně při stolování	Správně a vhodně se chová u stolu. Dodržuje správné hygienické návyky při stolování.	Správné návyky při stolování.	

1. stupeň - Praktické činnosti 3. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vytrhává nebo vystřihuje jednotlivé geometrické tvary. Lepí jednotlivé tvary na připravenou plochu. Překládá papír podle naznačených čar. Skládá z papíru jednoduchý výrobek. Pracuje s přírodninami a drobným materiálem. Lisuje a lepí přírodniny na daný podklad. Zpracovává modelovací hmotu hnětením a válením. Ze zpracované hmoty tvoří daný výrobek. Pracuje s jehlou a nití, navlékne nit, vytvoří uzlík. Šije základním stehem předním, zapošíje nit. Přišíje knoflík.	Práce s papírem. Práce s kartonem. Práce s přírodninami. Práce s drobným materiálem. Práce s modelovací hmotou. Práce s textilem.	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle jednoduché předlohy se slovním návodem učitele. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. Připraví si pracovní místo, používá pracovní oděv. Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Dodržuje hygienu a zásady bezpečnosti při práci.	Organizace práce, pracovní plocha (příprava, úklid).	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Pracuje se stavebnicí, s puzzle. Pracuje podle návodu, nákresu nebo předlohy. Sestavuje předměty podle vlastní fantazie. Provádí jednoduchou montáž a demontáž. Zapojuje se do práce ve skupině či dvojici.	Práce s návodem, předlohou. Stavebnice, puzzle.	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Vede pokusy a pozorování. Pěstuje rostlinu ze semen v místnosti. Pěstuje rostlinu ze semen na zahradě. Pracuje s jednoduchým nářadím.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě. Hrách, řeřicha, fazole apod.	

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Přesazuje rostliny. Pečuje o pokojové rostliny. Zalévá a kypří pokojové rostliny. Omývá listy pokojových rostlin.	Pěstování pokojových rostlin.	
<i>Příprava pokrmů</i>			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduše upraví stůl, prostře stůl, správně uloží příbor. Ozdobí stůl ubrousky, jmenovkami.	Stolování, prostírání, jmenovky, skládání ubrousků.	
ČSP-3-4-02 se chová vhodně při stolování	Správně a vhodně se chová u stolu. Dodržuje správné hygienické návyky při stolování. Hodnotí a třídí odpad podle druhu.	Správné návyky při stolování.	

1. stupeň - Praktické činnosti 4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Provádí přiměřené praktické činnosti s daným drobným materiálem, s papírem, s textilem a s přírodním materiálem.	Práce s vatou, kořením, špejlemi aj. Práce s papírem, kartonem, textilem, přírodninami.	OSV-Kreativita
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Poznává jednotlivé zvyky a tradice.	Lidové zvyky, tradice, řemesla.	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji. Prokazuje základní dovednosti a návyky při práci s nástroji. Správně volí a užívá pracovní nástroje.	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Uplatňuje zásady bezpečnosti práce v praxi. Poskytne první pomoc, zajistí lékařskou pomoc, popíše zdravotní problémy při úrazu.	Správné návyky při používání nástrojů, základy první pomoci.	
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí jednoduchou montáž a demontáž.	Stavebnice prostorové, konstrukční.	MEDV - Práce v realizačním týmu
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Samostatně pracuje podle slovního návodu a jednoduchého náčrtu. Pracuje podle jednoduché předlohy, kterou si sám vytvoří.	Maňásek, loutka.	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Provede jednoduché úkony první pomoci, zajistí lékařskou pomoc.	Lékárnička a její obsah.	
Pěstíteľské práce			

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Vede pokusy a pozorování. Spolupracuje ve skupině či dvojici.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování.	ENV- Základní podmínky života
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pečuje o pokojové rostliny.	Pěstování pokojových rostlin, kypření, zalévání	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji. Správně volí a užívá pracovní nástroje.	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Seznámí se se zásadami hygieny a bezpečnosti práce.	Zásady první pomoci.	
<i>Příprava pokrmů</i>			
ČSP-5-4-01 se orientuje v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v kuchyni	Základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 samostatně připraví jednoduchý pokrm	Připraví návrh jednoduchého pokrmu.	Výběr, nákup a skladování potravin.	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla stolování a společenského chování. Připraví návrh slavnostní úpravy stolu.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Udržuje pořádek na pracovní ploše. Dodržuje hygienické návyky a bezpečnost práce.	Odpad a jeho třídění. Zásady první pomoci.	ENV - Vztah člověka a prostředí

1. stupeň - Praktické činnosti 5. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZ.
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Provádí přiměřené praktické činnosti s daným drobným materiálem, s papírem, s textilem a s přírodním materiálem.	Práce s vatou, kořením, špejlemi aj. Práce s papírem, kartonem, textilem, přírodninami.	OSV- Kreativita
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Poznává jednotlivé zvyky a tradice	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji. Prokazuje základní dovednosti a návyky při práci s nástroji. Správně volí a užívá pracovní nástroje.	Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku. Uplatňuje zásady bezpečnosti práce v praxi. Poskytne první pomoc, zajistí lékařskou pomoc, popíše zdravotní problémy při úrazu.	Správné návyky při používání nástrojů, základy první pomoci.	
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí jednoduchou montáž a demontáž.	Stavebnice prostorové, konstrukční. Sestavování modelů.	MEDV - Práce v realizačním týmu
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Samostatně pracuje podle slovního návodu a jednoduchého náčrtu.	Maňásek, loutka	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Provede jednoduché úkony první pomoci, zajistí lékařskou pomoc.	Lékárnička a její obsah	
Pěstítecké práce			

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Vede pokusy a pozorování. Spolupracuje ve skupině či dvojici.	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování. Úprava okolí školy.	ENV - Základní podmínky života
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Pečuje o pokojové rostliny	Pěstování pokojových rostlin, kypření, zalévání, omývání listů.	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pracuje s jednoduchými pomůckami a nástroji. Správně volí a užívá pracovní nástroje.	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Seznámí se se zásadami hygieny a bezpečnosti práce	Zásady první pomoci	
<i>Příprava pokrmů</i>			
ČSP-5-4-01 se orientuje v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v kuchyni	Základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 samostatně připraví jednoduchý pokrm	Připraví návrh jednoduchého pokrmu.	Výběr, nákup a skladování potravin.	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla stolování a společenského chování. Připraví návrh slavnostní úpravy stolu.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Udržuje pořádek na pracovní ploše. Dodržuje hygienické návyky a bezpečnost práce. Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni. Třídí odpad podle druhu.	Odpad a jeho třídění. Zásady první pomoci.	ENV - Vztah člověka a prostředí

Základní škola Údlice, okres Chomutov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

3. část

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2016 – verze č. 4

6 UČEBNÍ OSNOVY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ 2. STUPNĚ

6.1 Vzdělávací obor Český jazyk a literatura

6.1.1 Vyučovací předmět Český jazyk

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **ČESKÝ JAZYK** je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 4 hodin týdně. Od 6. do 9. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. V jednotlivých složkách je uveden obsah učiva.

V rámci předmětu se realizují průřezová témata, zejména osobnostní a sociální výchova, mediální výchova, multikulturní výchova a výchova demokratického občana.

Důraz je kladen na komunikační dovednosti žáků, vhodnou interpretaci přečteného textu, na jednoduchý popis struktury a jazyka literárního díla, na ústní i písemné formulování dojmů z individuální četby, návštěvy kulturních akcí apod. Žáci prakticky využívají pravopisné i gramatické poznatky, rozlišují spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňují jejich užití. Samostatně se orientují v jazykových příručkách, slovnících, na internetových stránkách. Chápu význam běžně užívaných cizích slov, umí je vyslovovat. Orientují se ve stavbě věty i souvětí, využívá těchto poznatků při správném používání interpunkce.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho

mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme žáky orientovat se v rozeznávání spisovného jazyka a dalších jazykových útvarů
- upevňujeme učivo správného pravopisu i učivo o skladbě
- klademe důraz na schopnost vyhledat potřebné informace a správně je používat
- vedeme žáky k správnému používání termínů, znaků a symbolů v dané problematice.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v problému, promýšlet a hledat způsoby řešení
- učíme využívat informace z různých zdrojů, porovnávat je a kriticky hodnotit.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k správné formulaci svých myšlenek a názorů, k výstižnému a souvislému vyjadřování, k používání spisovného jazyka
- učíme žáky porozumět různým typům textů i dalším informačním a komunikačním prostředkům

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupráci ve skupině, zdravému prosazování svého názoru, ale také pochopení a toleranci k jiným názorům
- vedeme žáky k poskytování pomoci druhým a také k vhodným formám žádosti o pomoc, pokud ji žák potřebuje.

Kompetence občanské:

- na základě ukázek z literatury učíme žáky chápat zákonitosti společenských norem a zákonů
- seznamujeme žáky s našimi národními tradicemi a kulturním a historickým dědictvím

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných tímto předmětem k přípravě na další vzdělávání a profesní zaměření
- vedeme žáky k schopnosti využít nabyté vědomosti a zkušenosti v různých oborech lidské činnosti, ale také k ochraně kulturních a společenských hodnot.

2. stupeň - Český jazyk 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka	Rozšiřující učivo: Hlasová hygiena
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku	Stavba slova, funkční morfémy	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně a efektivně pracuje s jazykovými příručkami	Tištěné a elektronické jazykové příručky	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Určí druhy všech slov v souvislém textu Správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek Určí druh číslovek Určí slovesný rod Opraví výraznou tvaroslovnou chybu ve svém projevu a v projevech spolužáků	Tvarosloví: základní tvaroslovné kategorie. Pravopis morfologický	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Určí slovesný a jmenný přísudek. Určí rozvíjející větné členy (včetně několikanásobných)	Skladba – základní a rozvíjející větné členy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky nebo výpisky z přečteného textu samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vyhledá v textu klíčová slova Podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar odpovídající věku Vytvoří stručné poznámky nebo výpisky z textu Zhodnotí, co nového se dozvěděl studiem textu	Základy studijního čtení Písemný projev	MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Stavba mediálních sdělení Rozšiřující učivo: Záznamy o zlepšování dovednosti žáka získávat, třídit a zpracovávat informace z textu
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Podle svých schopností a zadání učitele napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně slohový útvar	Vlastní tvořivé psaní Slohové útvary: krátké vypravování, popis předmětu, zpráva a oznámení, osobní dopis	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika Aj - dopis
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vyjadřuje se srozumitelně, věcně a jazykově správně	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu, nonverbální prostředky	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace (efektivní a asertivní komunikace)
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	V mluveném a psaném projevu zohledňuje prostředí a adresáty projevu		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku (hlasitost), tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy Mluvený projev doprovází vhodnými gesty a mimikou		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární žánry a druhy, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Uvede základní znaky poezie, prózy, rozpozná lyrický a epický text Uvede nejznámější autory knih pro děti a mládež na základě vlastní zkušenosti	Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry Počátky interpretace literárních děl	EGS – Jsme Evropané (zdroje evropské civilizace) OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika Rozšiřující učivo: Dramatizace, vizualizace
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Reprodukuje a shrne literární text po tematické stránce Ukáže v textu odlišnosti literárního jazyka a jazyka (své) běžné komunikace		

	Popíše jednoduše výstavbu a kompozici prozaického textu		(interpretace literárního textu užitím jiných médií) Aj – reprodukce obsahu textu
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Zformuluje správně a výstižně své dojmy z navštíveného divadelního či filmového představení		Jazyková tvořivost, krátké literární texty na základě klíčových slov
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace z literární teorie a historie v tištěných a elektronických katalozích, encyklopediích a učebnicích	Studijní čtení	

2. stupeň - Český jazyk 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Uvede základní útvary národního jazyka, uvede a zdůvodní rozlišení národní jazyk – mateřský jazyk Přiřadí vybrané evropské jazyky do příslušných skupin pomocí běžných informačních zdrojů (učebnice, ICT) Na příkladech uvede, kdy je možno užít spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí, příklady zdůvodní	Obecná jazykověda: útvary národního jazyka (spisovný jazyk, obecná čeština, nářečí), příbuznost jazyků	Rozšiřující učivo: Hodnota a funkce spisovného jazyka
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek (jenž, týž, dva, oba apod.) Vhodně užije druhy příslovčí v základní i stupňované podobě Rozliší příslovečnou spřežku a správně ji napíše Rozpozná typické příklady vlastních a nevlastních předložek Rozliší spojky podřadící a souřadící a správně jich užívá při tvorbě vět a souvětí	Tvarosloví: neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Odliší větu dvoučlennou, jednočlennou a větný ekvivalent Určí druh podmětu Určí druh přísudku Určí druh přívlastku Vyjádří větný člen vedlejší větou a obráceně	Skladba: věta, větný ekvivalent, druhy vedlejších vět, tvorba souvětí	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Správně píše velká písmena (u neznámých slov/pojmenování rozhodne podle slovníku), hláskové skupiny se znělostní podobou v českých slovech, čárku v souvětí podřadném	Pravopis lexikální a syntaktický	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu	Uvede způsoby obohacování slovní zásoby	Nauka o slovní zásobě:	Aj: tvorba slov

dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného a víceslovného pojmenování U známých slov uvede, jak vznikla, u neznámých určí jejich původ podle slovníku. Nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty	obohacování slovní zásoby, víceslovná pojmenování, přenesená pojmenování (metafora, metonymie) Tvorba slov	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	V písemném sdělení odliší s pomocí učitele a v diskusi se spolužáky fakta a názory/hodnocení autora Vyhledá odpovědi na své otázky v učebnici, v odborné literatuře nebo na internetu (slovník, encyklopedie)	Kritické čtení a naslouchání (analýza a hodnocení textu/promluvy)	MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Rozšiřující učivo: Záznamy o přečteném
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	S pomocí učitele a v diskusi skupiny rozliší subjektivní a objektivní sdělení v textu, rozpozná komunikační záměr autora		
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele	Slohové útvary: Vypravování, popis děje a pracovního postupu, charakteristika osoby	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika Sociální rozvoj – Poznávání lidí; Komunikace Rozšiřující učivo: kazuistika na základě dlouhodobého pozorování (spolužáka, člena rodiny)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Zařadí vybraná díla k literárnímu druhu a příslušnému žánru Uvede funkci textů daného žánru a srovná, zda text zařadil správně Na základě školní práce a vlastní četby uvede významné představitele probíraných literárních žánrů a regionální literatury	Literární druhy a žánry: fantasy, sci-fi, epos, legenda, romance, balada. Regionální literatura. Základy literární teorie Interpretace literárního díla	EGS – Jsme Evropané Rozšiřující učivo: dramatizace vizualizace (interpretace literárního textu užitím jiných médií) kulturní deník
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený	Interpretuje smysl (funkci) díla		

text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla			
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje dojmy z představení v divadle či kině či z adaptace literatury		MEDV – Kritické čtení a vnímání médií

2. stupeň – Český jazyk 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Po poradě s učitelem a ve skupině spolužáků přiřadí správně české nebo moravské nářečí k vybrané textové ukázce Vysvětlí pojmy obecná čeština, interdialekt a nářečí, zdůvodní, kdy je vhodné používat prostředků těchto útvarů	Obecná jazykověda: Obecná čeština, interdialekt, nářečí	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozliší souvětí souřadné a podřadné Určí poměr mezi souřadně spojenými větnými členy a větami Správně navazuje věty a odstavce	Skladba: druhy souvětí, nadvětná skladba	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Píše správně interpunkci v souvětí a větě jednoduché Aplikuje znalosti o přívlastku postupně rozvíjejícím, těsném nebo volném	Syntaktický pravopis	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Uvede způsoby obohacování slovní zásoby Uvede příklad slova zkratkového, přejatého, složeného Správně užívá slova přejatá a jejich tvary Nevhodně užitá přejatá slova nahradí českými ekvivalenty		Aj: tvorba slov
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Vytvoří a osvojí si pravidla vedení diskuse Zapojuje se aktivně do diskuse Dodržuje net-etiketu sociálních sítí a internetových diskusí	Komunikační žánry: Diskuse, dialog	VDO – Občanská společnost a škola Aj: Pravidla dialogu
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním	Ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší fakta od názorů a hodnocení Pro ověření využije adekvátní odbornou	Kritické čtení a naslouchání Mluvený projev připravený a nepřipravený	MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

s dostupnými informačními zdroji	literaturu a internet		MEDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Aj: Kritické čtení
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Ve čteném a slyšeném jazykovém projevu odliší subjektivní a objektivní sdělení Pro ověření využije adekvátní odbornou literaturu a internet		
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Čte kriticky mediální sdělení v regionálních médiích V diskusi s ostatními hledá možnou manipulaci autora a prezentuje závěry		
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše gramaticky, kompozičně a věcně správné komunikáty podle zadání učitele	Písemný projev Slohové útvary: líčení, úvaha, charakteristika literární postavy	MKV – Multikulturalita ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo, charakterů postav výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka V literárním textu nalezne neobvyklé nebo neobvykle užitě jazykové prostředky (příznačné pro umělecký styl) a s pomocí učitele, odborné literatury a ve skupinové práci je zařadí Popíše kompozici vybraného dramatického textu	Literární teorie Literární interpretace Literární historie Drama Literatura pro mládež Ústní lidová slovesnost	EGS – Jsme Evropané Aj: Literární žánry, Čtenářský deník. Rozšiřující učivo: Dramatizace, Vizualizace (interpretace literárního textu užitím jiných médií)
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Na základě četby charakteristických ukávek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře V dramatickém textu označí a pojmenuje jeho základní znaky Představí významné autory literatury pro mládež podle vlastního výběru		Rozšiřující učivo: Základní díla hlavních světových náboženství (křesťanství, islám, buddhismus, tao, hinduismus)
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo	Napíše jednoduché zhodnocení četby, návštěvy kulturní akce, a to v kontextu doby, v níž dílo		OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje,

filmového představení a názory na umělecké dílo	vzniklo, i z hlediska charakterů postav, výstavby děje (syžetu) a užitého jazyka		praktická etika Sociální rozvoj – Komunikace Rozšiřující učivo: Článek o navštívené kulturní akci pro místní média, účast ve vybrané soutěži pro mladé publicisty
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovná ztvárnění literatury pro televizi, film, divadlo a v hudbě	Adaptace literárních děl	Rozšiřující učivo: Čtenářská gramotnost

2. stupeň – Český jazyk 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Zařadí slovo do odpovídající funkční vrstvy jazyka s pomocí slovníku S pomocí slovníku a mluvnických příruček nalezne v textu jazykové prostředky, jejichž funkce se změnila	Obecná jazykověda: Vývoj jazyka, útvary národního jazyka Jazyková norma a kodifikace: výrazové prostředky hovorové, spisovné, archaické	OSV – Osobní rozvoj – Kreativita EGS – Jsme Evropané
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Správně přechyluje slova Popíše význam přeneseného pojmenování, uvede příklady frazému V textu vyhledá ustálené rčení a uvede jeho význam	Tvorba slov Význam slov: přenesená pojmenování	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Správně píše slova přejatá Správně užívá interpunkci ve větě jednoduché: aplikuje pravidla týkající se vsuvky, rozvitého větného členu volně nebo těsně připojeného, přístavku, oslovení, citoslovce a samostatného větného členu Správně užívá interpunkci v souvětí	Pravopis lexikální a syntaktický	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Správně utvoří tvar podle zadaných tvaroslovných kategorií Správně užívá slova přejatá a jejich tvary Správně užívá všech neohebných slov	Tvarosloví: tvaroslovné kategorie, neohebná slova	Aj - Slovní druhy Rozšiřující učivo: Přechodníky
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí Dodržuje pravidla pro vazbu syntaktických jednotek a slovosled Určí doplněk	Skladba: věta jednoduchá a souvětí, aktuální členění výpovědí a vět	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových	Správně aplikuje znalosti jazykové normy ve svých písemných i mluvených projevech	Jazyková norma a kodifikace	

projevů podle komunikační situace			
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Zpracuje teze, z prostudované populární nebo odborné literatury vypracuje konspekt Samostatně zpracuje referát, výklad a úvahu	Připravený mluvený a písemný projev	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu Správně propojuje text prostředky nadvětného spojování Uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost	Písemný projev Nadvětné spojování	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary		ENV – Vztah člověka a prostředí Rozšiřující učivo: Publicistické útvary, fejeton
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Čte kriticky mediální sdělení, rozumí grafickým záznamům dat S pomocí učitele identifikuje účel užitých grafických znázornění v textu, popíše možný záměr autora	Kritické čtení Prožitkové čtení	MEDV – Vnímání autora mediálních sdělení; Kritické čtení a vnímání médií M: čtení grafů Rozšiřující učivo: Tvorba reklamní kampaně
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru	Mluvený projev: Kultivace projevu žáka	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí; Komunikace
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Uvede zásadní díla vybraných epoch literární historie Přiřadí dílo k literárnímu žánru	Literární historie Literární žánry	MEDV – Fungování a vliv médií ve společnosti
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy	Rozpozná na ukázce prvky výrazného		MKV – Kulturní

výrazného individuálního stylu autora	autorského stylu (autorů české a světové literatury 20. století podle výběru učitele), svá tvrzení zdůvodní		diference Aj: Čtenářský deník, Literární žánry
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Stručně písemně porovná vybranou literární předlohu s její adaptací	Adaptace literárních děl: filmová a divadelní adaptace, tanec, výtvarné zpracování, komiks	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace ve spolehlivých zdrojích a databázích, nepřejímá informace bez ověření zdroje	Připravený písemný a ústní projev	Rozšiřující učivo: Práce se zdroji Ochrana duševního vlastnictví
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Uvede a zhodnotí typické jazykové prostředky konkrétního díla, charakter postav a vztahy mezi nimi Popíše kompozici literárního díla Zaznamená zásadní myšlenky v textu, které jej zaujaly, a stručně vysvětlí svůj výběr	Kritické čtení	MEDV – Tvorba mediálních sdělení OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje Rozšiřující učivo: Záznam kritického čtení
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Sdělí ústně nebo písemně své dojmy z kulturní akce, vybere momenty, které ho zaujaly, a stručně je okomentuje		
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Vyjádří svůj názor na hodnotu literárního díla, opřený o argumenty vycházející z textu Rozliší jasný případ kýče či braku od díla umělecky poctivého Diskutuje o hodnotě literárního díla a přínosu čtení pro člověka	Literární teorie a kritika	
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Podle svých schopností, znalostí a zájmu vytvoří literární text	Vlastní tvorba	

6.2 Vzdělávací obor Cizí jazyk

6.2.1 Vyučovací předmět Anglický jazyk

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **ANGLICKÝ JAZYK** je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 3h týdně. Výuka na druhém stupni navazuje na výuku na prvním stupni.

Tento předmět se vyučuje v odborné učebně, popřípadě v učebně PC nebo kmenové třídě.

Ve výuce jsou používány autentické nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Žáci se seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k užití ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Cizojazyčné vzdělávání na 2. stupni vede k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Žák:

- * se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem;
- * v konverzaci reaguje na jednoduché otázky;
- * rozumí obsahu jednoduchých a krátkých textů;
- * rozumí jednoduché promluvě, pokud mu mluvčí pomáhá;
- * vyhledá jednoduché a konkrétní informace v krátkých textech;
- * sestaví jednoduché písemné sdělení k tématům, která mu jsou blízká;
- * se seznamuje s důležitými prvky života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zváží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů.

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova: Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace; Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí;
- Multikulturní výchova: Multikulturalita;
- Výchova demokratického občana: Občanská společnost a škola;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;
- Environmentální výchova: Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Prohlubují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka. Výuka průběžně seznamuje žáky s reáliemi anglicky hovořících zemí, což vede k pochopení odlišností cizojazyčných kultur. Samostatně se orientují v jazykových příručkách, slovnících, na internetových stránkách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na schopnost vyhledat potřebné informace a správně je používat
- učíme žáka poznávat smysl a cíl učení, posuzovat vlastní pokrok, nacházet cestu pro další zdokonalování

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v problému, promýšlet a hledat způsoby řešení
- učíme využívat informace z různých zdrojů, porovnávat je a kriticky hodnotit.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k správné formulaci svých myšlenek a názorů, k výstižnému a souvislému vyjadřování
- učíme žáky porozumět různým typům textů i dalším informačním a komunikačním prostředkům
- učíme spolupracovat ve skupině, naslouchat ostatním, vhodně reagovat a umět obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupráci ve skupině, zdravému prosazování svého názoru, ale také pochopení a toleranci k jiným názorům

Kompetence občanské:

- na základě ukázek z literatury učíme žáky chápat zákonitosti společenských norem a zákonů
- seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím jiných národů
- klademe důraz na chápání základních ekologických problémů a nutnosti trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných tímto předmětem k přípravě na další vzdělávání a profesní zaměření
- vedeme žáky k schopnosti využít nabyté vědomosti a zkušenosti v různých oborech lidské činnosti, ale také k ochraně kulturních a společenských hodnot.

2. stupeň – Anglický jazyk 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	• rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici • rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu	<i>Zvuková a grafická podoba slova</i> • Rozvíjení výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka • Slovní i větný přízvuk, intonace • Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby <i>Tematické okruhy</i> • Číslovky • Osobní údaje • Jídelníček a stravovací návyky • Volný čas a záliby • Data, čas • Škola, domov, rodina • Nakupování • Člověk <i>Mluvnice</i>	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace; Mezilidské vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text • v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků a jiných grafických předloh		EGS – Evropa a svět kolem nás MKV - Multikulturalita
PSANÍ			

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• popíše svůj denní režim • sdělí, co dělal o víkendu • stručně popíše vzhled věci, zvířete, člověka a místa • na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a o své rodině	• Rozvíjení používání gramatických jevů • Člen určitý a neurčitý • Vazba there is/ there are • Počitatelnost podst. jmen • Jednotné a množné číslo podstatných jmen • Přídavná jména • Frekvenční příslovce • Předmětná zájmena • Řadové číslovky • Přítomné časy • Minulý čas prostý • Vyjádření budoucnosti • Modální slovesa can, must • Pravopis – psaní malých a velkých písmen a základy interpunkce • Tolerance elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění <i>Slovní zásoba</i> • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
MLUVENÍ		
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• při aktivitách se jednoduchým způsobem domluví se spolužáky na pravidlech • vyžádá si jednoduché informace v obchodě, v restauraci • na základě otázek a odpovědí k textu sdělí hlavní myšlenku textu • tvoří jednoduché otázky	

2. stupeň – Anglický jazyk 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	• rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky • rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci • v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace • porozumí popisu cesty	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i> • Rozvíjení výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka • Slovní i větný přízvuk, intonace • Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby <i>Tematické okruhy</i> • Pozdravy a seznámení • Stručný životopis • Osobní údaje, příbuzní • Můj život a mé okolí • Sporty a volný čas • V restauraci, ve městě • Životní prostředí • Prázdniny a dovolená • Části a vybavení domu/bytu • Příroda a počasí • Vybrané zeměpisné názvy	EGS – Evropa a svět kolem nás; Objevujeme Evropu a svět OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Komunikace MKV - Multikulturalita Čj: Napsání struktury budoucích plánů (v dopise nebo e-mailu kamarádovi)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení • dodržuje fonetická pravidla a čte nahlas a srozumitelně jednoduchý text		ENV – Vztah člověka a prostředí
PSANÍ			

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách • popíše místo svého bydliště, cestu přes město • vyjádří, co bude dělat v budoucnosti • po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne hlavní informace	<i>Mluvnice</i> • Rozvíjení používání gramatických jevů • Stupňování adjektiv, porovnávání • Minulý čas vybraných nepravidelných sloves • Minulý čas průběhový • Přítomné časy • Vyjádření budoucnosti • Žádost a prosba • Návrhy a nabídky • Krátký dopis, e-mail, SMS • Poděkování a omluva • Předložky místa a času • Fonetický přepis slov • Pravopisné změny osvojených slov a tvarů • Výslovnost hlásek <i>Slovní zásoba</i> • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
MLUVENÍ		
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• adekvátně reaguje v každodenních situacích • požádá kamaráda o pomoc a pomoc nabídne • zdvořile požádá, poděkuje a omluví se • zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy a na časové údaje • omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas a nesouhlas	

2. stupeň – Anglický jazyk 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	- vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu - v textu nalezne odpovědi na otázky - rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma - rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i> - Rozvíjení výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - Slovní i větný přízvuk, intonace - Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby <i>Tematické okruhy</i> - Cestování - Volný čas - Hudba, film, divadlo - Škola a pravidla školy v různých zemích - Zaměstnání - Přátelství - Zdraví a zdravý životní styl - Informační technologie a média <i>Mluvnice</i> - Rozvíjení používání gramatických jevů - Neurčitá zájmena - Předpřítomný čas prostý	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Komunikace MKV - Multikulturalita VDO - Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství)
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení - při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci - odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu		
PSANÍ			

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• předá základní informace o sobě, své rodině a škole • napíše jednoduchý text o svém oblíbeném filmu, hudbě a knize • samostatně shrne obsah mluveného či čteného textu • sestaví otázku, žádost, prosbu	• Vyjadřování modalit • Trpný rod • Podmínkové věty • Neurčitá příslovce • Stupňování příslovce • Předložky polohy • Základní spojky • Druhy vět podle postoje mluvčího • Vybrané fráze, frázová slovesa	
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• jednoduše se domluví v reálných situacích • jednoduchým způsobem se vyjádří o minulé, současné a budoucí situaci • aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech • svými slovy vypráví jednoduchý příběh • v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech	• Omluva, poděkování a reakce na poděkování • Návrh, přijímání a odmítání návrhu • Novinové články • Rozhovor • Popis věci, materiálu • Jednoduché vyprávění • Slovní a větný přízvuk • Výslovnost všech hlásek a slovních spojení • Pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů <i>Slovní zásoba</i> • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	

2. stupeň – Anglický jazyk 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
POSLECH S POROZUMĚNÍM		<i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i>	OSV Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání OSV Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Komunikace EGS - Evropa a svět kolem nás; Objevujeme Evropu a svět ČJL: Dodržování zásad komunikace. Napsání životopisu.
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	- pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu - rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma - rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma	- Rozvíjení výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - Slovní i větný přízvuk, intonace - Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby <i>Tematické okruhy</i> - Móda a módní trendy - Věci denní potřeby - Pocity, nálady - Vnitřní a vnější charakteristika člověka	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací, s internetem, encyklopedií - rozumí podstatě písemného projevu na známé téma, který obsahuje neznámou slovní zásobu	- Volný čas a sport - Životní prostředí - Problémy mládeže <i>Mluvnice</i> - Rozvíjení používání gramatických jevů	MKV – Multikulturalita

PSANÍ		• Souvětí s vedlejší podmínkovou větou • První a druhý kondicionál • Wh – otázky • Abstraktní podstatná jména • Předpřítomný čas průběhový • Modální slovesa • Formální a neformální žádost, zpráva • Detailní popis • Příkazy, zákazy a rady • Referát o přečtené knize • Pozvánka, omluva a reakce na omluvu • Žádost o pomoc a službu • Slovní druhy • Plynulost projevu – frázování, větný přízvuk, výška a síla hlasu, tempo řeči • Pravopis – pravidla interpunkce <i>Slovní zásoba</i> • rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	ČJL: Určování vybraných slovních druhů.
CJ-9-4-01 sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy CJ-9-4-02 písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty CJ-9-4-03 stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• sestaví souvislý, přiměřeně dlouhý text na známá témata • při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří za použití jiných lexikálních prostředků • obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy či konverzace shrnuje různými způsoby • předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů		
MLUVENÍ			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• vyjadřuje se o současných a minulých hypotetických situacích • adekvátně reaguje ve formálních i neformálních situacích, diskutuje na známé téma a vyjadřuje svůj názor • při výslovnosti užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti promluvy přiměřeného rozsahu • v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých lidech		

6.3 Vzdělávací obor Další cizí jazyk

6.3.1 Vyučovací předmět Německý jazyk

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **NĚMECKÝ JAZYK** patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a do oboru Další cizí jazyk. Vyučuje se v rozsahu 2 hodiny týdně v 7. - 9. ročníku a je povinný pro všechny žáky školy.

Součástí vyučování německému jazyku je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako olympiády, soutěže, projekty apod.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky, proto je kladen velký důraz na interaktivní řečové dovednosti - jednoduchá konverzace, dialogy, receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, produktivní dovednosti - samostatný ústní projev a psaní. Žáci mají možnost poznat způsob života a národní tradice především v zemích, kde se mluví německy a uvědomit si kořeny naší společné historie. Při výuce jsou využívány časopisy, jednoduché autentické texty, audionahrávky, obrazový materiál, slovník, počítač, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, rapy apod. Hlavní náplní výuky německému jazyku je vést žáky k jeho praktickému používání při komunikaci v ústním a písemném projevu.

Učivo se skládá z:

- základních pravidel komunikace v běžných každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představení)
- jednoduchých sdělení (adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, omluva, žádost)
- tematických okruhů:
 - základní osobní údaje
 - domov, rodina, rodinné oslavy
 - svátky, oslavy, roční období
 - škola, školní pomůcky, činnosti ve škole
 - volný čas a zájmová činnost, koníčky
 - důležité zeměpisné údaje
- výslovnosti

- slovní zásoby a tvoření slov (synonyma, antonyma, význam slov v kontextu)
- základní gramatické struktury, typů vět, základů lexikálního principu pravopisu slov (věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě)

Výuka probíhá v celých třídách, v případě většího počtu žáků ve třídě dochází k půlení třídy na dvě skupiny. Výuka probíhá v jazykové učebně s možností použití DVD přehrávače a CD přehrávače, interaktivní tabule a ve třídách výpočetní techniky i třídách kmenových. V případě příznivého počasí je možno využít altán – učebnu v přírodě, vycházky do okolí školy.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**. Jedná se především o Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchovu. Jsou integrovány do jednotlivých částí učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- efektivní cestou nabízíme poznatky z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy)
- učíme osvojovat si slovní zásobu ve vztazích a motivujeme praktickým naučením určité slovní zásoby pro danou situaci
- vedeme žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení
- porovnáváme německý jazyk s anglickým, hledáme stejné problémy, internacionalismy
- vysvětlujeme systém gramatiky – systematizace, řazení do systému
- nabízíme rozvoj jednotlivých dovedností v německém jazyce

Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme uplatnění získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost cizího jazyka
- učíme žáka orientovat se v cizím jazykovém prostředí
- umožňujeme řešit úkoly v učebnici a pracovním sešitě dle zadání
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problémů
- vymýšlíme situační hry, reálné i nereálné situace
- pracujeme v týmu, využíváme znalostí reálií, médií

Kompetence komunikativní:

- prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v cizím jazyce
- necháme formulovat a vyjádřit myšlenku tak, aby bylo žákovi rozuměno
- využíváme podobnosti německého jazyka s jazykem anglickým, učíme komunikovat v německém jazyce
- nacvičujeme strukturu mluveného i písemného projevu
- necháme žáka reagovat na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly, učíme k jednoduchému popisu situace, věci
- používáme nonverbální komunikaci – mimiku, gesta, řeč těla a využíváme intonace, důrazu, melodie hlasu
- učíme žáka vhodně se vyjadřovat v dané situaci (soukromý rozhovor, veřejná komunikace), vystupovat sebevědomě, odbourávat bariéry
- umožňujeme nacvičení monologu (přednáška, popis, opis určitého výrazu, vyjádření názoru) a dialogu (práce ve dvojicích, v kolektivu)
- vedeme žáky k pomoci druhému, který není v německém jazyce tak dobrý
- včas a vhodně necháme žáka reagovat na otázku správnou odpovědí

Kompetence sociální a personální:

- uplatňujeme individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- necháme žáky pracovat v týmu, ve dvojicích a skupinách, necháme hodnotit sebe i druhé, hodnotit práci skupiny, srovnávat se a hledat rezervy, učíme vyměňovat si své vědomosti a poznatky, zkušenosti
- pozorujeme jiné zvyky, vztahy v cizích zemích

Kompetence občanské:

- učíme respektovat pravidla cizí země, v níž je žák hostem, respektovat tradice jiných národů, srovnávat s našimi
- učíme rozpoznávat společné prvky v dějinách – Rakousko-Uhersko, Karel IV.
- učíme o problémech jiných zemí (Turci v Německu, rasismus, násilí) a netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu

Kompetence pracovní:

- učíme účelně využívat vědomosti a dovednosti z jiných oblastí
- učíme pracovat se slovníkem, učebnicí a jinými pomůckami a materiálem, ve dvojici, ve skupině, v týmu
- necháme vyhledávat informace, materiály potřebné pro práci v hodinách
- učíme prezentovat žáka výsledky vlastní práce a práce skupiny, necháme zhodnotit vlastní práci i práci druhých

2. stupeň - Německý jazyk 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUP Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Poslech s porozuměním</i>		Témata, texty: Abeceda, zvuková a grafická podoba jazyka Pozdravy Časové údaje Číslovky Barvy Lidé a země Formulář Rodina Kamarádi Škola a školní pomůcky Zájmy a koníčky Dopis, chatování, e-mail	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – sociální rozvoj – komunikace EGS – Evropa a svět kolem nás MKV - Multikulturalita Práce s dvoj-jazyčným slovníkem Práce s mapou německy mluvících zemí Vytváření koláže
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí základním frázím pro navazování prvních kontaktů mezi učitelem a žákem Reaguje na oslovení a pozdrav Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova		
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí základním větám pro navazování prvních kontaktů		
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Vyhledá v poslechových cvičeních základní informace týkající se rodiny, kamarádů, zájmů a koníčků		
<i>Mluvení</i>		Komunikace: Hláskování Pozdrav Představení se Základní údaje o sobě Vyprávění o sobě Získávání informací Popis rodiny, osoby Popis kamarádů Vyprávění o zájmech Pojmenovávání školních potřeb Popis věcí, zvířat, koníčků, činností během týdne Příkaz	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do rozhovorů		
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Sděluje informace o sobě, své rodině, kamarádech, zájmech Tvoří jednoduché oznamovací věty Pracuje se základní slovní zásobou		
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Odpovídá na otázky a tvoří otázky nové, podobné		
<i>Čtení s porozuměním</i>			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí dvojjazyčným pokynům a nápisům v učebnici		
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Překládá základní slovní zásobu z německého jazyka do českého a naopak		

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Čte krátký text s porozuměním Vyhledává v textu konkrétní slovní zásobu	Gramatika a reálie: Německy mluvící země Časování pravidelných sloves v přítomném čase Sloveso být a mít Tvorba a slovosled otázky a oznamovací věty Přivlastňovací zájmena Předložky v časových údajích Určitý a neurčitý člen Zápor nicht	
<i>Psaní</i>			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplňuje předložený formulář Doplňuje do formuláře příslušné informace		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Píše o sobě, své rodině, o kamarádech, o volném čase Vytváří věty v písemné podobě		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Odpovídá písemně na předložený text Odpovídá písemně na otázky		

2. stupeň - Německý jazyk 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Poslech s porozuměním</i>		Témata, texty: Počítač Zvířata Čas a časové údaje Narozeniny Dům a vybavení pokoje Nákup, potraviny, obchod Číslovky	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – sociální rozvoj – komunikace EGS – Evropa a svět kolem nás
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí základním frázím mezi učitelem a žákem Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova		
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým větám Vyhledává v poslechových cvičeních slovní zásobu z příslušných témat		
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Vyhledá v poslechových cvičeních základní informace týkající se počítače, času, zájmů a koníčků, domu a jeho vybavení	Komunikace: Telefonování Pozvání Poskytnutí informací o časových údajích Pozdrav z dovolené Koupě a objednání Údaje o sobě Popis domu, bytu, pokoje Popis činností, které děláme během roku Tvoření otázek Dialog Rozhovory při nakupování	MKV - Multikulturalita Práce s dvoj-jazyčným slovníkem Práce s mapou německy mluvících zemí
<i>Mluvení</i>			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do rozhovorů Objednává si, nakupuje		
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Sděluje informace o svých zájmech Popisuje počítač, dům a jeho vybavení Tvoří jednoduché oznamovací věty Pracuje se základní slovní zásobou		
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Odpovídá na otázky a tvoří otázky nové, podobné		
<i>Čtení s porozuměním</i>			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí pokynům a nápisům v učebnici	Gramatika a reálie: Zápor kein a nicht Německy mluvící země + evropské země Časové údaje Množné číslo	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Překládá základní slovní zásobu z německého jazyka do českého a naopak		

	Vyhledává v textu příslušné gramatické jevy a popisuje jejich tvorbu	Pády podstatných jmen Předložky se 3. a 4. pádem Předložky v časových údajích Způsobová slovesa Nepravidelná slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou v přítomném čase Přivlastňovací zájmena Slovosled ve větě	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Čte krátký text s porozuměním Vyhledává v textu příslušné informace Zodpovídá na otázky k textu		
<i>Psaní</i>			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplňuje formulář a tvoří dle něj základní věty o sobě a svém okolí		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Píše o sobě a svém okolí, o volném čase, o domově Vytváří věty v písemné podobě Doplňuje informace do textu		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Odpovídá písemně na předložený text Odpovídá písemně na otázky		

2. stupeň - Německý jazyk 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Poslech s porozuměním</i>		Témata, texty: Týdenní program Škola a školní předměty Lidské tělo Město, vesnice Dopravní prostředky Země světa Počasí, svátky roku Oblečení Plány na prázdniny	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí OSV – sociální rozvoj – komunikace EGS – Evropa a svět kolem nás MKV - Multikulturalita Práce s dvoj-jazyčným slovníkem
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí frázím mezi učitelem a žákem Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova		
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým větám Reaguje na zadání, které slyšel Vyhledává v poslechových cvičeních slovní zásobu z příslušných témat		
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Vyhledá v poslechových cvičeních základní informace týkající se lidského těla, města a vesnice, čtyř ročních období, plánů na prázdniny	Komunikace: Rozvrh hodin Rozhovory o škole Domluvit si schůzku Vyjádřit, co mě bolí Pokyn, příkaz Popis cesty Popis místa, kde bydlím Cestování Mluvit o počasí a oblečení, o plánech	Práce s mapou německy mluvících zemí
<i>Mluvení</i>			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do rozhovorů Domlouvá si schůzku Popisuje, co ho bolí		
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Sděluje informace o svých plánech Popisuje lidské tělo, čtyři roční období, své bydliště Tvoří jednoduché oznamovací věty Pracuje se základní slovní zásobou		
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Odpovídá na otázky a tvoří otázky nové, podobné	Gramatika a realie: Způsobová slovesa Užití „man“ Řadové číslovky Minulý čas – préteritum i perfektum Rozkazovací způsob	
<i>Čtení s porozuměním</i>			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí pokynům a nápisům v učebnici i mimo		
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým	Překládá základní slovní zásobu		

větám, které se vztahují k běžným tématům	z německého jazyka do českého a naopak Vyhledává v textu příslušné gramatické jevy a popisuje jejich tvorbu	Předložky odkud-kam a z Spojka proto Přivlastňovací zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovčí	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Čte krátký text s porozuměním Vyhledává v textu příslušné informace Zodpovídá na otázky k textu		
<i>Psaní</i>			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplňuje formulář Vytváří si svůj rozšířenější formulář		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	Píše o sobě a svém okolí, o volném čase, o svém domově Vytváří věty v písemné podobě Doplňuje informace do textu		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Odpovídá písemně na předložený text Odpovídá písemně na otázky		

6.4 Vzdělávací obor Matematika a její aplikace

6.4.1 Vyučovací předmět Matematika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **MATEMATIKA** je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 4 hodin týdně.

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni ZŠ. Při výuce je kladen důraz na procvičování učiva a jeho aplikaci na konkrétních příkladech z praxe. Do výuky je zařazována práce ve skupinách, metoda kladení otázek a hledání odpovědí, řešení problémů, domácí úkoly. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Zapojujeme se do školních projektů a matematických soutěží – matematický Klokán, Pythagoriáda, matematická olympiáda. S využitím testů společností SCIO a Kalibro ověřujeme získanou úroveň kompetencí našich žáků ve srovnání s republikovými výsledky.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají problémy s numerickým počítáním a rýsováním. Zdokonalují se v samostatné práci se zdroji informací.

Učivo na 2. stupni je rozděleno do 4 tematických okruhů:

1. Číslo a proměnná
2. Závislost, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Tematické okruhy se spirálovitě opakují a rozšiřují v každém ročníku, přičemž stoupá náročnost a obsah učiva.

Při zabezpečení vzdělávání žáka se specifickými vzdělávacími potřebami postupujeme dle doporučení ŠPZ. Případně dle IVP. Důraz je kladen především na pochopení a využití. Upřednostňujeme písemné výpočty před pamětními, mají možnost použít kalkulátor. Při práci ve skupinách pracují svým tempem a učí se od rychlejších žáků. Podle doporučení je upřednostňován ústní nebo na písemný projev.

Nadaným žákům a mimořádně nadaným umožňujeme pracovat vlastním tempem. Zadáváme jim obtížnější úkoly vyžadující logické myšlení. Při práci na projektech mají možnost navrhnout vlastní řešení, posuzují řešení a různé varianty ostatních. Při opakování pomáhají slabším spolužákům, vysvětlují a procvičují s nimi obtížnější příklady. Mají možnost reprezentovat školu v okresních kolech matematických soutěží.

Předmět se vyučuje v učebně matematiky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- žáci dochází k řešení a závěrům žáci sami
- při řešení slovních úloh vedeme žáky k plánování postupů a úkolů
- zadáváme úkoly umožňující různé postupy
- učíme žáky použít znalosti matematiky při řešení problémů souvisejících s běžným životem
- podporujeme u žáka rozvoj abstraktního a logického myšlení (zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.)
- vedeme žáky k stručnému vyjadřování využívajícímu matematického jazyka včetně matematické symboliky.

Kompetence k řešení problému:

- nabízíme žákům úlohy a příklady vycházejících z reálného života
- učíme žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
- vedeme žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat
- vedeme žáky k provádění rozboru úkolu, tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vytváříme u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů a protipříkladů
- řešíme úlohy na prostorovou představivost

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu v matematickém jazyku a pomocí matematické symboliky
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení
- učíme žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech apod.
- učíme žáky zapojovat se do diskuse, vyjádřit se ke správnosti řešení, nebát se navrhnout vlastní (i netradiční) řešení

Kompetence sociální a personální

- opakování, procvičování učiva a hledání řešení někdy probíhá formou skupinové práce, tím umožňujeme žákům zapojit se účinně do práce skupiny, učit se od ostatních, pomáhat ostatním
- vedeme žáky k dodržování pravidel práce ve skupinách, podílet se na tvorbě pravidel pro práci skupiny

Kompetence občanské

- rozdělením úkolů ve skupině vedeme žáky k účinné spolupráci

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat účelně rýsovací potřeby, modely těles, kalkulátory, tabulky, případně další podpůrné pomůcky
- vedeme žáky k využití znalostí z jiných předmětů a propojení matematiky do potřeb běžného denního života
- požadujeme dodržování kvality, dbáme na přesnost a správnost řešení

Do vzdělávacího obsahu jsme v matematice zařadili tato průřezová témata: Mediální výchova, Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

2. stupeň – Matematika 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel	- čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose - z paměti a písemně provádí početní operace s desetinnými čísly - převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel	- Desetinná čísla – rozvinutý zápis v desítkové soustavě - Jednotky délky a hmotnosti	Další náměty do výuky: - starověké kultury a zápis čísel - zajímavé vlastnosti přirozených čísel a prvočísel Poznámka: Učitel vede žáky k přehlednému zápisu.
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel - provádí odhady početních operací s desetinnými čísly	Zaokrouhlování desetinných čísel	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- vysvětlí základní pojmy týkající se dělitelnosti určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel, používá algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel - modeluje a řeší úlohy s využitím dělitelnosti	Dělitelnost přirozených čísel, násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, největší společný dělitel (D), nejmenší společný násobek (n), kritéria dělitelnosti	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část	převede desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak	Převod desetinných zlomků a desetinných čísel	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	- využívá při řešení úloh vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, totožné, kolmé a rovnoběžné přímky, vzdálenost bodu od přímky - při konstrukci provádí rozbor úlohy	Rovinné útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka	ČJL: Souměrnost písmen, písma, souměrnost v českém jazyce. Rozšiřující učivo: - střední příčka trojúhelníku Poznámka: Učitel využívá v hodinách grafické geometrické programy.

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• rozezná základní rovinné útvary • modeluje úhel pomocí polorovin, rozlišuje druhy úhlů podle jejich velikosti, odhaduje jejich velikost • charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů • používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy • charakterizuje a používá vlastnosti úhlu v trojúhelníku, vlastnosti výšky a těžnice trojúhelníku	• Základní rovinné útvary, čtyřúhelník, trojúhelník, kruh, kružnice, polorovina • Úhel a jeho velikost • Druhy trojúhelníků • Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • Výšky, těžnice	
M-9-3-03 určuje velikost úhlů měřením a výpočtem	• určuje velikost úhlu pomocí úhloměru a výpočtem, využívá vlastnosti dvojic úhlů • převádí stupně a minuty • sčítá a odčítá úhly graficky i početně	• Úhly	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů	• používá a převádí jednotky délky a obsahu • odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku	• Obsah a obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	• sestrojí různé velikosti úhlů • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku • sestrojí trojúhelník s rozbořem a postupem • sestrojí čtyřúhelník s využitím rovnoběžnosti a kolmosti přímek	• Konstrukce rovinných útvarů: úhlu, trojúhelníku, čtyřúhelníku – trojúhelníková nerovnost • Výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku, vzdálenost bodu od přímky	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	• přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje osově souměrné útvary • sestrojí osu úhlu a úsečky • rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti, sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti	• Osová souměrnost	EGS – Evropa a svět kolem nás
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• charakterizuje krychli a kvádr • využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti krychle a kvádrů	• Krychle a kvádr	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch	• používá a převádí jednotky délky, obsahu a objemu • odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů	• Objem a povrch krychle a kvádrů	

těles			
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, tělesa vymodeluje	• Síť krychle a kvádrů	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles v rovině	• načrtne a sestrojí krychli a kvádr volném rovnoběžném promítání	• Volné rovnoběžné promítání	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• řeší aplikační geometrické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník), povrchu a objemu těles (krychle, kvádr), provede rozbor, vyhodnotí reálnost výsledku • účelně využívá při výpočtech kalkulátor	• Postup při řešení slovní úlohy	

2. stupeň – Matematika 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	- čte a zapíše celé číslo, rozliší číslo kladné a záporné, určí číslo opačné - znázorní celá čísla na číselné ose a porovná je - provádí početní operace v oboru celých čísel - určí absolutní hodnotu celého čísla - provádí početní operace se zlomky - vyjádří racionální čísla více způsoby a vzájemně je převádí - provádí početní operace v oboru racionálních čísel	- Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - Absolutní hodnota čísla - Zlomky – převrácené číslo, smíšená čísla, složený zlomek - Racionální čísla	Rozšiřující učivo: - dvojková soustava a další soustavy Další náměty do výuky: - historický vývoj záporného čísla
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- používá pravidla pro zaokrouhlování racionálních čísel - provádí odhady výsledků početních operací s racionálními čísly s danou přesností	Zaokrouhlování racionálních čísel	
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	využívá nejmenší společný násobek při určování společného jmenovatele zlomků	Společný jmenovatel zlomků	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část	- rozlišuje a využívá pojmy procento, základ, počet procent, procentová část, promile - vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem - užívá poměr vyjádření vztahu celek – část - navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část	- Procenta - Poměr – měřítko, úměra	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	- dělí celek na části v daném poměru, změní číslo v daném poměru - upravuje poměr rozšiřováním a krácením - vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví - používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry	Trojčlenka	EGS – Evropa a svět kolem nás

	• řeší aplikační úlohy s využitím poměru a trojčlenky • využívá měřítko mapy (plánu) k výpočtu, odvodí měřítko mapy (plánu) ze zadaných údajů		
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta	• určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet • řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok)	• Procenta	MEDV – Kritické čtení a vnímání médií
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• vytváří a řeší úlohy, modeluje a matematizuje reálné situace, ve kterých uplatňuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly • posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou	• Slovní úlohy	ENV – Základní podmínky života
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• doplňuje a vytváří tabulky, orientuje se v nich • využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat	• Tabulky, grafy • Přímá a nepřímá úměrnost	EGS – Objevujeme Evropu a svět
M-9-2-02 porovnává soubory dat			MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Rozšiřující učivo: - základy statistiky Další náměty do výuky: - seznámení s grafickými kalkulátory
M-9-2-03 určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	• rozpozná přímou a nepřímou úměrnost v příkladech reálného života • určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, z tabulky a grafu • sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti	• Přímá a nepřímá úměrnost	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• třídí a popisuje čtyřúhelníky • rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků • využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh	• Čtyřúhelníky (rovnoběžníky a lichoběžníky)	Rozšiřující učivo: - kružnice ve spojení s rovinnými útvary

M-9-3-04 odhaduje a vypočítává obvod a obsah základních rovinných útvar	• odhaduje a vypočítá obvod obecného čtyřúhelníku • odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku	• Obvod a obsah čtyřúhelníků	Poznámka: Učitel využívá v hodinách grafické geometrické programy.
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	• vysvětlí pojem shodnost trojúhelníků, matematicky jej vyjádří • používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh	• Věty o shodnosti trojúhelníků	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	• sestrojí čtyřúhelník ze zadaných údajů	• Konstrukce čtyřúhelníku	
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar	• přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodružný bod a samodružný útvar, charakterizuje středově souměrný útvar • rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti	• Středová souměrnost	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka • charakterizuje kolmý hranol, pravidelný hranol	• Hranoly kolmé	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch hranolu	• odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolu	• Objem a povrch hranolu	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť hranolů	• načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů a tělesa vymodeluje	• Síť kolmého hranolu	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz hranolů v rovině	• načrtne hranol ve volném rovnoběžném promítání; • sestrojí pravidelný hranol	• Volné rovnoběžné promítání	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného aparátu	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o obsahu a obvodu čtyřúhelníků, s využitím znalostí o hranolech, o při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku • účelně využívá kalkulátor	• Aplikační slovní úlohy	

2. stupeň – Matematika 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování - určuje z paměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulatoru - ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel - určuje hodnotu číselného výrazu s druhou mocninou a odmocninou	Mocniny a odmocniny	Rozšiřující učivo: - mocniny s přirozeným mocnitelem - zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti, ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a < 10$ Další náměty do výuky: - propedeutika využití parametru v matematice
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů; - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (a naopak), vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných - provádí početní operace s mnohočleny - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vytýkání - umocní dvojčleny a rozloží dvojčleny na součin pomocí vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	Výrazy – číselný výraz a hodnota proměnné, výraz s proměnnými mnohočleny	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic	- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav a provádí zkoušku správnosti řešení rovnice - určí počet řešení - sestaví rovnici ze zadaných údajů slovní úlohy - vyjádří neznámou ze vzorce	- Rovnice – lineární, soustavy 2 lineárních rovnic se 2 neznámými - Výpočet neznámé ze vzorce	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický	- matematizuje reálné situace využitím vlastností rovnic, při řešení úloh označí neznámou a sestaví rovnici - posoudí reálnost výsledku řešené slovní úlohy a ověří ho zkouškou	Matematizace reálné situace s použitím proměnné	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

aparát v oboru celých a racionálních čísel			
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- vysvětlí základní statistické pojmy (statistický soubor, statistická jednotka, statistický znak, statistické šetření) a používá je - určí četnost, aritmetický průměr, modus, medián - provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky a zvolí vhodný diagram k jejich znázornění - využívá tabulkový kalkulátor	- Základy statistiky - Četnost - Aritmetický průměr - Typy diagramů	EGS – Objevujeme Evropu a svět MEDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO – Formy participace občanů ČJL: Rozpoznání manipulativní komunikace v masmédiích. Aj: Vyhodnocení výsledků portfolia grafem. Rozšiřující učivo: kvadratická funkce
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních geometrických útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	- vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku - používá Pythagorovu větu pro výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku - řeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty, situaci načrtne, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku	- Pravoúhlý trojúhelník - Pythagorova věta	Rozšiřující učivo: - vzorce a jejich geometrické zobrazení - elipsa Poznámka: Učitel využívá v hodinách grafické geometrické programy.
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- definuje a sestrojí kružnici a kruh, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky (tečna, sečna, vnější přímka), vzájemnou polohu dvou kružnic (body dotyku) a narysuje je	Kruh, kružnice	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítává obvod a obsah kruhu	- používá Ludolfova čísla - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců	- Obvod a obsah kruhu - Délka kružnice	

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu, osu úsečky a sestrojí je • využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh, sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice	• Množiny bodů dané vlastnosti, osa úsečky a úhlu • Thaletova kružnice a věta	
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné obrazce	• sestrojí rovinné útvary dle zadaných prvků • při řešení konstrukční úlohy provádí rozbor úlohy, náčrt, diskusi o počtu řešení, zapisuje postup konstrukce s využitím matematické symboliky (případně ji kombinuje se slovním vyjádřením)	• Konstrukce rovinných útvarů: trojúhelníku, čtyřúhelníku	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• charakterizuje válec • pracuje s náčrtem válce	• Válec	EGS – Evropa a svět
M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch válce	• odhaduje a vypočítá objem a povrch válce	• Objem a povrch válce	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť válce	• načrtne a sestrojí síť válce, válec vymodeluje	• Síť válce	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz válce	• načrtne obraz rotačního válce v rovině	• Volné rovnoběžné promítání	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím matematického aparátu	• řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o válci, při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku • účelně využívá kalkulátor	• Postup při řešení aplikační slovní úlohy	

2. stupeň – Matematika 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta	- objasní a používá základní pojmy finanční matematiky - vypočítá úrok z vkladu za jeden rok a daň z úroku - získá základní informace o půjčkách a úvěrech - řeší aplikační úlohy na procenta	Základy finanční matematiky	OSV- Poznávání Rozšiřující učivo: - lomený výraz - složené úrokování - produkty bank a peněžních ústavů (bankovní karty, mince, bankovky, měna) - grafické řešení soustavy dvou rovnic
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí, dělí a odčítá mnohočleny	provádí početní výkony s mnohočleny	Mnohočleny	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací, kombinovanou - řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor úlohy, provede zkoušku správnosti řešení	Soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- rozhodne, zda je daná závislost mezi dvěma veličinami funkcí, uvede příklady z běžného života; - určí definiční obor funkce, obor hodnot, funkční hodnotu; - vyjádří lineární funkci, konstantní funkci, příomou a nepřímou úměrnost tabulkou, rovnicí, grafem; - vyjádří vztah stran pravoúhlého trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí	- Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic - lineární - goniometrické - Grafy funkcí	
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace	odhalí funkční vztah v textu úlohy	Funkční vztah	

s využitím funkčních vztahů	• využívá znalostí o funkcích k řešení praktických úloh		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-9-3-07 užívá k argumentaci při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	• rozlišuje shodné a podobné rovinné útvary • určí poměr podobnosti z rozměru útvaru a naopak • využívá věty o podobnosti trojúhelníků	• Podobnost • Věty o podobnosti trojúhelníků	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	• charakterizuje jehlan, kužel, kouli • pracuje s náčrtem jehlanu a kužele • využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti jehlanu, kuželu, koule • odhaduje a vypočítá objem a povrch koule, jehlanu a kužele • využívá Pythagorovu větu při řešení metrických úloh v rovině a prostoru	• Jehlan • Kužel • Koule	EGS – Evropa a svět kolem nás
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	• narýsuje síť jehlanu a načrtne síť kužele, vymodeluje tato tělesa	• Síť jehlanu a kužele	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obra jednoduchých těles v rovině	• načrtne a sestrojí jehlan ve volném rovnoběžném promítání; • načrtne kužel ve volném rovnoběžném promítání;	• Volné rovnoběžné promítání	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• využívá podobnost při řešení slovních úloh, využívá měřítko mapy (plánu) k určení skutečných rozměrů a naopak; • řeší aplikační slovní úlohy s využitím osvojených znalostí o tělesech (jehlan, kužel), při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; • účelně využívá kalkulátor;	• Podobnost v úlohách z praxe	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	• řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení;	• Optimalizace řešení úloh • Číselné a logické řady • Číselné a obrázkové analogie • Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – Poznávání Další náměty do výuky: - rozvoj podnikatelských kompetencí a strategického myšlení Poznámka: Učitel využívá uvolněných úloh výzkumu PISA.
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje			

poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			
---	--	--	--

6.5 Vzdělávací obor Informační a komunikační technologie

6.5.1 Vyučovací předmět Informatika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **INFORMATIKA** je zařazen samostatně v 6. ročníku s dotací 1 h týdně. V 7. a 8. ročníku je **INFORMATIKA** zařazena jako volitelný předmět s dotací 1 h týdně. Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky, případně v kmenové či jiné učebně na škole. Výuka na 2. stupni navazuje na výuku 1. stupně.

Žáci si prohlubují získané vědomosti a dovednosti při práci s informačními a komunikačními technologiemi, zejména při využití výpočetní techniky a internetu. Sledují vývojové trendy v oblasti hardware i software, učí se využívat možností, které jim nabízejí textové, tabulkové a grafické editory. Dokážou odhadnout důležitost, věrohodnost a „nezávadnost“ obsahu zdrojů informací z internetu. Internet se pro žáky stává důležitým komunikačním prostředkem při využití příslušných programů a nástrojů.

Z průřezových témat, která jsou zahrnuta v předmětu informatika, nalezneme zejména mediální výchovu a osobnostní a sociální výchovu. Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na individuálním řešení problému, který může být součástí většího celku, zpracovávání informací a následné prezentaci vlastního řešení.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

- u žáků rozvíjíme schopnost celoživotního učení a reakce na nová studijní témata a události
- podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logického myšlení a vedeme zadávanými úkoly žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií
- žáci pro poznávání využívají zkušeností s jiným softwárem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (HELP) u jednotlivých programů, literaturu atd.

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme problémové úlohy, u kterých žáci mohou použít známé postupy řešení nebo naopak kreativní přístup
- provádíme rozbor problému a plán jeho řešení

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení (nabízíme úlohy z praktického života) a učíme žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů, které vedou k nalézání řešení je více variant a nalezení řešení s výběrem nejvhodnější a dále vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní:

- žáci se učí vyhledávat informace a analyzují informace
- žáci využívají při komunikaci na dálku vhodné technologie - odevzdávají některé závěrečné práce pomocí elektronické pošty
- vedeme žáky při komunikaci k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti atd.)

Kompetence sociální a personální:

- žáci spolupracují na týmových projektech a soutěžích
- žáci se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, učí se je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný, posilujeme jejich sebedůvěru a rozvoj žáka individuálním přístupem a rozdělením rolí, atd.

Kompetence občanské:

- vysvětlujeme problematiku duševního vlastnictví, etiku chování na internetu, zacházení s dostupnými informačními zdroji, seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla atd.) a klademe důraz, že je musí každý uživatel dodržovat (absence nelegálního SW na škole, citace použitého pramene, ochrana svého hesla)
- šetrné zacházení s hardwarem spojujeme s environmentální problematikou
- vedeme žáky při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu nebo jinými cestami

Kompetence pracovní:

- učíme a vyžadujeme od žáků odpovědný přístup k plnění úkolů, samostatnost a dodržování základních bezpečnostních norem a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vedeme žáky k využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

2. stupeň - Informatika 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Vyhledávání informací a komunikace</i>			
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vysvětlí pojem internet Vysvětlí historický vývoj internetu Vyhledávají informace na internetu Ověřují věrohodnost informací	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody, a nástroje jejich ověřování Internet	
<i>Zpracování a využití informací</i>			
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Píše text a upravují ho Pracují v grafických programech	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Vytváří prezentaci	Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)	
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji			
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě			

6.6 Vzdělávací obor Dějepis

6.6.1 Vyučovací předmět Dějepis

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **DĚJEPIS** je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně.

Svým pojetím navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni. Využívá vazeb na další vzdělávací oblasti a obory na 2. stupni, zejména na vyučovací předměty Člověk ve společnosti vzdělávacího oboru Výchova k občanství, Zeměpis, Český jazyk (literatura). Žák je veden k pochopení dějinných procesů, které ovlivňují vývoj společnosti. Výuka vychází z počátečního zájmu žáka o dějiny (příběhy), pokračuje utvářením „obrazu historie“ a směřuje k porozumění historickým jevům a dějům. Historické jevy a děje jsou vnímány komplexně. Zvláštní význam pro porozumění dějinným procesům má zařazování regionální historie. Dějepis zahrnuje část tematických okruhů všech průřezových témat.

Žák je veden k samostatné práci, k práci ve skupině. Učí se samostatně vyhledávat, interpretovat, srovnávat, analyzovat, kriticky hodnotit a zpracovávat informace z různých zdrojů, zároveň se učí utvářet si vlastní názor, obhajovat a korigovat ho v diskusi.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Patří sem práce s učebnicí, historickými mapami, odbornou literaturou v žákovské knihovně, ale i práce s beletrií, návštěvy výstav a muzeí, divadelních představení.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa i regionu v kontextu s evropským vývojem
- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti
- vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a kritickému hodnocení svých výsledků v rámci autoevaluace v předmětu.

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů v podobných problémových situacích
- učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a schopnosti svá rozhodnutí obhájit
- učíme žáky sledovat a oceňovat vlastní pokroky při zdolávání problémů.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- předkládáme různé informační zdroje pro rozvoj vlastní kvalitní a účinné komunikace s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, podílet se vytváření pravidel práce v týmu
- vedeme žáky k ohleduplnosti a toleranci vůči ostatním členům skupiny a jejich názorům
- klademe důraz na zapojení do týmové práce a hledání postavení v rámci skupiny.

Kompetence občanské:

- učíme chápat základní principy společenských norem a zákonů
- klademe důraz na respektování přesvědčení druhých lidí, na chápání jejich vnitřních hodnot, na schopnost vcítit se do situace ostatních lidí
- vedeme žáky k odmítání fyzického i psychického násilí, k jeho rozpoznání a k umění čelit mu
- učíme žáky respektovat a chránit naše tradice i kulturní a historické dědictví.

Kompetence pracovní:

- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany kulturních a společenských hodnot, s kterými se v dějepise seznámili.

2. stupeň - Dějepis 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Chápe význam dějin pro jedince i současnou společnost Uvádí konkrétní příklady	Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Uvádí příklady zdrojů informací o minulosti a rozlišuje informační hodnotu různých typů historických pramenů, historické literatury, samostatně vyhledává informace	Instituce shromažďující historické prameny Archeologie	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Orientuje se v historickém čase a prostoru. Chápe historickou periodizaci (pracuje s časovou přímkou a historickou mapou)	Historický čas a prostor	
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Jmenuje hlavní teorie o vzniku a vývoji člověka Charakterizuje způsob života lidí v pravěku	Pravěk: Člověk a lidská společnost v pravěku	
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Chápe podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur	Uvede nejvýznamnější pravěké archeologické památky na našem území i v Evropě		
D-9-3-01 rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem (vývojem) prvních velkých zemědělských civilizací	Starověk: Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	Vv: interpretace uměleckých děl
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Uvede nejvýznamnější typy památek ve světě Orientuje se na mapě		
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství	Charakterizuje kulturní přínos starověkých civilizací pro evropskou kulturu Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Antické Řecko Antický Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	

a souvislost s judaismem			
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Chápe podstatu společenského uspořádání ve státě, porovná formy vlády a postavení skupin v jednotlivých státech		

2. stupeň - Dějepis 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Popíše podstatné změny v Evropě v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu	EGS: Jsme Evropané
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Chápe odlišnosti v byzantsko-slovanské, západoevropské a islámské kulturní oblasti a jejich vliv na další vývoj v těchto oblastech Posoudí význam vzniku některých státních útvarů v Evropě, postavení panovníka a ostatních společenských vrstev, popíše životní styl raného středověku	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Objasní vnitřní vývoj Velkomoravské říše a českého státu a jejich postavení v rámci evropského dění	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Vymezí úlohu církve a víry v životě středověkého člověka Popíše vztah mezi mocí světskou a církevní a chápe příčiny jejich vzájemných konfliktů Charakterizuje vztah křesťanství ke kacířství a jiným náboženstvím	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Popíše strukturu středověké společnosti Rozpozná základní prvky románské a gotické kultury a jmenuje nejvýznamnější památky v Čechách a na Moravě Vnímá umění jako bohatství své země	Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost.	
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní	Vymezí příčiny, průběh a důsledky české reformace Chápe význam husitství pro vývoj české společnosti	Husitství	

život			
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky	Vysvětlí příčiny znovuobjevení antického ideálu člověka Rozpozná základní prvky renesanční kultury Objasní nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky Jmenuje nejvýznamnější představitele evropské reformace	Renesance Reformace a jejich šíření Evropou	
D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Popíše a vysvětlí příčiny objevných plaveb, důsledky pronikání evropských civilizací do nových oblastí a význam pro tyto oblasti i pro Evropu Zamýšlí se nad potřebou tolerance ve společnosti	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Chápe postavení českých zemí v habsburské monarchii a v podmínkách Evropy rozdělené mocensky i nábožensky	Český stát a velmoci v 15. – 18. století	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Objasní náboženské rozdělení Evropy na katolický a reformační blok Vysvětlí příčiny a důsledky náboženské nesnášenlivosti v době třicetileté války, v základních etapách popíše průběh války, na příkladech dokládá důsledky války pro obyvatelstvo Evropy	Třicetiletá válka	
D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů	Charakterizuje základní prvky barokní kultury a jmenuje nejvýznamnější české a evropské památky a představitele tohoto období Charakterizuje životní styl	Barokní kultura a životní styl	Vv: kulturní styly

2. stupeň – Dějepis 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Na příkladech dějin evropských států chápe pojmy absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Významné evropské státy v 15. – 18. století	
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují moderní společnost	Chápe souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, politickými a kulturními změnami ve vybraných zemích a u nás Vysvětlí pojem osvícenství, průmyslová revoluce modernizace společnosti	Rozvoj vědy Osvícenství	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	V základních etapách popíše průběh francouzské revoluce a napoleonských válek Charakterizuje republiku jako moderní formu státu, chápe principy demokracie Chápe pojmy svoboda, občanská práva národ	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Vysvětlí touhu národů po samostatnosti, nutnosti vlastního jazyka pro zvýšení národního sebevědomí, porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů Vysvětlí rozdíl mezi národním hnutím a nacionalismem	Národní hnutí velkých a malých národů Utváření novodobého českého národa	
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	Popíše významné sociální skupiny	Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava Politické strany, občanská práva Revoluce 19. století	VDO – Občan, společnost, stát
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení	Na příkladech analyzuje vliv nerovnoměrného vývoje států a jejich vzájemné vztahy	Konflikty mezi velmocemi Kolonialismus	

nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Objasní procesy sjednocování v Itálii a v Německu Charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století Charakterizuje vývoj ve světě na konci 19. století	Kulturní rozrůzněnost doby	
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světové válce a jejich důsledky	Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 1. světové války Posuzuje situaci v českých zemích Chápe úsilí Čechů o samostatný stát	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Čj: zpracování tématu 1. světové války v literatuře

2 stupeň – Dějepis 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Chápe klady a nedostatky poválečných demokratických systémů Objasní vznik komunismu, příčiny jeho nastolení v Rusku ve všech souvislostech a důsledek jeho existence pro svět Rozpozná ničivé síly totalitarismu Vysvětlí okolnosti vzniku samostatného Československa	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	VDO: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Na konkrétních příkladech objasní nástup a vývoj totalitních režimů v Evropě i jinde ve světě Charakterizuje a porovná příčiny a důsledky světové hospodářské krize	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy Důsledky pro Československo a svět	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Na konkrétních příkladech vysvětlí pojmy fašismus, nacismus, rasismus, antisemitismus, xenofobie, extremismus, rozpozná jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Okolnosti vzniku 2. světové války Agrese totalitních režimů	EGS: Evropa a svět kolem nás; Objevujeme Evropu a svět MKV: Etnický původ
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální politické a kulturní prostředí	Objasní okolnost vedoucí k Mnichovské dohodě. Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky 2. světové války Uvede formy domácího a zahraničního odboje	Druhá světová válka, holokaust, Situace v našich zemích Mocenské, politické a ekonomické důsledky války	Čj: Literární díla s tematikou 2. světové války
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	Chápe příčiny i důsledky vzniku bipolárního světa. Dokáže na příkladech doložit střetávání obou bloků Objasní jevy v Československu v letech 1945 – 1948, které vedly k únorovému převratu v roce 1948	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Charakterizuje a porovná vývoj států západního a východního bloku v souvislosti s rozdílnými formami vlády	Vnitřní situace v zemích východního bloku. Vývoj Československa od roku 1948 do roku 1989 Vznik České republiky.	
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	Posoudí postavení rozvojových zemí a možnosti jejich dalšího vývoje	Rozpad koloniálního systému Mimoevropský svět	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Objasní strukturu a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vliv na řešení problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv Zaujímá aktivní postoj v obhajování lidských práv Zhodnotí význam začlenění České republiky do integračního procesu a chápe význam zachování národních tradic v evropském kontextu Srovnává projevy kultury v evropském a globálním kontextu, hodnotí společné znaky a odlišnosti v širších souvislostech	Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje Sport a zábava	

6.7 Vzdělávací obor Výchova k občanství

6.7.1 Vyučovací předmět Občanská výchova

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **OBČANSKÁ VÝCHOVA** je zařazen samostatně v 6. - 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně a je povinný pro všechny žáky školy. Spadá do vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Součástí vyučování občanské výchovy je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako přednášky a semináře na různá témata, projekty apod.

Učivo se skládá z následujících kapitol:

- Člověk ve společnosti – škola, obec, region, naše vlast, kulturní život, vztahy mezi lidmi, lidské soužití
- Člověk jako jedinec – osobnostní a sociální rozvoj jedince
- Člověk, stát a hospodářství – majetek, vlastnictví, peníze, hospodaření, banky, výroba, obchod, služby
- Člověk, stát a právo – právní základy státu, demokracie, lidská práva, protiprávní jednání, státní správa
- Mezinárodní vztahy, globální svět – mezinárodní integrace

Svým pojetím navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni, zejména na tematické okruhy „Lidé kolem nás“ a „Místo, kde žijeme“. Rovněž navazuje na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Vyučovací předmět zahrnuje část tematických okruhů **průřezových témat**, zejména osobnostní a sociální výchovy v tématech „Osobnostní rozvoj“, „Sociální rozvoj“ a „Morální rozvoj“, výchovy demokratického občana v tématu „Občanská společnost a škola“ a multikulturní výchovy v tématu „Lidské vztahy“. Dále obsahuje okruhy z výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, z environmentální výchovy a mediální výchovy.

Žák je veden k pochopení různých společenských vztahů a vazeb v minulosti a současnosti, k poznávání sebe i druhých, učí se respektovat a dodržovat pravidla soužití a aktivně se zapojovat do života v demokratické společnosti a v právním státu, učí se pomáhat druhým.

Výuka probíhá v celých třídách s možností použití interaktivní tabule popř. v učebně s výpočetní technikou. V případě příznivého počasí je možno využít altán – učebnu v přírodě, vycházky do okolí školy, návštěvu odborných pracovišť.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme různé metody a způsoby učení, učíme žáka propojovat získané poznatky do širších celků, nalézat souvislosti
- ovlivňujeme postupy učení tak, aby byly pro žáka přínosné
- učíme žáky získané poznatky hodnotit, třídit a vyvozovat závěry, ověřovat správnost výsledku
- vedeme žáky k prezentaci svých výsledků
- dbáme na správné používání termínů, znaků a symbolů v dané problematice
- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení, učíme přistupovat tvořivě k řešení problému, vyhledávat vhodné informace, pracovat s nimi a nalézat řešení
- necháme žáky kriticky myslet, obhajovat svá rozhodnutí, klást otázky a hledat na ně správné odpovědi
- vytváříme problémové situace a na nich učíme žáky vyhledávat správná tvrzení, řešení apod.
- učíme využívat informace z různých zdrojů, porovnávat je a kriticky hodnotit

Kompetence komunikativní:

- učíme formulovat a vyjádřit myšlenky a názory k danému problému tak, aby byly všem srozumitelné
- umožňujeme vyjádřit nesouhlas s názorem druhého, zaujmutí nesouhlasného nebo kritického stanoviska, necháme tento krok zdůvodnit
- učíme o věci diskutovat, sdělovat a vysvětlovat své myšlenky, postoje, předkládat konkrétní argumenty
- nabízíme k vyjádření použití grafického znázornění, symbolů, grafů ... a jiné vhodné technologie
- učíme žáky komunikovat na odpovídající úrovni
- vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- vytváříme situace, kdy žáci spolu komunikují

Kompetence sociální a personální:

- necháme žáka podílet na společné činnosti ve skupině, svým dílem přispívat ke splnění cíle skupiny, učíme žáka naslouchat názoru druhých a pomáhat
- zajistíme podmínky pro práci ve skupině, necháme dodržet termín splnění úkolu
- necháme žáka ohodnotit svou práci, práci skupiny i ostatních
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- vedeme žáky k poskytování pomoci druhým a také k vhodným formám žádosti o pomoc, pokud ji žák potřebuje
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle

Kompetence občanská:

- učíme žáka přijímat názory nebo přesvědčení druhých, svůj názor sdělí ostatním jako jeden z možných
- učíme rozpoznávat přítomnost předsudků, stereotypů ve svém projevu i v projevu druhých, učíme, jak se tomu vyvarovat
- učíme vytvářet a formulovat pravidla potřebná pro danou situaci, tato pravidla následně dodržovat, při nesplnění nést důsledky
- vedeme k dodržování pravidel slušného chování, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky ke správnému používání techniky, vybavení a pomůcek
- učíme využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- vedeme žáky k samostatnosti

2. stupeň – Občanská výchova 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Jmenuje státní symboly a jejich význam Orientuje se kalendáři, slaví nejvýznamnější svátky	Státní symboly Regiony, jazyk, zvyky, tradice, čas kalendář, historie	EGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní difference VDO – Občanská společnost a škola ENV – Vztah člověka a prostředí
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Vysvětlí význam a funkce rodiny Jmenuje členy rodiny	Rodinný život	
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Vhodně komunikuje se svou rodinou Udržuje kladný vztah se svou rodinou		
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Hodnotí význam školství a školní docházky Cituje některá pravidla školního řádu Uvědomuje si nutnost vzdělávání se Ctí místo, kde žije	Naše škola - školní řád - vzdělání pro život Naše obec, domov, vlast - instituce, fungování	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Uvědomuje si základní význam hospodaření domácnosti a popíše příjmy a výdaje rodiny	Hospodaření domácnosti - příjmy a výdaje	
Člověk, stát a právo			

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílí na správě obcí, krajů a státu	Hodnotí Českou republiku jako demokratický stát Dělí státní moc	Česká republika jako demokratický stát Dělení státní moci	VDO – Formy participace v politickém životě OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Jmenuje a respektuje základní lidská práva a práva dětí Uvědomuje si protiváhu práv a povinností	Základní lidská práva Práva dětí	

2. stupeň – Občanská výchova 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Jmenuje kulturní instituce Hodnotí význam kultury	Kultura Kulturní akce	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MKV – Kulturní diference MKV – Lidské vztahy MKV – Principy sociálního smíru a solidarity MEDV – Fungování a vliv médií ve společnosti
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Charakterizuje média, dělí je a přistupuje opatrně k jejich sdělením	Média Vliv médií na jedince	
VO-9-1-06 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Popíše vandalské chování	Vandalismus	
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Charakterizuje rozdíly mezi lidmi Popíše možnosti, jak pomoci lidem v nouzi	Lidská setkání Rovnost a nerovnost Lidská solidarita Pomoc lidem v nouzi	
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Vhodně komunikuje s okolím Řeší problémy nenásilnou formou	Komunikace Vztahy mezi lidmi Problémy lidské nesnášenlivosti	
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Toleruje národnostní menšiny Charakterizuje jednotlivé směry náboženství	Tolerance k národnostním menšinám Víra a náboženství	
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Jmenuje hlavní pravidla slušného chování mezi lidmi Rozpozná nevhodné chování Popíše morální chování	Chování lidí Pravidla slušného chování Lidská nesnášenlivost Morálka a mravnost	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby	Dělí majetek a vlastnictví Charakterizuje jeho význam	Formy vlastnictví Majetek	

jejich ochrany, uveďte příklady			
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Rozlišuje typy a formy států Uvádí typické znaky a příklady států	Znaky státu Typy a formy státu	VDO – Občan, společnost a stát
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Jmenuje výhody demokratického typu vlády	Česká republika jako demokratický stát	VDO – Formy participace v politickém životě VDO – Principy demokracie
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Popíše význam a průběh voleb Uvede konkrétní příklady vlivu voleb na život občana	Volby Začlenění do veřejného života	
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Jmenuje listiny, ve kterých se píše o právech a povinnostech občana Posoudí význam těchto spisů	Lidská práva v dokumentech	
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Charakterizuje EU, jmenuje její význam a propojení s ČR	Spolupráce ČR a EU	EGS – Jsme Evropané

2. stupeň – Občanská výchova 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Charakterizuje pojmy chování, prožívání ... Posoudí své vlastnosti a charakter ve vztahu vůči druhé osobě Respektuje charakter a vlastnosti druhé osoby Hodnotí své chování a jednání Rozvíjí své dovednosti a přednosti Hledá své klady a snaží se potlačit své nedostatky Pěstuje zdravou sebedůvěru Pracuje v kolektivu	Chování Prožívání Myšlení Jednání Osobní vlastnosti Dovednosti a schopnosti Charakter Vnímání Posuzování Osobní hodnoty Sebepojetí Vůle, motivace Životní cíle a plány	OSV – Osobnostní rozvoj – Poznávání a Sebepoznávání
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace
VO-9-2-03 rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů, hodnoty, postoje MEDV – Práce v realizačním týmu
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Vyloží podstatu tržního hospodářství Charakterizuje poptávku a nabídku Rozdělí cenu Popíše vliv trhu na člověka	Tržní hospodářství Nabídka Poptávka Trh Cena Fungování trhu	ENV – Lidské aktivity a životní prostředí
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti			
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílí na správě	Dělí státní moc Popíše jednotlivé složky státní moci a charakterizuje jejich	Státní moc, její dělení Mezinárodní organizace	VDO – Principy demokracie

obcí, krajů a států	význam a instituce		MKV – Principy sociálního smíru a solidarity
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Posoudí význam Ústavy ČR Jmenuje jednotlivé kapitoly ústavy Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Ústava Základní práva a svobody Právní řád České republiky	
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Jmenuje orgány právní ochrany občanů a jejich činnost a spolupráci	Soudní moc Orgány právní ochrany	
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Uvede souvislosti mezi EU a ČR, zaměřuje se na spolupráci	Spolupráce ČR a EU	EGS – Jsme Evropané
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Jmenuje další významné mezinárodní organizace světa a jejich propojenost s ČR	Mezinárodní organizace Obrana státu Mezinárodní terorismus	
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Charakterizuje obranu státu, uvádí příklady mezinárodního terorismu		

2. stupeň – Občanská výchova 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Posoudí člověka jako občana obce a státu Popíše jeho spolupráci	Člověk jako občan	VDO – Principy demokracie
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Rozlišuje vlastenectví od nacionalismu	Vlastenectví	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Jmenuje různé formy vlastnictví a majetku Uvádí příklady ochrany	Hmotné a duševní vlastnictví Ochrana majetku	ENV – Lidské aktivity a životní prostředí Po dobu výuky sledovat dění ve společnosti, reagovat na informace z praktického života M – finanční matematika, procenta a statistické pojmy
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Sestaví domácí rozpočet Rozlišuje druhy rozpočtů a vysvětlí jejich princip Popisuje správné hospodaření domácnosti Hledá nové cesty zisku peněz Neriskuje při hospodaření	Rozpočet domácnosti Druhy rozpočtů Hospodaření domácnosti Úspory, investice Úvěry, leasing	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Jmenuje různé formy placení Popíše rozdíly mezi debetní a kreditní kartou	Formy placení Funkce a podoby peněz	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Určí funkci bank Popíše nabídku bankovních institucí Jmenuje druhy pojištění	Banky a jejich služby Pojištění Úročení	
VO-9-3-05 uvede a porovnává nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Jmenuje způsoby nakládání s volnými prostředky Charakterizuje deficit	Volné prostředky Deficit	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a	Vysvětlí fungování trhu	Fungování trhu	

prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Objasní vznik nabídky a poptávky na tvorbu ceny Vysvětlí pojem DPH Popíše inflaci a její vliv na hodnotu peněz	Nabídka a poptávka Cena DPH Inflace	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Popíše státní hospodaření Jmenuje dávky a příspěvky od státu, popíše sociální zachytnou síť	Státní hospodaření Daně, příjmy, výdaje, sociální zachytná síť	
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Respektuje práva svá a práva druhých Posoudí význam ochrany lidských práv	Ochrana lidských práv a svobod Státní občanství České republiky	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Objasní význam právních úprav	Smlouvy Rodina a zákony	
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	Uvede příklady některých smluv, jejich obsah a význam	Smlouvy Odpovědnost za sepsání smlouvy	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Dodržuje právní ustanovení Jmenuje postihy, které hrozí v případě porušení zákona	Právní ochrana Správní, soudní řízení, trestní právo	
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Rozlišuje mezi přestupkem a trestným činem	Přestupek, trestný čin	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Popíše korupci a její důsledky na společnost	Protiprávní chování Korupce	

6.8 Vzdělávací obor Fyzika

6.8.1 Vyučovací předmět Fyzika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **FYZIKA** je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně. Předmět je vyučován převážně v odborné učebně.

Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitost přírody“. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepotlačoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vyniká.

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čas. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Při studiu fyziky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém, získávat dovednosti formou práce ve skupinách i samostatně, schopnost podílet se na výsledku, ocenit činnost ostatních.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Při výuce fyziky se rozvíjí všechny klíčové kompetence uvedené v RVP, ale zejména kompetence žáků k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní. Při užití některých metod (skupinové a projektové formy výuky) se rozvíjí i kompetence komunikativní, sociální, personální i občanské.

Kompetence k učení:

- umožňujeme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení;
- učíme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět experimenty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovené hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách;
- vedeme žáky k vyslovování hypotéz o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, k ověřování jejich pravdivosti různými prostředky a k využívání získaných poznatků k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu;
- učíme žáky vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je ve svém dalším studiu;
- učíme poznávat souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými, oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.);
- vedeme žáky k vyjadřování či formulování problému na který narazí při jejich fyzikálním vzdělávání;
- učíme hledat, navrhopat či používat různé další metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli;
- učíme žáky posuzovat řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávat i případná různá řešení daného problému;
- učíme žáky korigovat chybná řešení problému;

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme žákům formulovat své myšlenky v písemné i verbální formě

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat při využívání skupinového vyučování, jež vede žáky ke spolupráci při řešení problémů;

Kompetence občanské:

- klademe důraz na šetrné využívání elektrické energie a na posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů;
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními;
- klademe důraz na dodržování řádu učebny;
- učíme účelně využívat vědomosti a dovednosti z jiných oblastí;
- umožňujeme práci na počítačích a s internetem;
- učíme objektivně hodnotit vlastní práci i práci druhých

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji. Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřicí a míra přesnosti.

2. stupeň - Fyzika 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
<i>Látky a tělesa</i>			
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Určují vlastnosti látek a těles. Převádí fyzikální veličiny –	<u>Měřené veličiny</u> – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas <u>Skupenství látek</u> – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze	
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Zjišťují, že jsou látky složeny z částic. Seznamují se se vzájemným silovým působením částic. Sledují částicovou stavbu látek. Rozlišují krystalické a nekystalické látky. Seznamují se s atomy a molekulami.		
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Měří teplotu.		
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Počítají hustotu. Počítají hmotnost z hustoty.		
<i>Síly</i>			
F-9-2-03 změří velikost působící síly	Zjišťují působení sil. Popisují gravitační sílu. Popisují gravitační pole. Měří sílu.		
<i>Energie</i>			
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh			
<i>Elektromagnetické děje</i>			
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma	Sestaví elektrický obvod.	<u>Elektrický obvod</u> – zdroj napětí, spotřebič, spínač	

reálného obvodu		Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí			
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Určují vodiče a nevodiče elektrického proudu.		
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Žáci vyrábějí magnetky. Provádí magnetizaci látky. Zkoumají indukční čáry. Seznamují se s magnetickými póly Země. Magnetizují látky. Provádí pokusy s magnety. Určí magnetické pole cívky. Popíší užit. elektrotechniku. Zapojí elektrický zvonek. Zapojí rozvětvený a nerozvětvený obvod. Ví, jak zacházet s elektrickým proudem.		

2. stupeň - Fyzika 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Pohyb těles</i>			
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Popisují pohyb tělesa. Určují druhy pohybů.	<u>Pohyby těles</u> – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý <u>Gravitační pole a gravitační síla</u> – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa <u>Tlaková síla a tlak</u> – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí <u>Třecí síla</u> – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi <u>Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</u> <u>Newtonovy zákony</u> <u>Rovnováha na páce a pevné kladce</u>	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Řeší příklady rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu. Určují dobu, dráhu a rychlost rovnoměrného pohybu tělesa Rýsují graf rovnoměrného pohybu.		
F-9-2-03 změří velikost působící síly	Určují souvislost mezi gravitační silou a hmotností. Znázorňují sílu.		
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Skládají síly Rovnováha sil, určují, kdy nastane Ověřují, kde má těleso těžiště. Určují rovnovážnou polohu tělesa.		
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony při objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Určují urychlující a brzdící účinky síly na těleso. Zákon setrvačnosti – popisují situace. Popisují zákon vzájemného působení těles.		
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Sestavují páku. Používají váhy. Konstruují kladkostroj. Určují tlak a tlakovou sílu.		
<i>Mechanické vlastnosti tekutin</i>			
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech	Porovnávají tlaky v kapalině.	<u>Pascalův zákon</u> – hydraulická zařízení	

tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Vyhledávají hydraulická zařízení. Hydraulická zařízení, určí užití. Určí, jak působí gravitační síla na kapalinu. Počítají hydraulický tlak.	<u>Hydrostatický a atmosférický tlak</u> <u>Archimédův zákon</u> – vztaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Počítají vztakovou sílu. Ověřují Archimédův zákon. Vysvětlí plování těles. Popisují vznášení těles v kapalině. Popisují chování nestejnorodých těles v kapalině. Vysvětlí, jak měříme atmosférický tlak. Porovnají atmosférický tlak na různých místech Země.		
<i>Světelné děje</i>			
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Rozliší světelné zdroje. Popisují vznik stínu a fáze měsíce. Vytváří a popisují odraz světla. Pokusně ukáží zobrazení rovinnými zrcadly.	<u>Vlastnosti světla</u> – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle; zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou; rozklad bílého světla hranolem	
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Pracují s rovinnými zrcadly. Popíší optické vlastnosti oka. Vypuklá a dutá zrcadla v praxi – hledají příklady.		

2. stupeň - Fyzika 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
Energie			
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Určují, kdy konáme práci. Určují práci při zvedání tělesa. Počítají výkon, zjišťují, jak souvisí s prací. Posuzují účinnost zařízení.	<u>Formy energie</u> – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Počítají práci z výkonu a času.		
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Určují pohybovou energii v různých situacích. Určují polohovou energii při různých dějích. Zjišťují vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie.	<u>Přeměny skupenství</u> – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny <u>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</u>	ENV-Lidské aktivity a životní prostředí-průmysl a životní prostředí
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Seznamují se s částicovým složením látek a pojmem vnitřní energie. Zjišťují, proč se tělesa zahřívají. Zkoumají tepelnou výměnu mezi tělesy. Tepelné záření – porovnávají různé látky. Sledují změny skupenství látek. Popisují tání, tuhnutí, var kapaliny a kapalnění látek.		
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Seznamují se s využitím slunečního záření. Dělí spalovací motory podle hledisek. Vyhledávají informace o vzniku spalovacích motorů.		ENV-Vztah člověka a prostředí-naše obec a přírodní zdroje

Zvukové děje			
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Popisují zvukový rozruch. Měří rychlost zvuku. Vysvětlují, jak ucho přijímá zvuk. Popisují tón a jeho vlastnosti. Zahrají tón, odliši ho od hluku, popíší ucho. Uvedou příklady odrazu zvuku.	<u>Vlastnosti zvuku</u> – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu	
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Vyjmenují způsoby ochrany před hlukem.		
Elektromagnetické a světelné děje			
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Opakují znalosti o elektrickém proudu. Popisují elektroskop a jeho užití. Sledují siločáry elektrického pole	<u>Elektrický obvod</u> – zdroj napětí, spotřebič, spínač <u>Elektrické a magnetické pole</u> – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Elektrický proud – popisují, co ho tvoří. Měří elektrický proud. Měří elektrické napětí. Popíší vodiče v elektrickém poli. Popisují siločáry elektrického pole.		
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Určují druhy elektrických nábojů. Určují, jak se chová vodič a nevodič v elektrickém poli.		
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Procvičují Ohmův zákon. Vyjádří závislost napětí na proudu. Vyjádří závislost elektrického napětí na vlastnostech vodiče. Určují elektrické vlastnosti látek Počítají výsledný odpor ze zapojení za sebou a vedle sebe.		

2. stupeň - Fyzika 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZ. TÉMATATA POZNÁMKY
Energie			
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Popíše atomové jádro. Vysvětlí nebezpečnost záření. Vysvětlí jadernou reakci. Popisují jadernou reakci. Popisují funkci jaderného reaktoru. Jmenují ochranu před jaderným zářením.	<u>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</u>	
Elektromagnetické a světelné děje		Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač <u>Elektrické a magnetické pole</u> – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními <u>Vlastnosti světla</u> – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle; zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou; rozklad bílého světla hranolem	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Zjišťují, jak vzniká indukovaný proud a princip střídavého proudu. Seznamují se se střídavým proudem. Zaznamenávají průběh střídavého proudu. Měří střídavý proud.		
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Určují a popisují příklady užití elektromagnetu. Zjišťují, jak působí magnetické pole na cívku s proudem. Sestavují elektromotor. Sestavují transformátor. Seznamují se s fungováním rozvodné sítě. Seznamují se s vedením elektrického proudu v kapalinách a plynech. Seznamují se s elektrickými spotřebiči. Ochrana před elektrickým proudem – příklady chyb. Rozlišují zdroje záření.		

	Kde jsou elektromagnetické vlny? Určují prospěšnost a ohrožení elektromagnetickými vlnami.		
F-9-6-02 zapojí správně polovodičovou diodu	Seznamují se s principem a funkcí polovodičů. Popíší, jak pracuje polovodičová dioda. Rozdělí polovodičové diody podle typu PN. Seznamují se s dalšími součástkami s přechodem PN, NP.		
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Určují, kde vznikne lom světla. Popisují optické vlastnosti oka.		
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Pokusy ověřují lom světla. Rozloží světlo hranolem. Rozdělí čočky a určí jejich užití. Zkoumají vlastnosti lupy. Zkoumají vlastnosti fotoaparátu.		
Vesmír			
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Popíší, co patří do Sluneční soustavy. Popíší planety Sluneční soustavy. Vyjádří smysl kosmonautiky.	<u>Sluneční soustava</u> – její hlavní složky; měsíční fáze	
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Popisují Galaxii.	<u>Hvězdy</u> – jejich složení	

6.9 Vzdělávací obor Chemie

6.9.1 Vyučovací předmět Chemie

CHARAKTERISTIKA:

Chemie je vyučována jako samostatný předmět na 2. stupni ZŠ v 8. a 9. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka chemie úzce spolupracuje s ostatními předměty vzdělávací oblasti, kterými jsou fyzika, přírodopis a zeměpis.

V užším vymezení je chemie předmětem, který především podchycuje a rozvíjí zájem o obor. Vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí a to především na látkách, s kterými je žák běžně v denním životě konfrontován. Učí řešit problémy, správně jednat v mezních situacích a získané poznatky učí aplikovat do běžného života. Učí se pracovat v souladu s bezpečnostními pravidly a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

Předmětem Chemie se prolínají následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti = téma - laboratorní práce /8., 9. ročník/, Rozvoj schopností poznávání = téma – chemické výpočty, chemické rovnice /8., 9. ročník/), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět = téma – spolupráce ve vědě a technice /8., 9. ročník/), Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí = téma – člověk a chemie /9.ročník/, Ekosystémy = téma – oxid uhličitý /8.ročník/, Základní podmínky života = téma – voda, ovzduší, přírodní zdroje /8., 9. ročník/, Lidské aktivity a problémy životního prostředí = téma – odpady, recyklace, druhotné suroviny /9.ročník/) a Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti = téma - role sdělovacích prostředků při získávání nových informací /8., 9. ročník/).

Vzdělávání v oblasti Člověk a příroda směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- pochopení přírody jako celku, ve kterém se prolínají obory neživé a živé přírody
- autentickému a objektivnímu vnímání okolního světa
- kladnému vztahu k životnímu prostředí
- hygienickým návykům a dodržování bezpečnosti práce
- třídění odpadu ve škole i doma
- hlubšímu porozumění zákonitostí přírodních procesů

- seznámení s regionálními i republikovými zvláštnostmi v oboru chemie
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, k vlastnímu zdraví i k zdraví ostatních lidí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální:

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské:

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

2. stupeň - Chemie 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
<i>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</i>			
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Určí barvu, skupenství, vodivost chemických látek.	Vlastnosti látek Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky Mimořádné události	OSV – řešení problémů – laboratorní práce
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Dodržuje zásady bezpečnosti práce při užití vybraných a běžně užívaných chemikálií.		
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Popíše své chování v příkladu havárie s únikem nebezpečných látek.		
<i>Směsi</i>			
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Rozlišuje stejnorodé a různorodé směsi.	Směsi Roztoky Oddělování složek ve směsi Voda Vzduch	ENV – základní podmínky života – voda, ovzduší
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Vypočítá (hmotností zlomek) složení roztoků.		
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpuštění pevných látek	Jmenuje vlivy na rozpouštění pevných látek		
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Popíše průběh destilace, filtrace a dalších separačních metod.		
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich využití a použití	Popíše proces výroby pitné vody.		
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Jmenuje jednotlivé složky vzduchu. Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí.		
<i>Částicové složení látek a chemické prvky</i>			
CH-9-3-01 používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech	Popíše stavbu atomu.	Částicové složení látek Prvky Chemické sloučeniny	
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Používá značky a názvy chemických prvků.		

CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Rozlišuje pojem chemický prvek a sloučenina. Uvede příklady a využití některých kovů, slitin a nekovů.	Periodická soustava prvků a její rozdělení	
Chemické reakce			
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Uvede zákon zachování hmotnosti a využívá ho k řešení úloh. Vypočítá molární hmotnost.	Chemické reakce Klasifikace chemických reakcí	
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Rozliší reaktanty a produkty.	Výpočty z chemických vzorců	
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu			
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Osvojí si názvosloví, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí, zapíše z názvu vzorec a naopak. Jmenuje výskyt, vlastnosti a využití významných halogenidů, oxidů, hydroxidů, kyselin a solí.	Oxidy Kyseliny a hydroxidy Solí kyslíkaté a nekyslíkaté	ENV – ekosystémy – oxid uhličitý MEDV – fungování a vliv médií ve společnosti – zisk nových informací
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Jmenuje environmentální rizika kyselých dešťů.	pH stupnice	
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Zapíše rovnici neutralizace, uvede názvy a vzorce reaktantů a produktů.		

2. stupeň - Chemie 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
Chemické reakce			
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Pojmenuje reaktanty a produkty fotosyntézy.	Chemické reakce Klasifikace chemických reakcí	OSV – poznávání lidí – chemické výpočty a rovnice
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Provádí výpočty z chemických rovnic.	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Rozlišuje reakce exotermické a endotermické.	Chemie a elektřina - elektrolýza	
Organické sloučeniny			
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Jmenuje rozdíly mezi alkany, alkeny, alkyny a areny. Popíše vlastnosti a využití nejznámějších zástupců nejjednodušších uhlovodíků.	Uhlovodíky Paliva Deriváty uhlovodíků	EGS – Evropa a svět kolem nás – spolupráce ve vědě a technice ENV – základní podmínky života – voda, ovzduší, přírodní zdroje
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí.		
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků. Vysvětlí princip esterifikace. Uvede příklady některých plastů. Popíše výhody a nevýhody používání plastů. Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí.		
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	Vysvětlí význam fotosyntézy pro život na Zemi.		
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní			

fotosyntézu			
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Rozliší sacharidy, tuky a bílkoviny. Vysvětlí význam vitaminů pro lidský organismus.		
<i>Chemie a společnost</i>			
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Uvede příklady prvotních a druhotných surovin. Vysvětlí výhody třídění a recyklace odpadů.	Chemický průmysl v ČR Průmyslová hnojiva Tepelně zpracované materiály Plasty a syntetická vlákna	ENV – lidské aktivity a životní prostředí – odpady, druhotné suroviny a vztah člověka a prostředí – člověk a chemie
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe		Detergenty, pesticidy a insekticidy Hořlaviny Léčiva a návykové látky	MEDV – fungování médií – nové informace
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Rozliší drogy na měkké a tvrdé. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných léčiv a drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument.		

6.10 Vzdělávací obor Přírodopis

6.10.1 Vyučovací předmět Přírodopis

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **PŘÍRODOPIS** je zařazen samostatně v 6. až 9. ročníku. V hodinové dotaci 2 h týdně v 6., 8. a 9. ročníku a v hodinové dotaci 1 hodina týdně v 7. ročníku. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka přírodopisu úzce souvisí a spolupracuje s ostatními předměty vzdělávací oblasti, jako jsou chemie, fyzika a zeměpis.

V užším vymezení je však přírodopis oborem, který především směřuje k podchycení a rozvíjení zájmů o přírodu a o její ochranu. Umožňuje pochopit přírodu jako systém propojení neživé přírody s živými organismy. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonům. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Formy a metody práce se zaměřují na využívání moderních technických a demonstračních pomůcek v učebně přírodopisu.

Předmět se vyučuje v učebně přírodopisu, dále v kmenových třídách, učebně PC, případně v dalších prostorách školy a na školním pozemku.

Do výuky předmětu Přírodopis jsou začleněna následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění (6. - 9. r.), Sociální rozvoj - Komunikace cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, otevřená a pozitivní komunikace (6. – 9. r.), Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů (6. – 8. r.), práce s mikroskopem, 9. r. - práce s geologickou mapou + zkamenělinami), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět – naše vlast, evropské krajiny, svět (6. - 9. r.)), Multikulturní výchova (Lidské vztahy, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi. Environmentální výchova - Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla, kulturní krajina (6. - 9. r.), Základní podmínky

životu – voda, ovzduší, půda, krajina, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje, (9. r.), Lidské aktivity a problémy životního prostředí životní prostředí, ekologické zemědělství, odpady, změny v krajině, Den Země, Den Životního prostředí (6. - 9. r.), Vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, odpadové hospodářství, životní styl, globalizace a principy udržitelnosti rozvoje (9. r.).

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme žáka zpracovávat informace, následně je třídit, propojovat a vyvozovat obecně platné závěry
- vedeme žáky k aktivnímu a samostatnému vyhledávání aktuálních informací a ty pak zapojovat do výuky
- učíme žáky využívat více možností řešení pro zpracování úkolů tak, aby docházel různými cestami ke správným výsledkům
- nabízíme aktivní ohodnocení své práce a poučení se z vlastních chyb
- klademe důraz na užívání obecných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho seznamujeme žáka s komplexnějším pohledem na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku a určení překážky či problémy bránící učení, učíme žáky plánovat, zdokonalovat své učení, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů:

- na základě nově získaných informací (encyklopedie, internet) učíme žáka hledat nová řešení zadaných úkolů a využívat je v praxi

Kompetence komunikativní:

- učíme prezentovat své výsledky, aktivně odpovídat na otázky k danému tématu, oponovat a přijímat kritiku své práce

Kompetence sociální a personální:

- vedeme k účinné spolupráci ve skupině, k zodpovědnosti za práci celé skupiny a k prosazení svého názoru ve skupině
- učíme využívat při práci ve skupině svých předností pro dosažení co nejlepších výsledků
- klademe důraz na pravidla slušného chování
- učíme pomáhat slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného tématu

- učíme respektovat názory druhých, z těch se dokáže ponaučit, aktivně argumentovat a obhajovat svůj názor

Kompetence občanské:

- učíme porozumět základním ekologickým souvislostem a environmentálním problémům, udržovat kvalitní životní prostředí a chránit přírodu

Kompetence pracovní:

- učíme používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učíme svědomitě vykonávat zadanou práci a hodnotit výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti Člověk a příroda směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- navázat a dále rozvíjet zájem žáků o zkoumání přírodních jevů a zákonitostí
- naučit žáky využívat pro zkoumání různé metody: metody racionálního uvažování a empirické metody (měření, pokusy, pozorování)
- v průběhu celého období se zamýšlet nad průběhem a příčinami různých přírodních procesů, učit žáky formulovat otázky jak tyto procesy probíhají a v mezích možností formulovat odpovědi
- orientace v základních přírodovědných pojmech
- formou praktických činností a projektů se zapojovat do konkrétních aktivit, které vedou k šetrnému chování k přírodním systémům
- rozebrat problematiku využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, zaměřit se na tuto problematiku z pohledu blízkého regionu, celé republiky, ale i globální
- odhalování souvislostí mezi přírodními podmínkami a životem lidí v blízkém okolí, regionu, na celém území republiky, v Evropě a ve světě
- učit se šetrnému chování ke svému zdraví, zdraví ostatních
- učit se získat správné návyky chování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, života, životního prostředí a majetku

2. stupeň - Přírodopis 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Vysvětlí důvody, proč je pro život na Zemi důležité teplo, světlo, voda a vzduch.	Uspořádání živého světa Základní struktura života	EGS – Jsme Evropané - vědci
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Vyjmenuje jednotlivé organely rostlinné i živočišné buňky a objasní jejich funkce.	Buňka Významní biologové a jejich objevy	
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů.	Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin. Dědičnost a proměnlivost organismů. Třídění organismů	
P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek			
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Popíše princip pohlavního a nepohlavního rozmnožování.	Viry a bakterie Sinice a řasy	
P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Popíše příčiny vzniku vybraných genetických chorob.		
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Vysvětlí rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy. Popíše stavbu těla trepky velké. Vyjmenuje příklady některých bakteriálních a virových onemocnění a popíše způsob léčby.		
Biologie hub			
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Vysvětlí využití jednobuněčných hub v technologických procesech a v potravinářském průmyslu.	Houby bez plodnic a s plodnicemi	
P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo	Objasní význam pojmů producent, konzument a reducent a uvede příklady.	Lišejníky	

v potravních řetězcích		Řasy	
P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Jmenuje zástupce řas.		
Biologie živočichů			
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Popíše stavbu těla bezobratlých živočichů a jejich význam v přírodě.	Nižší živočichové – bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Vybraní zástupci hmyzu	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Vyjmenuje zástupce bezobratlých živočichů a rozpozná je.		
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Konkrétně popíše projevy přizpůsobení živočichů životu v daném prostředí.		
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Uvede na příkladech z běžného života význam hmyzu v přírodě.		
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody		Praktické poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu	OSV – morální rozvoj – řešení problémů - mikroskop
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Poznává zástupce hmyzu v terénu.		

2. stupeň - Přírodopis 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Biologie rostlin			
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Poznává vývoj rostlin.	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí vyšších rostlin Fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování Systém rostlin – řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny Význam rostlin a jejich ochrana	
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Rozpozná různé druhy pletiv. Zařazuje jednotlivé zástupce rostlin do systematických jednotek a pozná některé vybrané zástupce. Uvědomuje si rozdíly mezi jednoděložnými rostlinami.		
P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Objasní princip fotosyntézy. Rozlišuje nahosemenné a krytosemenné rostliny.		
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Charakterizuje jednotlivé zástupce řas, mechorostů a kaprad'orostů.		
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Jmenuje konkrétní příklady závislosti a přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí.		
Biologie živočichů			
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Popíše charakteristické znaky těla obratlovců. Porovnává znaky bezobratlých a obratlovců, vystihne společné a rozdílné znaky.	Třídění organismů Strunatci – podkmen obratlovci: - stavba těla a funkce jednotlivých částí těla - vývoj, vývin, systém živočichů - rozšíření, význam, ochrana	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Zařadí zástupce obratlovců do nižších taxonomických jednotek.		
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Charakterizuje způsob života vybraných zástupců z obratlovců- paryb, paprskoploutvých, obojživelníků, plazů, ptáků.		

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Shrne význam ryb, plazů, ptáků v přírodě. Jmenuje vztahy mezi jednotlivými organismy. Objasní pojmy symbióza, parazitismus, predace a konkurence.	Ryby Plazi Ptáci	
<i>Praktické poznávání přírody</i>			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozoruje zástupce obratlovců v přírodě, popíše jejich vzhled a zařadí do vyšších taxonomických jednotek.	Praktické metody poznávání přírody Významní biologové	
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody			

2. stupeň - Přírodopis 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Biologie živočichů			
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Popíše charakteristické znaky těla obratlovců. Porovnává znaky bezobratlých a obratlovců, vystihne společné a rozdílné znaky.	Třídění organismů Strunatci – podkmen obratlovců: - stavba těla a funkce jednotlivých částí těla - vývoj, vývin, systém živočichů - rozšíření, význam, ochrana Paryby Savci	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Zařadí zástupce obratlovců do nižších taxonomických jednotek.		
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Charakterizuje způsob života vybraných zástupců z obratlovců- paryb a savců.		
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Shrne význam savců v přírodě. Jmenuje vztahy mezi jednotlivými organismy. Objasní pojmy symbióza, parazitismus, predace a konkurence.		
Biologie člověka			
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Definuje pojem buňka, tkáň, orgán a orgánová soustava. Popíše stavbu živočišné buňky a funkci jednotlivých organel. Rozliší typy tkán. Popíše funkci orgánových soustav.	Základy etologie Vývoj člověka Fylogeneze a ontogeneze člověka Lidské rasy Orgánové soustavy Anatomie a fyziologie Orgánové soustavy Nemoci, úrazy a prevence Člověk a zdraví – životní styl Genetika Významní biologové	OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Objasní proces hominizace a sapientace.		OSV - sociální rozvoj – poznávání lidí a mezilidské vztahy
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Charakterizuje vývojová stádia člověka.		
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	Vysvětlí pojmy antigen, imunita, alergie. Rozliší druhy onemocnění.		MKV – etnický původ a multikulturalita
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a	Předvede nácvik první pomoci.		

jiném poškození těla			
<i>Praktické poznávání přírody</i>			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody		Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu Praktické cvičení k umělému dýchání, nácvik obvazování kolene a kotníku, fixace zlomeniny	
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Nacvičí v praxi zásady první pomoci. Popíše na modelu stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav.		

2. stupeň - Přírodopis 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Neživá příroda			
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Popíše vnitřní stavbu Země, objasní vznik života na Zemi a určí ho časově.	Země – vznik a stavba Nerosty a horniny	
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Vysvětlí rozdíl mezi horninou a nerostem. Rozdělí horniny dle vzniku a popíše jejich vlastnosti a využití.	Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Petrologie	
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Rozliší vnitřní a vnější geologické děje, popíše jejich vliv na tvárnost krajiny.	Vnitřní a vnější geologické děje Pedologie	
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Vyjmenuje půdotvorné činitele. Rozpozná půdní druhy a půdní typy.	Podzemní voda, prameny - hydrologie Vznik a vývoj života na Zemi	
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Vystihne vývoj Země a života na ní v jednotlivých geologických obdobích.	Významní biologové a jejich objevy	
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Rozliší pojmy počasí a podnebí. Objasní příčiny vybraných přírodních katastrof.	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Počasí a podnebí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	
Základy ekologie			
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Charakterizuje ekosystém, rozliší umělý a přirozený.	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	ENV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity, vztah člověka a prostředí
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základ příkladu	Jmenuje podmínky pro život organismů na Zemi, rozliší vliv živé a neživé přírody.	Ochrana přírody a životního	

základní princip existence živých a neživých složek ekosystému		prostředí	
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Objasní význam pojmů reducent, konzument a producent. Pojmy užiju v souvislostech a uvede příklady z přírody kolem nás.		
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Popíše způsoby, jak člověk mění tvářnost krajiny.		
<i>Praktické poznávání přírody</i>			
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Popíše geologický vývoj ČR, rozdělí ČR na dvě geologické jednotky. Pracuje s geologickou mapou.	Geologický vývoj a stavba ČR Praktické poznávání přírody – Určování nerostů a hornin, stupnice tvrdosti, praktické sestavování krystalických soustav	
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Určuje horniny a nerosty. Aktivně se podílí na ochraně životního prostředí a orientuje se v současných globálních problémech lidstva.		

6.11 Vzdělávací obor Zeměpis

6.11.1 Vyučovací předmět Zeměpis

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **ZEMĚPIS** je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně, je povinný pro všechny žáky školy a spadá do vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Součástí vyučování zeměpisu je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako olympiády, soutěže, projekty, zeměpisné exkurze, procházky do okolí školy, měření v přírodě apod.

Svým pojetím navazuje především na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a rovněž na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Zdůrazňujeme možnosti komplexního pohledu na danou problematiku, zejména v regionálním a politickém zeměpisu, s využitím mezioborových vazeb a vztahů. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti o Zemi, učí se orientovat v mapách a prakticky využívat jejich možností, rozumějí některým jevům v přírodě a ve společnosti, vytvářejí si vztah k přírodě a lidské společnosti, jsou schopni respektovat odlišnosti života jiných národů, chápou význam mezinárodní spolupráce.

Učivo se skládá z následujících kapitol:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Přírodní obraz Země – Země jako vesmírné těleso, krajinná sféra, přírodní sféry
- Regiony světa – světadíly, oceány, makroregiony
- Společenské a hospodářské prostředí – obyvatelstvo, světové hospodářství
- Životní prostředí – krajina, příroda a společnost
- Česká republika
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

Zeměpis zahrnuje část tematických okruhů **průřezových témat**, zejména environmentální výchovy, multikulturní výchovy, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Zahrnuje též téma vzdělávacího oboru Výchova k občanství: „Mezinárodní vztahy, globální svět“. Proto očekávané výstupy, které jsou označeny VO-9-5-03 až VO-9-5-05, byly zařazeny do zeměpisu v 9. ročníku.

Výuka probíhá v celých třídách, v učebně s možností použití interaktivní tabule, zeměpisných map a atlasů a ve třídách výpočetní techniky. V případě příznivého počasí je možno využít altán – učebnu v přírodě, vycházky do okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- učíme žáka na základě práce s mapou zpracovávat informace v ní obsažené, ty následně třídit, propojovat a vyvozovat obecně platné závěry
- vedeme žáky k aktivnímu a samostatnému vyhledávání aktuálních informací a ty pak zapojovat do výuky v hodinách zeměpisu
- učíme žáky využívat více možností řešení pro zpracování úkolů tak, aby docházel různými cestami ke správným výsledkům
- klademe důraz na užívání obecných termínů, znaků a symbolů, uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho seznamujeme žáka s komplexnějším pohledem na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku a určení překážky či problémy bránící učení, učíme žáky plánovat, zdokonalovat své učení, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka k tomu, aby řešil zadané problémy tak, že k tomu bude využívat předešlé zkušenosti, nebo hledat nové způsoby řešení
- klademe důraz na ověřování si správných výsledků
- na základě nově získaných informací (encyklopedie, internet) učíme žáka hledat nová řešení zadaných úkolů a využívat je v praxi
- učíme využívat své přednosti při řešení zadaných problémů ve skupinové práci, ale i při práci samostatné

Kompetence komunikativní:

- učíme formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- vedeme žáka k aktivní komunikaci při skupinové práci a ke společnému řešení zadaných úkolů
- učíme prezentovat své výsledky, aktivně odpovídat na otázky k danému tématu, oponovat a přijímat kritiku své práce
- klademe důraz na užívání odborného názvosloví

- nabízíme využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci

Kompetence sociální a personální:

- vedeme k účinné spolupráci ve skupině, k zodpovědnosti za práci celé skupiny a k prosazení svého názoru ve skupině
- učíme využívat při práci ve skupině svých předností pro dosažení co nejlepších výsledků
- učíme pomáhat slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného tématu
- učíme respektovat názory druhých, z těch se dokáže ponaučit, aktivně argumentovat a obhajovat svůj názor

Kompetence občanské:

- klademe důraz na respektování, ochranu a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- učíme porozumět základním ekologickým souvislostem a environmentálním problémům, udržovat kvalitní životní prostředí a chránit přírodu

Kompetence pracovní:

- učíme používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učíme svědomitě vykonávat zadanou práci a hodnotit výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

2. stupeň - Zeměpis 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</i>			
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Používá glóbus jako zmenšený model Země Používá mapové atlasy, plány a mapy, zeměpisnou síť	Glóbus a mapa • Orientace na Zemi • Zeměpisná poloha • Mapování zemského povrchu • Tvorba mapy • Zdroje dat a informací • Významné geografické pojmy Krajinná sféra Země	M - převod jednotek Př - život, přírodní podmínky
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Určuje zeměpisnou polohu Vyhledává nové informace		
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Definuje a dělí krajinnou sféru Rozpoznává souvislost a vzájemnou podmíněnost mezi jednotlivými složkami		
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Zaznamenává nejdůležitější informace z oblasti zeměpisu Sepisuje výpisky Vytváří jednoduchá schémata		
<i>Přírodní obraz Země</i>			
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Objasní vznik a vývoj vesmíru. Používá základní pojmy z kapitoly o vesmíru	Vesmír • Sluneční soustava • Země	ENV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka a prostředí
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce Určuje čas na Zemi	Země v pohybu • Otáčení Země kolem své osy + čas • Oběh Země kolem Slunce	
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Objasní stavbu zemského tělesa	Přírodní sféra • Litosféra • Atmosféra	

Z-9-2-04 porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Posuzuje zemský povrch jako výsledek působení přírodních procesů a lidských činností	• Hydrosféra • Pedosféra • Biosféra • Kryosféra	
<i>Společenské a hospodářské prostředí</i>			
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Získá základní přehled o rozmanitosti obyvatelstva naší planety	Společenská a hospodářská složka • Obyvatelstvo, sídla • Hospodářská činnost člověka	MKV – Kulturní difference, Multikulturalita ENV - Lidské aktivity a životní prostředí
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Charakterizuje základní znaky a funkci sídel Ukáže na mapě největší města		
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Jmenuje základní složky hospodářské činnosti Lokalizuje na mapách výskyt surovinových a energetických zdrojů		
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit			
<i>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</i>			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Kreslí základní náčrt mapy místní krajiny s využitím základních geografických značek	Práce s mapou Cvičení v terénu – práce s buzolou	

2. stupeň - Zeměpis 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Regiony světa			
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa	Určí geografickou polohu jednotlivých lokalit dle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásmech	Kontinenty, světadíly a oceány	EGS – Evropa a svět kolem nás MKV – Kulturní difference
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Určuje polohu a vyhledává všechny významné rovnoběžky a poledníky Popíše pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny a zdroje nerostných surovin jednotlivých lokalit Určí rozmístění obyvatelstva Popíše obyvatelstvo, dopravu, hospodářství a cestovní ruch Dělí svět na menší regiony, ty popíše po fyzickogeografické i socioekonomické stránce Jednotlivé regiony popíše Jmenuje globální problémy	Amerika, Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie, Polární oblasti, Světový oceán • Poloha, rozloha • Přírodní podmínky • Společenská a hospodářská složka • Politická mapa • Regionální rozdíly a problémy • Zvláštnosti a význam kontinentu • Nejvýznamnější země pro daný region • Globální problémy (chudoba, porodnost, nemoci, nedostatek surovin)	
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Srovnává různé národy a kultury a jejich přínos pro světovou civilizaci		

2. stupeň - Zeměpis 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
Regiony světa			
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Určí geografickou polohu jednotlivých lokalit dle zeměpisných souřadnic Určuje polohu, vyhledává rovnoběžky a poledníky Dle mapy popíše pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, přírodní krajiny a zdroje nerostných surovin Určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách Popíše základní znaky obyvatelstva, charakterizuje dopravu, hospodářství a cestovní ruch Dělí Evropu na menší regiony, ty následně charakterizuje po fyzickogeografické i socioekonomické stránce Jmenuje globální problémy	Evropa • Poloha, rozloha • Přírodní podmínky • Společenská a hospodářská složka • Politická mapa • Regionální rozdíly a problémy • Zvláštnosti a význam kontinentu • Nejvýznamnější země pro daný region • Globální problémy (chudoba, porodnost, nemoci, migrace)	EGS – Evropa a svět kolem nás, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané MKV – Kulturní difference
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny			
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států			
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Srovnává různé národy a kultury a jejich přínos pro světovou civilizaci		
Česká republika			
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Zařadí Údlice do Ústeckého kraje Jmenuje výhody a nevýhody Ústeckého kraje, popisuje	Česká republika • Poloha, rozloha • Přírodní podmínky	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,			

možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	přírodní, hospodářské i společenské podmínky místní oblasti	• Obyvatelstvo • Zemědělství • Průmysl • Služby • Kraje České republiky	
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Vymezí základní geomorfologické jednotky Zhodnotí vlivy na počasí Jmenuje největší toky, vyhledá je na mapě Popíše přírodní krajiny Vysvětlí trendy ve vývoji obyvatelstva, to charakterizuje Zhodnotí zemědělství a jeho složky Vyhledá na mapě hlavní oblasti jednotlivých odvětví průmyslu Jmenuje nejzajímavější oblasti pro rozvoj cestovního ruchu		
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Rozdělí Českou republiku do krajů a ty charakterizuje a lokalizuje na mapě		
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Uvede příklady působnosti České republiky v mezinárodních organizacích		

2. stupeň - Zeměpis 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY	
<i>Společenské a hospodářské prostředí</i>				
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku kulturního světa	Popisuje důležitější zeměpisné a vesmírné objevy, popíše podmínky, kdy k objevům došlo Získá základní přehled o rozmanitosti obyvatelstva naší planety	Historická geografie Společenská a hospodářská složka • Obyvatelstvo, sídla • Politický zeměpis • Hospodářská činnost člověka • Propojenost světového hospodářství	VDO – Principy demokracie – demokratické státy	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Charakterizuje znaky sídel Ukáže na mapě největší města Využívá tematických map		EGS – Evropa a svět kolem nás, Jsme Evropané	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Jmenuje základní složky hospodářské činnosti Lokalizuje výskyt surovin a energetických zdrojů		MKV – Kulturní difference, Etnický původ, Multikultura-lita	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Lokalizuje nejvýznamnější hospodářské oblasti světa a určuje příčiny jejich rozvoje			
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Vyhledává, rozlišuje a porovnává státy světa a jejich seskupení dle různých kritérií			D – objevné výpravy
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Uvádí příklady projevů globalizace, zná klady i zápory			
<i>Životní prostředí</i>				
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Hodnotí postavení člověka v ekosystému Na konkrétních krajinách (příkladech) uvádí vliv člověka	Krajina a životní prostředí Globální problémy	ENV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a životní prostředí, Vztah člověka a prostředí	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Uvádí důsledky a rizika přírodních a společenských			

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vlivů na životní prostředí, třídí odpad, chrání životní prostředí a chráněná území		
<i>Mezinárodní vztahy a globální svět</i>			
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Uvádí příklady, klady i zápory projevů globalizace	Mezinárodní spolupráce Globalizace	Přejato z Výchovy k občanství
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Jmenuje některé globální problémy dneška, popíše jejich příčiny a možné důsledky		
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Uvede příklady lokálních problémů, hledá možné příčiny a řešení		
<i>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</i>			
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Orientuje se na mapě Čte z mapy a používá základní geografické značky Hodnotí okolní krajinu Pohybuje se bezpečně v terénu Zná nebezpečí, která mu hrozí při pobytu v přírodě Jmenuje mimořádné události	Práce s mapou, atlasem, buzolou Geografické informační systémy Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny			
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech			

6.12 Vzdělávací obor Hudební výchova

6.12.1 Vyučovací předmět Hudební výchova

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **HUDEBNÍ VÝCHOVA** navazuje na předmět hudební výchova I. stupně. Je samostatným předmětem v 6. – 9. ročníku s dotací jedné vyučovací hodiny týdně.

Hlavním cílem je rozvoj hudebnosti žáků a získání pozitivního vztahu k hudbě a umění, tedy rozvoj jejich hudebních schopností v dovednosti, rozšiřování vědomostí a upevňování postojů k hudbě.

Vzdělávacím obsahem hudební výchovy jsou tyto činnosti: vokální, instrumentální, hudebně – pohybová a poslechová. Ty se vzájemně propojují a doplňují a tím pomáhají porozumět hudbě, aktivně jí vnímat a využívat jako svébytný prostředek komunikace. Vyučovací předmět Hudební výchova zahrnuje průřezová téma osobnostní a sociální výchovy.

Ve všech oblastech se směřuje k recepci, reflexi a částečně produkci, které žáci využívají v interpretaci hudby podle svého zaměření a zájmu (sólový, sborový zpěv, instrumentální doprovod při hře či doprovod při zpěvu).

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Vytváříme situace, metody, způsoby a strategie k aktivnímu, tvořivému a efektivnímu učení. Motivujeme je a povzbuzujeme.
- Vedeme k užívání termínů, znaků a symbolů, které jsou obecně užívané (notové a rytmické záznamy).
- Podporujeme samostatné pozorování a experimentování (imitaci, improvizaci, kompozici).
- Vedeme k hodnocení výsledků vlastní práce, odhalování příčin případných neúspěchů.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákům, vedeme k individuálnímu prožívání uměleckého díla.
- Umožňujeme žákům zapojit se podle svých možností, schopností a dovedností do soutěží nejrůznějšího druhu.

Kompetence k řešení problémů:

- Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi.
- Podněcujeme k porovnání názorů, odborných i mediálních tvrzení a vlastních zkušeností.

Kompetence komunikativní:

- Učíme žáky pracovat s různými zdroji informací (nahrávkami, ukázkami), aby je uměli třídit a porozumět jim.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k respektování společensky dohodnutých pravidel chování a spolupráce, k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání při poslechu hudby.

Kompetence pracovní:

- Vedeme žáky k základním pracovním návykům, možnosti aktivního překonávání životních stereotypu a k vytrvalosti při činnosti.
- Vedeme žáky k užívání různých hudebních nástrojů a zacházení s nimi.

Kompetence občanské:

- Vedeme k respektování, vytváření a ocenění tradic kulturního a historického dědictví a k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a umělcům.

2. stupeň – Hudební výchova 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností různé motivy, témata i části skladeb Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých hlasových dispozic Zvolí vhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Pokusí se vyjádřit hudební vjem neverbálními prostředky Orientuje se v základních hudebních formách, rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou skladbu Vnímá užité hudebně výrazové	<u>Vokální činnost</u> Zpěv lidových i umělých písní Technika správného dýchání a frázování při zpěvu Dodržování zásad hlasové hygieny <u>Instrumentální činnost</u> Reprodukce vybraných melodií <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Rozvoj pohybové paměti a reprodukce pohybů prováděných při pohybových hrách <u>Poslechové činnosti</u> Lidové písně – vokální i instrumentální Výrazové prostředky hudby – melodie, rytmus, dynamika, barva Hudební uskupení – duo, trio, orchestr, partitura Akord – durový a mollový Píseň a její hudební forma Hudba na jevišti – opera (Aida, Bludný Holanďan, Rusalka, Prodaná nevěsta), opereta (Strauss ml.), hudební revue (Suchý a Šlitr, Voskovec a Werich), muzikál (Krysař, Šakalí léta) Melodram, scénická hudba Česká opera – Národní divadlo, Smetana, Janáček, Dvořák	OSV – Osobností rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originality)

a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	prostředky			
---	------------	--	--	--

2. stupeň – Hudební výchova 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a	Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, zásady hlasové hygieny využije při zpěvu a mluveném projevu, ohodnotí slyšený vokální projev Rozšiřuje svůj hlasový rozsah zpěvem lidových a uměleckých písní Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, orientuje se v notovém zápise Doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje Rozlišuje jednotlivé folklorní oblasti, rozliší vybrané ukázky tanců – lidové historické a společenské tance Orientuje se ve vybraných hudebních skladatelích Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Vokální činnost</u> Zpěv lidových a umělých písní Hlasová hygiena, mutace Dělení hlasů, polyfonie a homofonie Lidové písně a druhy lidových písní <u>Instrumentální činnost</u> Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Scénická hudba, muzikál, symfonická báseň a podobně <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Tanec – dělení tanců, základní kroky (waltz, valčík, polka, mazurka) Pantomima Balet – Čajkovskij, Harapes <u>Poslechové činnosti</u> Fuga – Bach Duchovní (Bach – oratoria a kantáty) a světská hudba Muzikál (West Side Story, Voskovec a Werich, Aida) Český muzikál (Limonádový Joe, Noc na Karlštejně,	OSV – Osobností rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originality)

porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.		Rebelové) Významní hudební skladatelé (Mozart, Beethoven, Verdi, Haydn) Základní rozdíly mezi hudebním interpretem a hudebním skladatelem		
--	--	--	--	--

2. stupeň – Hudební výchova 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a	Osvojí si vybrané písně nejrozličnějších směrů a období Zná pojem akord Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Srovnává vývoj české hudby se světovou a chápe vliv společenského klimatu na hudební kulturu Rozliší durovou a mollovou melodii Seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby Využívá hru na tělo, pokouší se o taneční vyjádření hudby Respektuje dynamiku	<u>Vokální činnost</u> Zpěv lidových a umělých písní (Kryštof – Cesta, Slavíci z Madridu, Anděl, Stará archa, Bedna od whisky a jiné) <u>Instrumentální činnost</u> Hudební doprovod ke zpívaným písním (Orffovy nástroje) <u>Poslechové činnosti</u> Artificiální a nonartificiální hudba Dějiny hudby - Pravěk - Starověk – Seikilova píseň - Středověk – chorál, gotika (jokulátoři a trubadúři) - Renesance – Orlando di Lasso, Giovanni di Palestrina - Baroko – opera, kantáta, oratorium, koncert, fuga (Bach) - Klasicismus – symfonie, sonáta, Mozart, Beethoven, Haydn - Romantismus – Čajkovskij, Liszt, Chopin - vážná hudba 20. století – impresionismus, dodekafonie, pařížská šestka Jazz – Blues, pracovní písně,	OSV – Osobností rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originality)

porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.		spirituály		
---	--	------------	--	--

2. stupeň – Hudební výchova 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách. HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého. HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace. HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů. HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a	Osvojí si vybrané písně nejrozličnějších směrů a období Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Srovnává vývoj české hudby se světovou a chápe vliv společenského klimatu na hudební kulturu Seznámí se s charakteristickými prvky moderních hudebních stylů Využívá hru na tělo, pokouší se o taneční vyjádření hudby Respektuje dynamiku	<u>Vokální činnost</u> Zpěv lidových i umělých písní <u>Instrumentální činnost</u> Vyjádření představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje <u>Poslechové činnosti</u> Počátky hudebních dějin v Čechách (Hospodine pomiluj ny, Svatý Václave, Ktož jsú boží bojovníci) Hudební renesance v Čechách (Kancionál, Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic) České hudební baroko (Adam Václav Michna z Otradovic) Klasicismus (Stamic, Mysliveček, Ryba) Romantismus (Fidlovačka – Tyl, Smetana, Dvořák, Fibich) Hudba 20. století (Janáček, Martinů) Současná česká hudební scéna (Čechomor, Kryštof, Kabát, Gott ...)	OSV – Osobností rozvoj – Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originality)

získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami. HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.				
---	--	--	--	--

6.13 Vzdělávací obor Výtvarná výchova

6.13.1 Vyučovací předmět Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** je samostatným předmětem v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se v 6. a v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a v 9. ročníku 1 hodinu týdně ve dvouhodinových blocích. Obsahem výtvarné výchovy je práce s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem při poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivá práce s těmito systémy vychází zejména z porovnávání dosavadních a aktuálních zkušeností žáka a vede k jeho zapojování do procesu komunikace. Výtvarná výchova je realizována prostřednictvím tvůrčích činností, v nichž se propojuje vlastní tvorba žáka s vnímáním a interpretací vizuálně obrazových vyjádření. Námětem často prohlubuje mezipředmětové vztahy.

Výuka tohoto předmětu probíhá v odborné učebně, popřípadě v jiných prostorách školy a na školním pozemku.

Žáci si osvojují pracovní návyky, základní výtvarné techniky a postupy, pomocí nichž se dokáží výtvarně vyjádřit na dané téma. Konkrétní činnosti podporují jejich orientaci na ploše i v prostoru. Při individuálních činnostech se dostává žákovi prostoru pro vyjádření vlastního názoru a jeho obhajobě i sebehodnocení své práce. Při kolektivních činnostech je kladem důraz na pozitivní atmosféru v pracovním týmu, spolupráci při řešení společného úkolu a vzájemné respektování práce ostatních.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí, kreativita, originalita, kooperace, hodnoty, postoje, komunikace, řešení problémů,...

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví,...

Multikulturní výchova – poznávání jiných kultur, vnímání rozmanitosti, lidské vztahy,...

Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy

Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, kritický postoj, ..

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- klademe důraz na schopnost vyhledat potřebné informace a správně je používat
- vedeme žáky k správnému používání termínů, znaků a symbolů v dané problematice.

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v problému, promýšlet a hledat způsoby řešení
- učíme využívat informace z různých zdrojů, porovnávat je a kriticky hodnotit.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k výtvarnému vyjádření svých myšlenek a názorů, k výstižnému vyjadřování
- učíme žáky porozumět různým informačním a komunikačním prostředkům
- učíme spolupracovat ve skupině, naslouchat ostatním, vhodně reagovat a umět obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupráci ve skupině, zdravému prosazování svého názoru, ale také pochopení a toleranci k jiným názorům
- vedeme žáky k poskytování pomoci druhým

Kompetence občanské:

- klademe důraz na chápání základních ekologických problémů a nutnosti trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k schopnosti využít nabyté vědomosti a zkušenosti v různých oborech lidské činnosti, ale také k ochraně kulturních a společenských hodnot.

2. stupeň – Výtvarná výchova 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů	Vyjadřuje zkušenost z vlastního vnímání a poznání	Linie, tvar, objem, kontrast, rytmus, struktura, poměr	OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnost nápadů, originality) - rozvoj schopností poznávání: sebepoznání a sebepojetí, vztah k druhým lidem Sociální rozvoj – komunikace, řeč těla, zvuků, slov předmětů ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	Zachycuje rytmus a melodii písničky pomocí grafického záznamu	Lineární kresby, automatické kresby	
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	Vyjadřuje své pocity a improvizuje.		
VV-9-1-04 vybírá a kombinuje různé vlastnosti prvků pro vlastní osobité vyjádření	Seznamuje se s kompozicí	Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů – přímka, křivka, elipsa, spirála, rytmus, řazení, prolínání	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti	Setkává se s tvorbou významných umělců	Pravěk Parafráze známého obrazu různé interpretace	
	Pracuje s barvou Využívá správně techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	Teorie barev – studené a teplé, barvy příbuzné. Techniky malby – akvarel, tempera	

2. stupeň – Výtvarná výchova 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-9-1-01 vybírá škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků: variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Na základě vnímání a pozorování předmětů vytváří podobu pozorovaného objektu	Lineární kresba, malba, kolorovaná kresba, grafika, kombinované techniky	OSV – Osobnostní rozvoj - kreativita - originalita, tvořivost - vlastní nápad, představivost EGS - Objevujeme Evropu a svět – kulturní dědictví
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích	Využívá různých materiálů a variuje různé vlastnosti materiálu, využívá moderních metod uplatňovaných v současném výtvarném umění	Plakát, reklama, počítačová grafika	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Na základě kresby podle modelu vyjádří svůj subjektivní pohled	Proporce lidské postavy, postava v pohybu, části těla	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti: vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí	Poznává hlavní architektonické znaky	Ukázky děl, výstava	

2. stupeň – Výtvarná výchova 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků: variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Poznává, že učení nezískává pouze cestou racionálního poznávání Opírá se o zkušenosti získané vnímáním, cítěním, představami a fantazií, interpretuje	Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření Spojení znaku, písma, informace Utváření umění jako svěbytného prostředku komunikace, tvar, znak, slovo Tvorba nejen současných umělců Architektura	OSV – Osobnostní rozvoj - kreativita - originalita, tvořivost - vlastní nápad, představivost
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Pro vjemy, dojmy, představy, myšlenky nachází účinné vyjadřovací prostředky		
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření: porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Plánuje proces tvorby uměleckého díla jako způsobu hledání vztahu člověka a světa		
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	Chápe význam estetiky pracovního prostředí a spoluvytváří jej		

2. stupeň – Výtvarná výchova 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů: uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků: variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Poznává, že učení nezískává pouze cestou racionálního poznávání	Pracuje se světlem, plochou, barvou, stínem – rozvíjí smyslové vnímání	OSV – Osobnostní rozvoj – kreativita, originalita, tvořivost, vlastní nápad, představivost MEDV - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Opírá se o zkušenosti získané vnímáním, cítěním, představami a fantazií, interpretuje	Uplatnění subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření	
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích: k tvorbě užívá některé modely uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Pro vjemy, dojmy, představy, myšlenky nachází účinné vyjadřovací prostředky	Spojení znaku, písma, informace	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Plánuje proces tvorby uměleckého díla jako způsobu hledání vztahu člověka a světa	Utváření umění jako svébytného prostředku komunikace, tvar, znak, slovo	
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti: vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností i prožitků	Chápe význam estetiky pracovního prostředí a spoluvytváří jej	Tvorba nejen současných umělců	
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních		Architektura	

příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření: vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů				
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci				

6.14 Vzdělávací obor Výchova ke zdraví

6.14.1 Vyučovací předmět Výchova ke zdraví

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** patří do vzdělávacího oboru Člověk a zdraví. Vyučuje se v rozsahu 1 hodiny týdně v 6. – 8. ročníku a je povinný pro všechny žáky školy.

Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce jako exkurze, soutěže, projekty apod.

Výuka probíhá v celých třídách, s možností využití interaktivní tabule, v učebně výpočetní techniky, v případě příznivého počasí je možno využít altán – učebnu v přírodě, vycházky do okolí školy. Důraz je kladen na osvojení základních receptivních, produktivních a interaktivních řečových dovedností.

Předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni a dále na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Výchova ke zdraví vede k pochopení a následného bezpečného chování spojeného se zdravím fyzickým i psychickým. Důraz je kladen na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v každodenním životě, posílení větší samostatnosti a odpovědnosti žáka za své jednání.

Učivo se skládá z těchto kapitol:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití – rodina, škola, kamarádství, láska, manželství, obec, spolek
- Změny v životě člověka a jejich reflexe – dětství, puberta, dospívání, sexuální dospívání, reprodukce
- Zdravý způsob života a péče o zdraví – výživa a zdraví, hygiena, denní režim, choroby, první pomoc
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – stres, agresivita, návykové látky, kriminalita, komunikace, reklama, mimořádné události
- Hodnota a podpora zdraví – základní lidské potřeby, prevence, podpora zdravého životního stylu
- Osobnostní a sociální rozvoj – sebepoznání, psychohygiena, komunikace

V předmětu je zahrnuta řada tematických okruhů **průřezových témat**, zejména osobnostní a sociální výchovy a mediální výchovy. Využívá metod a forem zaměřených na žákovské spolupráci ve skupině, prezentaci zadaných témat a vlastní zpracování a předvedení problémových okruhů, jež vede k upevnění správného náhledu na život.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku biologie člověka i jeho zdraví
- seznamujeme žáky se zdroji informací týkajících se zdravého životního stylu, vztahu mezi lidmi
- vedeme žáky k prezentaci toho, co zjistili
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o člověku a jeho zdraví a k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci svých možností
- vedeme žáky k samostatnému pozorování praktických jevů a jednání lidí souvisejících se zdravím, k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů souvisejících se zdravím člověka v různých etapách života

Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících se stavbou lidského těla, funkcemi jeho orgánů a k jejich běžnému užívání
- umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky související s problematikou člověka a jeho zdraví a vedeme je k jejich bezpečnému užívání
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na problematiku zdraví a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své zdraví

- vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdravím, vztahů obou pohlaví atd.
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce

Kompetence občanské:

- nabízíme Žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy (jejich dodržování a narušení) i dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích, situacích hrubého zacházení, násilí atd.
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita)

Kompetence pracovní:

- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany jeho zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti
- vedeme žáky k dodržování pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
- učíme žáky pracovat s učebním materiálem, pomůckami, technikou

2. stupeň - Výchova ke zdraví 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</i>			
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Jmenuje různé komunity, rodinu řadí na 1. místo	Vztahy ve dvojici Kamarádství, přátelství, láska Komunity Rodina	
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunity, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Zhodnotí postavení muže a ženy Jmenuje kladné a záporné vlivy rodičů		
<i>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</i>			
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Vysvětlí na režimu dne různé postoje lidí ke svému zdraví Rozděluje odpočinek	Výživa Co jíme a proč Pojmy ve výživě Složení stravy Jídelníček Zpracování potravin Zásady správné výživy Vliv prostředí Vnitřní a vnější vlivy Hygiena, denní režim Pohyb, spánek Ochrana Preventivní prohlídky	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Vyhledává činnosti podporující zdraví		
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Vyjadřuje vlastní názor na zdraví		
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Vysvětlí pojmy ve výživě, jmenuje složky stravy		
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Vysvětlí pojem prevence, správně se rozhoduje při výběru stravy		
<i>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</i>			
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo	Jmenuje nejznámější a nejrozšířenější návykové látky Uvádí rizika spjatá s kouřením, alkoholem	Závislosti Droga, závislost Alkoholismus Kouření, pití kávy	

ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		Komunikace Dorozumívání, jazyk Druhy komunikace Komunikace v komunitách Pravidla bezpečnosti Problémové situace Základy 1. pomoci	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí	Používá způsoby odmítání návykových látek s ohledem na své zdraví		
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ			
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Vysvětlí pojem zdraví, uvádí typy zdraví a jejich propojenost	Celostní pojetí Pojem zdraví a jeho typy Podpora zdraví Prevence Životní styl, žebříček hodnot	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví			

2. stupeň - Výchova ke zdraví 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
<i>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</i>			
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunity, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Pozitivně nahlíží na výběr bydlení, domova, stolování	Komunity Domov, bydlení, stolování, práva	
<i>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</i>			
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Jmenuje změny u člověka v dětství a v pubertě	Etapy života Sexuální dospívání Odlišnosti muž a žena Rozmnožování, plod, porod	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Respektuje odlišnosti lidí Orientuje se v průběhu početí, těhotenství a porodu		
<i>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</i>			
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Porovnává jídelníček Jmenuje alternativní způsoby výživy	Výživa Látky tvořící naše tělo Jídelníček, pyramida Alternativní způsoby Poruchy příjmu výživy Návyky a zlovyky	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Popisuje význam pyramidy výživy		
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Rozlišuje vybrané choroby, aktivně se proti nim brání	Ochrana Infekční choroby, postižení, pohyb, nadace, 1. pomoc	
<i>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</i>			
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Překonává únavu a předchází stresovým situacím	Stres Pohoda, strach Závislosti Droga, dělení drog Vznik závislosti Dopink a jeho druhy Legislativa Kriminalita	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Charakterizuje a dělí návykovou látku Vysvětlí zdravotní a sociální rizika při užití těchto látek Říká právní postihy		

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Používá způsoby odmítání návykových látek Posoudí vliv okolí, médií, reklam	Nebezpečné situace Šikana, násilí v sexualitě Pravidla bezpečnosti Doprava a bezpečnost Pohyb ve volné přírodě První pomoc Mimořádná událost Živelní pohromy	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Jmenuje místa, kde hrozí nebezpečí Používá ochranné prostředky		
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Popíše mimořádnou událost a živelnou pohromu		
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ			
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Jmenuje příčiny a projevy narušeného zdraví, vyhledá souvislosti mezi typy	Celostní pojetí Zdraví Příčiny narušení zdraví Projevy narušeného zdraví	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Porovná vliv chování jednotlivců na jejich zdraví	Podpora zdraví Zásady péče o zdraví Program zdraví 21 Principy uchování zdraví	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Usiluje o aktivní podporu zdraví		
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Zastává vlastní názor na celé zdraví		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ			
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Navazuje pozitivní vztah k druhému	Sebepoznání Vztah k sobě samému Jaký jsem Vztah k druhému a jeho hodnocení Stres Zvládání stresu Mezilidské vztahy Respektování sebe sama Umění pochválit	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Uvědomuje si, jaký je Žije pravidly zdravého životního stylu		
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Jmenuje způsoby zvládání stresu		
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Respektuje sebe i okolí		

2. stupeň - Výchova ke zdraví 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ</i>			
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Popíše ideálního partnera a rodinu	Vztahy ve dvojici Přátelství, láska, partnerství, sňatek, manželství Komunity Rodina, vrstevníci, třída,	
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunity, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vysvětlí podstatu manželství, pojedná o krizi a problémech v manželství		
<i>ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE</i>			
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Jmenuje sexuální deviace, účinně se brání	Sexuální dospívání Láska a odlišnosti Problémy těhotenství u dětí a mladistvých Sexuální deviace Kuplířství a prostituce Plánované rodičovství Antikoncepce	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Jmenuje vztahy ve dvojici, popíše rozdíly mezi nimi		
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Chápe význam plánovaného rodičovství, jmenuje druhy a význam antikoncepce		
<i>ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ</i>			
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Porovnává jídelníček cizinců Hodnotí, co je vhodné a co ne	Výživa Výživová pyramida, počet porcí a výdej energie Jídelníček v cizině Příprava pokrmů BMI – výpočet, význam Výživa kojence, sportovce, starého a nemocného člověka Ochrana Péče o nemocného Podávání léků	
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Aktivně podporuje zdraví svými činy		
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Hovoří s okolím o vlivu druhých na výběr stravy		
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Popíše význam výživové pyramidy, popíše výživu kojence....		
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby	Jmenuje civilizační choroby a jejich nebezpečí Poskytne 1. pomoc, pečuje o		

vyhledá odbornou pomoc	nemocného	Civilizační choroby	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Vypočítá BMI	Zdravotní a alternativní léčba	
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE			
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Popíše rizika spojená s užíváním návykových látek Poskytne a vyhledá první pomoc	Závislosti Druhy a příčiny Obrana, odmítnutí drog První pomoc Kriminalita Komunikace Pravda, lež, konflikt Reklama – i klamavá Výživa, fast food Ochrana obyvatel	MEDV – kritické čtení a vnímání médií, fungování a vliv médií ve společnosti
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Uplatňuje vhodnou obranu proti agresi Rozlišuje + či - vliv okolí		
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Jmenuje obsah evakuačního zavazadla		
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ			
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Definuje pojem zdraví a nemoc, popíše chování nemocného	Celostní pojetí Duševní zdraví Stádia nemoci, chování	OSV - rozvoj osobnostní - psychohygiena
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ			
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunity, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		Sebepoznání Pojmy vloha, talent, schopnost Sebepoznání – temperament Seberegulace Sebeovládání Zvládání problémových situací Stanovení osobních cílů Blízká budoucnost Prosociální chování Mezilidské vztahy Empatie, morálka Řešení problémů	
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Zvládá problémové situace, stanovuje si osobní cíle		
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Dbá na to, aby byl zdravý Předchází prevencí různým nemocem		
VZ-9-1-09 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Využívá duševní hygieny k regeneraci organismu, předchází únavě		
VZ-9-1-10 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Vhodně se chová k okolí, pěstuje prosociální chování		

6.15 Vzdělávací obor Tělesná výchova

6.15.1 Vyučovací předmět Tělesná výchova

CHARAKTERISTIKA:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět **TĚLESNÁ VÝCHOVA** se vyučuje v rozsahu 2 hodiny týdně v 6. – 9. ročníku a je povinný pro všechny žáky školy. Uvolnění z výuky je možné po domluvě s ošetřujícím lékařem a písemným stvrzením ředitele/ředitelky školy. Vzhledem k nižšímu stavu žáků v jedné třídě a tedy i v ročníku dochází ke spojování hodin tělesné výchovy v 6. a 7. ročníku, dále v 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá dále dle pohlaví žáků ve dvou skupinách – dělení na dívky a chlapce. Základní škola nemá vlastní tělocvičnu, proto výuka probíhá ve sportovní hale v obci Údlice. Při vhodném počasí se využívá pozemek kolem školy, kde se nacházejí i vhodné prostory (běžecká dráha, pískové doskočiště, sportovní hřiště, lavičky).

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku v této hodinové dotaci:

	2. stupeň			
Ročník	6.	7.	8.	9.
Počet hodin	2	2	2	2

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- TV tvoří pouze základ pro vzdělání a žáci si mohou pohybové dovednosti ověřit a upevnit v dalších formách pohybových činností (volitelný předmět, kroužky se sportovním zaměřením)

Do výuky jsou průběžně zařazována průřezová témata v souvislosti s aktuálními situacemi a problémy současného světa. Jedná se o následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV): Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy, Komunikace; Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí;
- Multikulturní výchova (MKV): Multikulturalita;
- Výchova demokratického občana (VDO): Občanská společnost a škola;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS): Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět;
- Environmentální výchova (EV): Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné. Zařazení rozšiřujícího učiva zvaží vyučující s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Přesahy a vazby jsou uvedeny pouze do rozpracovaných vyučovacích předmětů.

Klíčové kompetence v předmětu Tělesná výchova

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru a sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- vede žáky řešení dopravní situací

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování při kolektivních hrách, cvičení ve družstvech
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat při kolektivních hrách, cvičení ve družstvech a nástupech

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, a učí je poskytovat první pomoc
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

2. stupeň – Tělesná výchova 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Připravuje , uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele i v nestandardním prostředí. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Zvládá zásady první pomoci. Pohybuje se v terénu, orientuje se podle mapy a buzoly, ovládá základy orientačního běhu.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí Základní údržba cvičišť, péče o náčiní, vlastní výstroj a výzbroj. První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách. Improvizované ošetření poranění a odsun raněného. Pohybová činnost ve znečištěném ovzduší, neznámém prostředí. Orientační běh , terénní běh. Pojmy spojené s turistikou.	ENV - Lidské aktivity a životní prostředí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě se zatěžovanými svaly.	Cvičí základní druhy rozcviček pro jednotlivé části těla. Umí je předvést. Samostatně vede rozcvičení. Předvede základní druhy posilovacích cvičení pro jednotlivé části těla a předvede je. Chápe důvody správného rozcvičení dechových cvičení a průpravy. Samostatně vede rozcvičení.	Rozcvičení, posilování svalového aparátu, rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost. Průpravná, dechová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení.	OSV – kreativita, psychohygiena (rozcvička, relaxace)
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	Ovládá základní pravidla hry, s ohledem na pohlaví tělesnou zdatnost spolužáků se aktivně zapojuje do soutěží a her, dovede se podřídit kolektivu. Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Míčové hry – košíková, odbíjená,	OSV Osobnostní rozvoj – Seberegulace; Psychohygiena;

ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	individuální, brankové, síťové, pálkovací) a herní pozice. Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Zdokonaluje hru.	házená, kopaná, florbal – základní pravidla a herní kombinace, technika herních prvků a relaxace Netradiční hry - stolní tenis, frisbee, futsal, ringo, badminton	Kreativita OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů; Hodnoty, postoje
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Rozliší základní atletické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost, svou i spolužáků, aktivně se zapojuje do činností, dovede se podříditi kolektivu. Zvládá základní techniku běhu, předávky štafetového kolíku, skoku do dálky, do výšky, hodů, vrhu. Používá základní osvojované pojmy. Změří a zapíše výkon jednotlivých disciplín. Připraví start běhu, vydává povely pro start.	Atletika atletická abeceda, sprinty, běhy, vytrvalostní běhy skoky, hody a vrhy techniky - běhů, skoků, hodů, vrhů a startů, správného dýchání, uvolnění a odpočinků. Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	
	Rozezná základní gymnastické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost při cvičení. Zvládá základní akrobatické prvky. Předvede jednoduchou sestavu z akrobatických prvků. Zvládá záchranu a dopomoc. Cvičí podle slovních pokynů. Zvládá základní přeskoky.	Gymnastika kotouly, stoje, přeskoky nářadí, odrazy, kruhy, kladina techniky - gymnastických prvků, relaxace záchrana a dopomoc rytmické a kondiční gymnastické činnosti	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Chápe účinky drog na lidské tělo, zná druhy některých škodlivých látek. Respektuje pokyny učitele.	Drogy a jiné škodliviny Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	.
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	Rozezná rozdíl mezi TV a sportem dívek a chlapců. Chápe nutnost ohledu ke spolužákům opačného pohlaví a k tělesně slabším. Uvědomuje si náročnost a vhodnost jednotlivých her. Ví , co je fair – play.	Reprezentace školy - chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni. Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel. Organizace – prostoru a pohybových	EGS – Evropa a svět kolem nás (zájem o sport a Olympijské hry)

opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Uvědomuje si význam sebeobránných činností, své možnosti ve střetu s protivníkem a následky zneužití bojových činností.	činností, sebehodnocení a dodržování pravidel	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a her, podílí se na nich při činnostech v TV. Zorganizuje a samostatně řídí vybranou hru.	Měření a statistické údaje, práce se stopkami a pásmem.	
TV-9-2-02 dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Spolupracuje s ostatními žáky. Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a podílí se na nich při činnostech v TV.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Rozdělí žáky do skupin či družstev, zaujme správné místo pro tu či onu činnost. Předvede několik základních cviků z každé oblasti a seřadí je s pomocí učitele do jednoduché sestavy. Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu.	Organizace prostoru a pohybových činností. Sebehodnocení v pohybové činnosti. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační cvičení . Cvičení s náčiním, kruhový trénink. Šplh, úpoly, rytmické cvičení	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Chápe nutnost používání základního názvosloví při TV, rozumí mu a reaguje na ně. Zvládá pohybové dovednosti lyžování a respektuje bezpečnostní pravidla lyžování a pobytu na horách. Vysvětlí a uplatňuje základní pravidla při veškerých osvojených pohybových dovednostech.	Komunikace v TV , pravidla, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových dovedností.	OSV – Komunikace (správné používání názvosloví)
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Zvládne vytvořit jednoduchý grafický zápis pohybu. Změří a zapíše výkony a výsledky v osvojovaných disciplínách.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.	

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program.	Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své tělesné zdatnosti.		
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora.	Snaží se o fair - play jednání při pohybových hrách. Chápe , že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si , že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity.	OSV – mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, poznávání lidí

2. stupeň – Tělesná výchova 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Připravuje , uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele i v nestandardním prostředí. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Zvládá zásady první pomoci. Pohybuje se v terénu, orientuje se podle mapy a buzoly, ovládá základy orientačního běhu.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí Základní údržba cvičišť, péče o náčiní, vlastní výstroj a výzbroj. První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách. Improvizované ošetření poranění a odsun raněného. Pohybová činnost ve znečištěném ovzduší, neznámém prostředí. Orientační běh , terénní běh. Pojmy spojené s turistikou.	ENV - Lidské aktivity a životní prostředí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě se zatěžovanými svaly.	Cvičí základní druhy rozcvíček pro jednotlivé části těla. Umí je předvést. Samostatně vede rozcvíčení. Předvede základní druhy posilovacích cvičení pro jednotlivé části těla a předvede je. Chápe důvody správného rozcvíčení dechových cvičení a průpravy. Samostatně vede rozcvíčení.	Rozcvíčení, posilování svalového aparátu, rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost. Průpravná, dechová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení.	OSV – kreativita, psychohygiena (rozcvíčka, relaxace)
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	Ovládá základní pravidla hry, s ohledem na pohlaví tělesnou zdatnost spolužáků se aktivně zapojuje do soutěží a her, dovede se podřídit kolektivu. Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Míčové hry – košíková, odbíjená,	OSV Osobnostní rozvoj – Seberegulace; Psychohygiena;

ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	individuální, brankové, síťové, pálkovací) a herní pozice. Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Zdokonaluje hru.	házená, kopaná, florbal – základní pravidla a herní kombinace, technika herních prvků a relaxace Netradiční hry - stolní tenis, frisbee, futsal, ringo, badminton	Kreativita OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů; Hodnoty, postoje
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Rozliší základní atletické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost, svou i spolužáků, aktivně se zapojuje do činností, dovede se podřídít kolektivu. Zvládá základní techniku běhu, předávky štafetového kolíku, skoku do dálky, do výšky, hodů, vrhu. Používá základní osvojované pojmy. Změří a zapíše výkon jednotlivých disciplín. Připraví start běhu, vydává povely pro start.	Atletika atletická abeceda, sprinty, běhy, vytrvalostní běhy skoky, hody a vrhy techniky - běhů, skoků, hodů, vrhů a startů, správného dýchání, uvolnění a odpočinků. Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	
	Rozezná základní gymnastické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost při cvičení. Zvládá základní akrobatické prvky. Předvede jednoduchou sestavu z akrobatických prvků. Zvládá záchranu a dopomoc. Cvičí podle slovních pokynů. Zvládá základní přeskoky.	Gymnastika kotouly, stoje, přeskoky nářadí, odrazy, kruhy, kladina techniky - gymnastických prvků, relaxace záchrana a dopomoc rytmické a kondiční gymnastické činnosti	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Chápe účinky drog na lidské tělo, zná druhy některých škodlivých látek. Respektuje pokyny učitele.	Drogy a jiné škodliviny Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	.
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	Rozezná rozdíl mezi TV a sportem dívek a chlapců. Chápe nutnost ohledu ke spolužákům opačného pohlaví a k tělesně slabším. Uvědomuje si náročnost a vhodnost jednotlivých her. Ví , co je fair – play.	Reprezentace školy - chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni. Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel. Organizace – prostoru a pohybových	EGS – Evropa a svět kolem nás (zájem o sport a Olympijské hry)

opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Uvědomuje si význam sebeobránných činností, své možnosti ve střetu s protivníkem a následky zneužití bojových činností.	činností, sebehodnocení a dodržování pravidel	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a her, podílí se na nich při činnostech v TV. Zorganizuje a samostatně řídí vybranou hru.	Měření a statistické údaje, práce se stopkami a pásmem.	
TV-9-2-02 dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Spolupracuje s ostatními žáky. Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a podílí se na nich při činnostech v TV.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Rozdělí žáky do skupin či družstev, zaujme správné místo pro tu či onu činnost. Předvede několik základních cviků z každé oblasti a seřadí je s pomocí učitele do jednoduché sestavy. Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu.	Organizace prostoru a pohybových činností. Sebehodnocení v pohybové činnosti. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační cvičení . Cvičení s náčiním, kruhový trénink. Šplh, úpoly, rytmické cvičení	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Chápe nutnost používání základního názvosloví při TV, rozumí mu a reaguje na ně. Zvládá pohybové dovednosti lyžování a respektuje bezpečnostní pravidla lyžování a pobytu na horách. Vysvětlí a uplatňuje základní pravidla při veškerých osvojených pohybových dovednostech.	Komunikace v TV , pravidla, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových dovedností.	OSV – Komunikace (správné používání názvosloví)
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Zvládne vytvořit jednoduchý grafický zápis pohybu. Změří a запиše výkony a výsledky v osvojovaných disciplínách.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.	

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program.	Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své tělesné zdatnosti.		
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora.	Snaží se o fair - play jednání při pohybových hrách. Chápe, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity.	OSV – mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, poznávání lidí

2. stupeň – Tělesná výchova 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Připravuje , uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele i v nestandardním prostředí. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Zvládá zásady první pomoci. Pohybuje se v terénu, orientuje se podle mapy a buzoly, ovládá základy orientačního běhu.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí Základní údržba cvičišť, péče o náčiní, vlastní výstroj a výzbroj. První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách. Improvizované ošetření poranění a odsun raněného. Pohybová činnost ve znečištěném ovzduší, neznámém prostředí. Orientační běh , terénní běh. Pojmy spojené s turistikou.	ENV - Lidské aktivity a životní prostředí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě se zatěžovanými svaly.	Cvičí základní druhy rozcviček pro jednotlivé části těla. Umí je předvést. Samostatně vede rozcvičení. Předvede základní druhy posilovacích cvičení pro jednotlivé části těla a předvede je. Chápe důvody správného rozcvičení dechových cvičení a průpravy. Samostatně vede rozcvičení.	Rozcvičení, posilování svalového aparátu, rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost. Průpravná, dechová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení.	OSV – kreativita, psychohygiena (rozcvička, relaxace)
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	Ovládá základní pravidla hry, s ohledem na pohlaví tělesnou zdatnost spolužáků se aktivně zapojuje do soutěží a her, dovede se podřídit kolektivu. Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Míčové hry – košíková, odbíjená,	OSV Osobnostní rozvoj – Seberegulace; Psychohygiena;

ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	individuální, brankové, síťové, pálkovací) a herní pozice. Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Zdokonaluje hru.	házená, kopaná, florbal – základní pravidla a herní kombinace, technika herních prvků a relaxace Netradiční hry - stolní tenis, frisbee, futsal, ringo, badminton	Kreativita OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů; Hodnoty, postoje
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Rozliší základní atletické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost, svou i spolužáků, aktivně se zapojuje do činností, dovede se podřídít kolektivu. Zvládá základní techniku běhu, předávky štafetového kolíku, skoku do dálky, do výšky, hodů, vrhu. Používá základní osvojované pojmy. Změří a zapíše výkon jednotlivých disciplín. Připraví start běhu, vydává povely pro start.	Atletika atletická abeceda, sprinty, běhy, vytrvalostní běhy skoky, hody a vrhy techniky - běhů, skoků, hodů, vrhů a startů, správného dýchání, uvolnění a odpočinků. Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	
	Rozezná základní gymnastické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost při cvičení. Zvládá základní akrobatické prvky. Předvede jednoduchou sestavu z akrobatických prvků. Zvládá záchranu a dopomoc. Cvičí podle slovních pokynů. Zvládá základní přeskoky.	Gymnastika kotouly, stoje, přeskoky nářadí, odrazy, kruhy, kladina techniky - gymnastických prvků, relaxace záchrana a dopomoc rytmické a kondiční gymnastické činnosti	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Chápe účinky drog na lidské tělo, zná druhy některých škodlivých látek. Respektuje pokyny učitele.	Drogy a jiné škodliviny Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	.
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	Rozezná rozdíl mezi TV a sportem dívek a chlapců. Chápe nutnost ohledu ke spolužákům opačného pohlaví a k tělesně slabším. Uvědomuje si náročnost a vhodnost jednotlivých her. Ví , co je fair – play.	Reprezentace školy - chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni. Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel. Organizace – prostoru a pohybových	EGS – Evropa a svět kolem nás (zájem o sport a Olympijské hry)

opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Uvědomuje si význam sebeobránných činností, své možnosti ve střetu s protivníkem a následky zneužití bojových činností.	činností, sebehodnocení a dodržování pravidel	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a her, podílí se na nich při činnostech v TV. Zorganizuje a samostatně řídí vybranou hru.	Měření a statistické údaje, práce se stopkami a pásmem.	
TV-9-2-02 dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Spolupracuje s ostatními žáky. Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a podílí se na nich při činnostech v TV.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Rozdělí žáky do skupin či družstev, zaujme správné místo pro tu či onu činnost. Zná několik základních cviků z každé oblasti a seřadí je s pomocí učitele do jednoduché sestavy. Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu.	Organizace prostoru a pohybových činností. Sebehodnocení v pohybové činnosti. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační cvičení . Cvičení s náčiním, kruhový trénink. Šplh, úpoly, rytmické cvičení	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Chápe nutnost používání základního názvosloví při TV, rozumí mu a reaguje na ně. Zvládá pohybové dovednosti lyžování a respektuje bezpečnostní pravidla lyžování a pobytu na horách. Vysvětlí a uplatňuje základní pravidla při veškerých osvojených pohybových dovednostech.	Komunikace v TV , pravidla, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových dovedností.	OSV – Komunikace (správné používání názvosloví)
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Zvládne vytvořit jednoduchý grafický zápis pohybu. Změří a запиše výkony a výsledky v osvojovaných disciplínách.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.	

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program.	Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své tělesné zdatnosti.		
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora.	Snaží se o fair - play jednání při pohybových hrách. Chápe, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity.	OSV – mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, poznávání lidí

2. stupeň – Tělesná výchova 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Připravuje , uklízí a používá náradí a náčiní tak, aby neohrozil zdraví své a spolužáků. Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví. Plní zodpovědně pokyny učitele i v nestandardním prostředí. Rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti. Zvládá zásady první pomoci. Pohybuje se v terénu, orientuje se podle mapy a buzoly, ovládá základy orientačního běhu.	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a náradí Základní údržba cvičišť, péče o náčiní, vlastní výstroj a výzbroj. První pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách. Improvizované ošetření poranění a odsun raněného. Pohybová činnost ve znečištěném ovzduší, neznámém prostředí. Orientační běh , terénní běh. Pojmy spojené s turistikou.	ENV - Lidské aktivity a životní prostředí
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě se zatěžovanými svaly.	Cvičí základní druhy rozcviček pro jednotlivé části těla. Umí je předvést. Samostatně vede rozcvičení. Předvede základní druhy posilovacích cvičení pro jednotlivé části těla a předvede je. Chápe důvody správného rozcvičení dechových cvičení a průpravy. Samostatně vede rozcvičení.	Rozcvičení, posilování svalového aparátu, rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost. Průpravná, dechová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení.	OSV – kreativita, psychohygiena (rozcvička, relaxace)
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Uvědomuje si nutnost pohybové aktivity pro své zdraví.		
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje	Ovládá základní pravidla hry, s ohledem na pohlaví tělesnou zdatnost spolužáků se aktivně zapojuje do soutěží a her, dovede se podřídit kolektivu. Rozliší jednotlivé druhy sportovních her (kolektivní x	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením bez náčiní i s náčiním Míčové hry – košíková, odbíjená,	OSV Osobnostní rozvoj – Seberegulace; Psychohygiena;

ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	individuální, brankové, síťové, pálkovací) a herní pozice. Zvládá základní herní činnosti v určených hrách a uplatňuje je ve hře. Zvolí taktiku hry a dodržuje ji. Rozumí základním pravidlům hry a ovládá základy rozhodování při hře. Zdokonaluje hru.	házená, kopaná, florbal – základní pravidla a herní kombinace, technika herních prvků a relaxace Netradiční hry - stolní tenis, frisbee, futsal, ringo, badminton	Kreativita OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů; Hodnoty, postoje
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Rozliší základní atletické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost, svou i spolužáků, aktivně se zapojuje do činností, dovede se podřídít kolektivu. Zvládá základní techniku běhu, předávky štafetového kolíku, skoku do dálky, do výšky, hodu, vrhu. Používá základní osvojované pojmy. Změří a zapíše výkon jednotlivých disciplín. Připraví start běhu, vydává povely pro start.	Atletika atletická abeceda, sprinty, běhy, vytrvalostní běhy skoky, hody a vrhy techniky - běhů, skoků, hodů, vrhů a startů, správného dýchání, uvolnění a odpočinků. Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	
	Rozezná základní gymnastické disciplíny a vliv na tělesnou zdatnost při cvičení. Zvládá základní akrobatické prvky. Předvede jednoduchou sestavu z akrobatických prvků. Zvládá záchranu a dopomoc. Cvičí podle slovních pokynů. Zvládá základní přeskoky.	Gymnastika kotouly, stoje, přeskoky nářadí, odrazy, kruhy, kladina techniky - gymnastických prvků, relaxace záchrana a dopomoc rytmické a kondiční gymnastické činnosti	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny, jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Chápe účinky drog na lidské tělo, zná druhy některých škodlivých látek. Respektuje pokyny učitele.	Drogy a jiné škodliviny Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit.	.
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	Rozezná rozdíl mezi TV a sportem dívek a chlapců. Chápe nutnost ohledu ke spolužákům opačného pohlaví a k tělesně slabším. Uvědomuje si náročnost a vhodnost jednotlivých her. Ví , co je fair – play.	Reprezentace školy - chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo ni. Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel. Organizace – prostoru a pohybových	EGS – Evropa a svět kolem nás (zájem o sport a Olympijské hry)

opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Uvědomuje si význam sebeobránných činností, své možnosti ve střetu s protivníkem a následky zneužití bojových činností.	činností, sebehodnocení a dodržování pravidel	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a her, podílí se na nich při činnostech v TV. Zorganizuje a samostatně řídí vybranou hru.	Měření a statistické údaje, práce se stopkami a pásmem.	
TV-9-2-02 dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Spolupracuje s ostatními žáky. Zvládá organizaci jednoduchých soutěží a podílí se na nich při činnostech v TV.	Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel.	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Rozdělí žáky do skupin či družstev, zaujme správné místo pro tu či onu činnost. Předvede několik základních cviků z každé oblasti a seřadí je s pomocí učitele do jednoduché sestavy. Soustředí se na správné a přesné provedení pohybu.	Organizace prostoru a pohybových činností. Sebehodnocení v pohybové činnosti. Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační cvičení . Cvičení s náčiním, kruhový trénink. Šplh, úpoly, rytmické cvičení	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Chápe nutnost používání základního názvosloví při TV, rozumí mu a reaguje na ně. Zvládá pohybové dovednosti lyžování a respektuje bezpečnostní pravidla lyžování a pobytu na horách. Vysvětlí a uplatňuje základní pravidla při veškerých osvojených pohybových dovednostech.	Komunikace v TV , pravidla, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových dovedností.	OSV – Komunikace (správné používání názvosloví)
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Zvládne vytvořit jednoduchý grafický zápis pohybu. Změří a запиše výkony a výsledky v osvojovaných disciplínách.	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování.	

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky volí vhodný rozvojový program.	Chápe význam přípravy organismu před pohybovou aktivitou. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své tělesné zdatnosti.		
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora.	Snaží se o fair - play jednání při pohybových hrách. Chápe , že hra přináší radost a příjemné zážitky. Využívá pro pohybové hry přírodního prostředí. Připraví a zorganizuje pro spolužáky jednoduchou hru. Uvědomuje si , že ne každá hra je vhodná pro určitý věk a počet hráčů. Svoji účastí a aktivitou podporuje různé veřejné sportovní akce.	Pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity.	OSV – mezilidské vztahy, kooperace a kompetice, poznávání lidí

6.16 Vzdělávací obor Člověk a svět práce

6.16.1 Vyučovací předmět Praktické činnosti

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **PRAKTICKÉ ČINNOSTI** patří do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, vzdělávací obor Člověk a svět práce. Vyučuje se v rozsahu 1 hodina týdně v 6. – 9. ročníku a je povinný pro všechny žáky školy.

Výše jmenovaný vyučovací předmět volně navazuje na cíle a obsah vyučovacího předmětu pracovní činnosti realizovaného v 1. – 5. ročníku. Vychází tak z žákovských výstupů, které si žáci na 1. stupni osvojili. Žáci si v 6. – 7. ročníku v rámci tohoto předmětu osvojují znalosti a dovednosti, které mohou v budoucnosti využít v praktickém životě. Učí se zvládat jednoduché pracovní postupy při práci v domácnosti při drobné domácí údržbě, dále si pak osvojují některé jednoduché postupy při práci na zahradě nebo s technickým materiálem. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

V 8. - 9. ročníku je hlavní náplní výuky vést žáky k posouzení svých možností při rozhodování o volbě svého povolání s využitím informací poradenských služeb, středních škol apod. Součástí vyučování je nejen vyučovací hodina, ale i příležitostné akce, projekty, exkurze apod.

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová práce, partnerská práce, samostatná práce (procvičování a opakování učiva, práce s počítačem, propagačními materiály apod.), která zohledňuje individuální přístup žáka.

Při výuce jsou využívány metodické materiály středních škol, poradenských služeb, počítač, žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací, apod.

Učivo se skládá z:

- Orientace v pracovních činnostech vybraných profesí (znaky povolání, řazení profesí dle oborů činnosti, získávání informací)
- Posouzení svých možností při rozhodování o volbě povolání (rozpozná své silné a slabé stránky, své přednosti)
- Využití profesních informací poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělání (druhy informací, správný výběr informací, využití všech dostupných zdrojů informací)

- Tematických okruhů:
 - Trh práce
 - Znaky povolání
 - Sebepoznávání
 - Typologie osobnosti
 - Zdroje informací
 - Poradenské služby
 - Podnikání
 - Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Při výuce praktických činností se rozvíjí všechny klíčové kompetence uvedené v RVP, ale zejména kompetence žáků k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní. Při užití některých metod (skupinové a projektové formy výuky) se rozvíjí i kompetence komunikativní, sociální, personální i občanské.

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Vedeme žáky ke správnému vyhledávání, zpracování a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů:

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“).
- Vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení možných rizikových a zátěžových situací, možných problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k argumentování, k pomoci druhým.
- Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.

Kompetence sociální a personální:

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, motivujeme žáky, aby neodmítali pomoci druhým.

Kompetence občanské:

- Budujeme společně s žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a ve třídách Vytváříme společná pravidla jednání.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.

Kompetence pracovní:

- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

2. stupeň – Praktické činnosti 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• Připraví si vhodné pomůcky • Pojmenuje nářadí v dílně • Označí rozměry v nákresu, čte kóty • Pracuje se dřevem (brousí, řeže, piluje, vrtá, natírá ...) • Pracuje s kovem (řeže, piluje, ohýbá ...) • Pracuje s plastem (řeže, piluje, ohýbá za tepla) • Pracuje s kompozity	• technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	

2. stupeň – Praktické činnosti 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA POZNÁMKY
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	• Pěstuje semenáčky stromů • Pokusně klíčí semena	• základní podmínky pro pěstování	
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	• Popisuje užitky lesa a zahrady • Vyhledává druhovou skladbu lesů v ČR • Popisují cestu vody v rostlinách • Určují vlastnosti dřeva • Zjišťují výhody a nevýhody dřevěných stavem. • Přesazují květiny • Sejí léčivé rostlin • Volí vhodné hnojení rostlin	• zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování • okrasné rostliny - základní ošetření pokojových květin, dřevin, • úpravy do vázy • ovocné rostliny - druhy, způsob pěstování, uskladnění, zpracování • léčivé rostliny - pěstování, zpracování, vliv na člověka	
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	• Popisuje nářadí k těžbě dřeva a jeho postup • Popisuje, kam putuje dřevo po těžbě • Rozliší řezivo • Hledá informace o výrobě tužek		
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		• chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu	
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty			

2. stupeň – Praktické činnosti 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- Rozpozná a určí charakteristické znaky profese, které ovlivňují výběr školy - Seznámí se s různými povoláními - Zařadí profesi dle oboru činnosti - Získává informace o pracovních příležitostech regionu	- Trh práce - Znaky povolání	
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- Charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality - Rozpozná své silné a slabé stránky, své přednosti, omezení a předpoklady pro různé činnosti	- Volba profesní orientace - Informační základna pro volbu povolání - Sebepoznání - Plánování	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání
ČSP-9-8-03 využije profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	- Poznává druhy informací - Provádí správný výběr informací, využívá portály - Využívá všech dostupných zdrojů informací - Posoudí možnosti poradenských služeb - Orientuje se v druzích a struktuře organizací	- Zdroje informací - Poradenské služby	OSV – Osobnostní rozvoj – Poznávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- Zvládá sepsat upravený životopis - Předvede modelové situace	- Životopis - Řeč těla	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

2. stupeň – Praktické činnosti 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	• Rozpozná a určí charakteristické znaky profese • Orientuje se v druzích povolání a nabídce škol • Zařadí profesi dle oboru činnost • Získává informace o pracovních příležitostech regionu • Poznává náplň učebních, studijních oborů	• Trh práce • Znaky povolání	
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	• Charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality • Rozpozná své silné a slabé stránky, své přednosti, omezení a předpoklady pro různé činnosti	• Volba profesní orientace • Informační základna pro volbu povolání • Sebepoznání • Typologie osobnosti • Plánování	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznávání
ČSP-9-8-03 využije profesní informace poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	• Poznává druhy informací • Provádí správný výběr informací • Využívá všech dostupných zdrojů informací • Posoudí možnosti poradenských služeb • Orientuje se v druzích a struktuře organizací • Využívá informační portály	• Zdroje informací • Poradenské služby • Trh práce	OSV – Osobnostní rozvoj – Poznávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	• Zvládá sepsat jazykově, stylisticky i graficky upravený životopis • Při přijímacím řízení klade vhodné otázky a správně a rozumně odpovídá na předpokládané otázky	• Pohovor u zaměstnavatele na SŠ • Životopis • Přijímací řízení • Motivační dopis	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

6.17 Vzdělávací obor Volitelné předměty

6.17.1 Vyučovací předmět Informatika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **INFORMATIKA** je zařazen s dotací 1 h týdně v 7. a 8. ročníku.

Další charakteristika, výchovné a vzdělávací strategie apod. jsou uvedeny na straně 193 – 194.

2. stupeň – Informatika 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Vyhledávání informací a komunikace</i>			
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vyhledávají informace na internetu Ověřují věrohodnost informací	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody, a nástroje jejich ověřování Internet	
<i>Zpracování a využití informací</i>			
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Píše text a formátují ho Užívají v textu odrážky Vkládají grafy do Wordu Pracují v grafických programech Nacvičují psaní všemi prsty	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce	
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Vytváří prezentaci v Powerpointu	Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)	
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Rozliší druhy tiskáren podle funkce	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Ukládají informace		
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě			

2. stupeň – Informatika 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
<i>Vyhledávání informací a komunikace</i>			
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Vysvětlí pojem internet Vysvětlí historický vývoj internetu Vyhledávají informace na internetu Ověřují věrohodnost informací	Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody, a nástroje jejich ověřování Internet	
<i>Zpracování a využití informací</i>			
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Píše text a upravují ho Vytvoří tabulku v textovém editoru Vytváří tabulky tabulkovým editorem Vytváří grafy a výpočty Pracují v grafických programech	Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření, vytváření tabulek, porovnávání dat, vzorce	
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Vytváří prezentaci na dané téma	Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimedia)	
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví		Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji			

6.17.2 Vyučovací předmět Přírodovědná praktika

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA** je zařazen jako volitelný předmět v 6. a 8. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně. Vyučuje se v odborné učebně, popřípadě na školním pozemku.

Seznamuje žáky se základními ekologickými problémy a jejich dopady. Podává komplexní pohled na vztah člověka a jeho prostředí, vlivy lidské činnosti na přírodu, souvislosti a vazby mezi stavem prostředí a zdravím. Žáci získají vědomosti o principech udržitelného rozvoje, o podmínkách života a jejich ohrožení, o nutnosti spolupráce na regionální i mezinárodní úrovni. Učí se prakticky ovlivňovat své životní prostředí a chápat vlastní zodpovědnost.

Přírodovědná praktika svou náplní odpovídají průřezovému tématu environmentální výchova. Zároveň zasahují i do myšlení v globálních souvislostech, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Metody práce jsou založeny především na týmové spolupráci, schopnosti prezentovat svůj názor, nacházet společně optimální řešení. Důležitou součástí je praktické uplatňování poznatků při zapojení do ekologických aktivit školy i města.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost pracovat s informacemi a aplikovat je v praxi, schopnost zapojit se prakticky do ekologických aktivit i umět formulovat a obhájit vlastní řešení problému. Opírá se o výsledky prezentací a míru aktivity při praktickém uplatňování poznatků.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Při výuce přírodovědných praktik se rozvíjí všechny klíčové kompetence uvedené v RVP, ale zejména kompetence žáků k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní. Při užití některých metod (skupinové a projektové formy výuky) se rozvíjí i kompetence komunikativní, sociální, personální i občanské.

Kompetence k učení:

- umožňujeme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé přírodní objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit a porovnávat vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení;

- učíme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět experimenty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovené hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování přírodních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách;
- učíme žáky vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky přírodních zákonitostí a využívat je ve svém dalším studiu;
- učíme poznávat souvislosti s ostatními oblastmi zkoumání;

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky rozpoznávat problémy v průběhu jejich vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.);
- vedeme žáky k vyjadřování či formulování problému na který narazí při jejich přírodovědném vzdělávání;
- učíme hledat, navrhopat či používat různé další metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli;
- učíme žáky korigovat chybná řešení problému;

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k práci ve skupinách, založené na komunikaci a respektování názoru druhých a na diskuzi;
- umožňujeme žákům formulovat své myšlenky v písemné, verbální grafické formě

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat při využívání skupinového vyučování, jež vede žáky ke spolupráci při řešení problémů;
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti;

Kompetence občanské:

- klademe důraz na šetrné využívání surovin, elektrické energie;
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě;

Kompetence pracovní:

- klademe důraz na dodržování řádu učebny;
- učíme žáky odpovědnému přístupu k plnění úkolů a samostatnosti;

- učíme účelně využívat vědomosti a dovednosti z jiných oblastí;
- umožňujeme práci na počítačích a s internetem a obrazovou záznamovou technikou
- učíme objektivně hodnotit vlastní práci i práci druhých;

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z medií apod.). Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřicí a míra přesnosti.

2. stupeň – Přírodovědná praktika 6. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• Vyjádří obsah pojmů ekologie a životní prostředí • Dělí ekologii podle oborů • Popíše vztah mezi organismem a prostředím na příkladu • Uvede některé z podmínek života	Dělení ekologie	
	• Uvede možnosti jejich ohrožení podmínek života • Na příkladech ukáže vliv lidských činností na biosféru	Podmínky života a vliv člověka	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Popíše koloběh vody • Vyjmenuje skupenství, ve kterých se voda může vyskytovat • Popíše některé děje, které se v koloběhu vyskytují • Uvede příklady znečištění vody • Pokusně ověří filtraci vody • Vysvětlí pojmy úprava vody a čistírna odpadních vod • Jmenuje základní vlastnosti vody • Změří pH a tvrdost vzorku vody • Porovnává dostupnost a spotřebu vody ve světě • Porovnává balenou a přírodní vodu • Zjišťuje možnosti úspor • Sleduje vliv počasí na množství vody • Vyhledává využití vody v energetice, dopravě, průmyslu • Vyhledává informace o lázeňství na Chomutovsku • Popisuje význam rybníkářství • Zjišťuje změny ve vodě v létě • Pozoruje sinice, zkoumají vodu	Koloběh vody Pitná a přírodní voda Filtrace vody Vlastnosti vody Využití vody Lázeňství a rybníkářství	
	• Popíše zjednodušeně tvorbu projektu a jeho části • Hodnotí program Ekoškola	Projekt Ekoškola	

2. stupeň – Přírodovědná praktika 8. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje	• Vyjmenuje první obaly a jejich výhody a nevýhody • Podle svých schopností časově zařadí vznik jednotlivých materiálů • Vysvětlí možnosti alternativních obalů	<u>Historický vývoj obalových materiálů</u> • vývoj jednotlivých druhů obalů • vlastnosti jednotlivých materiálů	
	• Zjednodušeně popíše výrobu železa a hliníku • Zná hlavní výhody a nevýhody jednotlivých kovových materiálů • Popíše surovinovou a energetickou náročnost výroby hliníku	<u>Kovové obaly</u> • výroba základních kovů • výhody a nevýhody • výroba hliníku • recyklace kovů	
	• Popíše, z čeho se plasty vyrábí • Podle svých schopností umí vyjmenovat některé označení plastů • Vyjmenuje základní výhody a nevýhody plastů • Z nabídky vybere správné označení kontejneru na plasty • Popíše recyklaci plastů	<u>Plastové obaly</u> • vývoj plastů • výhody a nevýhody • značení plastů • značení kontejnerů • recyklace plastů	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Rozdělí výhody a nevýhody kartónových obalů • Vyjmenuje jednotlivé vrstvy nápojového obalu • Z nabídky vybere správné označení kontejneru na nápojové kartony	<u>Nápojové kartóny</u> • výhody a nevýhody • složení vrstveného tetrapaku • značení kontejnerů	
	• Rozdělí výhody a nevýhody skleněných obalů • Popíše výrobu skla • Z nabídky vybere správné označení kontejneru na sklo • Popíše, jak se sklo recykluje	<u>Skleněné obaly</u> • výhody a nevýhody • výroba skla • značení kontejnerů • recyklace skla	
	• Rozdělí výhody a nevýhody papírových obalů • Z nabídky vybere správné označení kontejneru	<u>Papír, lepenka, karton</u> • výhody a nevýhody	

	na papír • Vysvětlí recyklaci papíru	• výroba lepenky a kartonu • značení kontejnerů • recyklace papíru	
	• Popíše, jaké další odpady vznikají • Posoudí vhodnost nebo nevhodnost nakupování výrobků ve více obalech • Z nabídky vybere správné označení kontejneru na nebezpečný odpad	<u>Obaly a odpady</u> • nakupování z hlediska vzniku odpadů • nebezpečné odpady a jejich recyklace	
P-9-7-04 uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• Popíše, jaké další odpady vznikají • Posoudí vhodnost nebo nevhodnost nakupování výrobků ve více obalech • Z nabídky vybere správné označení kontejneru na nebezpečný odpad	<u>Sběrné dvory</u> • funkce sběrných dvorů • co je možno a za jakých podmínek do sběrných dvorů odevzdat	
	• Popíše, jak se vytváří projekt	<u>Ekologické projekty</u> • postup tvorby projektu • závěrečné vyhodnocení projektu	

6.17.3 Vyučovací předmět Technické kreslení

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **TECHNICKÉ KRESLENÍ** je zařazen jako volitelný předmět v 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně.

Svým pojetím navazuje především na žákovské výstupy vzdělávací oblasti matematika a její aplikace, ale také na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Ty se snaží dále rozvíjet a prohlubovat. Jde především o osvojování dovedností a vědomostí, které bude moci žák využít v praktickém životě. Učí se porozumět jednoduchým technickým náčrtkům a výkresům a řešit problémové úlohy z běžného života a hlavně pak spolupracovat při jejich řešení. Je snahou, aby získané znalosti a dovednosti žákovi pomohli v praktickém životě, protože se bude umět lépe orientovat v různých montážních návodech nebo v materiálech k technickým výrobkům.

Využívají se především metody a formy založené na samostatné práci žáků. Učí se pracovat přesně, čistě a zodpovědně.

V hodnocení žáka se sleduje především to, jak je schopen aplikovat získané dovednosti a vědomosti, přemýšlet, řešit úlohy. Dalším důležitým hlediskem je již zmiňovaná přesnost a čistota práce.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Při výuce rýsování se rozvíjí všechny klíčové kompetence uvedené v RVP, ale zejména kompetence žáků k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní.

Kompetence k učení:

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů a logických úloh;

Kompetence k řešení problému:

- nabízíme žákům úlohy vycházející z reálného života a vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů;
- vedeme žáky k poznatku, že úloha a nejen ona, má různé varianty řešení;
- učíme žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh;
- vedeme žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů;
- vedeme žáky k provádění rozboru úkolu (problému), tvorbě plánu jeho řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání;
- vytváříme u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů a protipříkladů;

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu;

Kompetence pracovní:

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práce s různými materiály);

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci rýsovacími pomůckami a míra přesnosti.

2. stupeň – Technické kreslení 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
M-9-3-06 načrtne a sestaví rovinné útvary M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary M-9-3-11 navrhne a sestrojí síť základních těles	Rozliší druhy čar podle užití Kótuje rys Píše normalizovaným písmem Vysvětlí pojmy půdorys, bokorys, nárys ... Rýsuje plošná tělesa Rýsuje prostorová tělesa Rýsuje v měřítku Rýsuje ve volném rovnoběžném promítání Vytváří prostorová tělesa z papíru Pracuje šetrně s pomůckami	Návod, předloha, náčrt, plán, schéma Kótování Volné rovnoběžné promítání Měřítko rysu a výrobku Sestavování modelů	

6.17.4 Vyučovací předmět Základy elektrotechniky

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět **ZÁKLADY ELEKTROTECHNIKY** je zařazen samostatně v 9. ročníku v hodinové dotaci 1 h týdně do skupiny volitelných předmětů.

Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládl očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky.

Obsahem vzdělávacího předmětu elektrotechnika je seznámení žáků se základy elektrotechniky a pochopení funkcí elektrotechnických zařízení především v domácnosti. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi funkcí elektrosoučástek a jejich praktické využití v elektrospotřebičích. Náplní je také možnost vhodného používání elektrospotřebičů, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Při studiu elektrotechniky se rozvíjí osobnostní a sociální výchova žáka. Především schopnost soustředit se, samostatně i ve skupině řešit problém.

Hodnocení žáka klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti, dovednosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názor. Hodnocení vychází z praktických dovedností a samostatné prezentace. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z medií apod.). Hodnotí se také manuální zručnost při práci s měřicí a míra přesnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k rozvoji klíčových kompetencí žáků:

Při výuce elektrotechniky se rozvíjí všechny klíčové kompetence uvedené v RVP, ale zejména kompetence žáků k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní. Při užití některých metod (skupinové a projektové formy výuky) se rozvíjí i kompetence komunikativní, sociální, personální i občanské.

Kompetence k učení:

- učíme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět elektrotechnické experimenty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovené hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování elektrotechnických zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách;
- vedeme žáky k vyslovování hypotéza k ověřování jejich pravdivosti různými prostředky a k využívání získaných poznatků k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu;
- učíme žáky vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky principu a fungování spotřebičů;
- umožňujeme samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé elektrotechnické objekty, procesy i jejich vlastnosti a určovat vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení;

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky rozpoznávat problémy v průběhu jejich elektrotechnického vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici;
- vedeme žáky k vyjadřování či formulování problému na který narazí při jejich elektrotechnickém vzdělávání;

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k práci ve skupinách, které jsou založeny na komunikaci a respektování názoru druhých a na diskuzi;

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupracovat při využívání skupinového a inkluzivního vyučování, jež vede žáky ke spolupráci při řešení problémů;
- vedeme žáky k ochotě pomoci při řešení problémů;

Kompetence občanské:

- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s elektrotechnickými přístroji a zařízeními;
- klademe důraz na dodržování řádu učebny a učíme žáky odpovědnému přístupu k plnění úkolů a samostatnosti;
- umožňujeme práci na počítačích a s internetem;
- učíme objektivně hodnotit vlastní práci i práci druhých;

2. stupeň – Základy elektrotechniky 9. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Seznamuje se s vývojem a využitím elektrické energie, s historií elektrospotřebičů Pracuje s pojmy slaboproud, silnoproud, elektrotechnika - určuje rozdíly Rozlišuje jednotlivé značky schématu obvodů, rozliší jednotlivé značky, rozpozná druhy obvodů Popíše a správně použije pojistku v elektrickém obvodu Zapojuje jednoduché elektrotechnické obvody Seznamuje se s elektrizací domácnosti Zná a uplatňuje pravidla první pomoci	Elektrotechnika - pojem, historie Slaboproud, silnoproud Elektrický obvod Návod, předloha, náčrt, plán, schéma Stavebnice - elektrotechnická, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Elektrizace domácnosti - pračka, gramofon, CD Bezpečnost práce	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení			
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu			
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí			
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní			

6.17.5 Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce

CHARAKTERISTIKA:

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je zařazen samostatně na druhém stupni v 7. ročníku v hodinové dotaci 1h týdně.

Žák:

- * se domluví s kamarády na tom, co budou dělat, kdy, kde a případně jakým způsobem;
- * v konverzaci reaguje na jednoduché otázky;
- * prohlubuje a procvičuje především osvojená témata z hodin anglického jazyka

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- upevňujeme učivo a porovnáváme zákonitosti užití Aj s mateřštinou
- klademe důraz na schopnost vyhledat potřebné informace a správně je používat

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky orientovat se v problému, promýšlet a hledat způsoby řešení

Kompetence komunikativní:

- učíme spolupracovat ve skupině, naslouchat ostatním, vhodně reagovat a umět obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky spolupráci ve skupině, zdravému prosazování svého názoru, ale také pochopení a toleranci k jiným názorům
- vedeme žáky k poskytování pomoci druhým a také k vhodným formám žádosti o pomoc, pokud ji žák potřebuje.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím jiných národů

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných tomto předmětu k přípravě na další vzdělávání a profesní zaměření

2. stupeň – Konverzace v anglickém jazyce 7. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POZNÁMKY
CJ-9-1-02 rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky; • rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci; • v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace; • samostatně vyhledá v dvojazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku;	<i>Tematické okruhy</i> • Osobní údaje • Pozdravy a seznámení <i>Jazykové prostředky</i> • Minulé časy • Přítomné časy • Předložky místa a času • Budoucí časy	EGS – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování); Objevujeme Evropu a svět (styl života v EU)

7 DODATKY

7.1 Používané zkratky

- 1. S. V. – 1. světová válka
- 2. S. V. – 2. světová válka

A - atletika
ad. – a další
Aj – anglický jazyk
aj. – a jiné
apod. – a podobně

Cj – cizí jazyk
Cn – cvičení na nářadí
Čj – český jazyk
ČSP – člověk a svět práce
ČZV – člověk a zdraví

D – dějepis
Dv – dopravní výchova

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

ENV – Enviromentální výchova

Ev – ekologická výchova

F – fyzika

G – gymnastika

Hv – hudební výchova

Ch – chemie

Inf. – informatika

ITK – informační a komunikační technologie

IVP – individuální vzdělávací program

Li – literatura

LP – laboratorní práce

LÚ – laboratorní úkol

Lv – literární výchova

M – matematika

M. v. – mezipředmětové vztahy

max. – maximálně, maximální

MEDV – Mediální výchova

MFCH tab. – matematické, fyzikální a chemické tabulky

MKV – Multikulturní výchova

MŠMT – ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Nj – německý jazyk

OSV – osobnostní a sociální výchova

Ov – občanská výchova

Pč – praktické činnosti

Pd – projektový den

Ph – pohybové hry

PLPP – plán pedagogické podpory

POZ. – poznámky

Pp – přírodovědná praktika
Prv – prvouka
Př – přírodopis
Přv – přírodověda
PSP – periodická soustava prvků

r. - ročník
R-H – Rakousko-Uhersko

Sh – sportovní hry
SVP – speciální vzdělávací potřeby

ŠPP – školské poradenské pracoviště
ŠPZ – školské poradenské zařízení

VDO – Výchova demokratického občana

VI – vlastivěda
Vp – volitelné předměty
VP – volba povolání
Vv – výtvarná výchova
Vz – výchova ke zdraví

Tk – technické kreslení
Tv – tělesná výchova

Z – zeměpis
Ze – základy elektrotechniky

ŽP – životní prostředí

Základní škola Údlice, okres Chomutov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

4. část

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2016 – verze č. 4

8 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

8.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Přehled:

- 8.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- 8.1.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
- 8.1.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
- 8.1.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií
- 8.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15, odst. 2 vyhlášky č.48/2005 Sb., včetně předem stanovených kritérií
- 8.1.6 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
- 8.1.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení
- 8.1.8 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
- 8.1.9 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 8.1.10 Výchovní opatření

8.1.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Vycházejí z § 51, 52 a 53 zákona č. 561/2004 Sb. v platném znění a z § 14 až 23 vyhlášky č. 48/2005 Sb. v platném znění
Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

8.1.2 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první i druhé pololetí vydává škola žákovi výpis vysvědčení nebo vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo při přestupu na jinou ZŠ dle jejího hodnocení.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí.

- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snáživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky na 1. stupni, na 2. stupni prostřednictvím elektronické žákovské knížky
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - při konzultačních hodinách,
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a nehodnotí. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se nehodnotí.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka,

kteře se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
- Ředitel školy může žákovi, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, povolit po posouzení důvodů uvedených v žádosti jeho zákonného zástupce a na základě dosavadních výsledků vzdělávání žáka pokračování v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.

8.1.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde,
 - jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

8.1.4 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Hodnocení prospěchu

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 – nedostatečný

Na vysvědčení se u žáků prvního stupně použije pro zápis stupně hodnocení číslice, u žáka druhého stupně se použije slovní označení stupně hodnocení.

Předměty s převahou teoretického zaměření

Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,

- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně, vztah k nim,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Předměty s převahou praktického zaměření

Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Předměty s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci v těchto předmětech se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice obecně,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost žáka a v té souvislosti i výkonnost.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení.

Učitelé se při tom řídí platným metodickým pokynem MŠMT ČR.

Hodnocení chování

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel. Návrh projedná v pedagogické radě s učiteli a ředitelem školy.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování - školního řádu a dalších dohodnutých pravidel.

Škola hodnotí a klasifikuje žáka především za jeho chování ve škole.

Kritéria pro jednotlivé stupně:

1 - velmi dobré

Žák bez problémů dodržuje pravidla chování. Nedopouští se žádných významných přestupků proti pravidlům chování.

Má kladný vztah ke kolektivu třídy. Pomáhá při utváření pracovních podmínek ve školní práci.

2 - uspokojivé

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro uspokojivé chování může být i neomluvená absence.

3 - neuspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a se školním řádem. Dopouští se takových přestupků, kdy je ohrožena výchova a bezpečnost žáka samotného i jiných žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro neuspokojivé chování může být i velké množství neomluvených hodin.

Celkový prospěch žáka na vysvědčení

Celkový prospěch žáka je hodnocen:

prospěl s vyznamenáním

prospěl

neprospěl

nehodnocen

Žák je hodnocen stupněm:

prospěl s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů

stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 (nebo odpovídajícím slovním hodnocením) a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

prospěl - není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl - je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí.

nehodnocen – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

8.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15, odst. 2 vyhlášky č.48/2005 Sb., včetně předem stanovených kritérií

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

8.1.6 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného školním vzdělávacím programem	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností ,pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák bez problémů dodržuje pravidla chování. Nedopouští se žádných významných přestupků proti pravidlům chování. Má kladný vztah ke kolektivu třídy. Pomáhá při utváření pracovních podmínek ve školní práci.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro uspokojivé chování může být i neomluvená absence.
3 - neuspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a se školním řádem. Dopouští se takových přestupků, kdy je ohrožena výchova a bezpečnost žáka samotného i jiných žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu. Důvodem pro neuspokojivé chování může být i velké množství neomluvených hodin.

8.1.7 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Učitel musí získat ve svém předmětu takové množství podkladů pro hodnocení, aby byl žák hodnocen co nejobjektivněji.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- různými druhy zkoušek, (písemné, ústní, praktické, grafické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi,
- analýzou výsledků různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s jinými institucemi

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé zkoušky - klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a podobně.

Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek oznámí nejpozději do 7 dnů.

Kontrolní písemné práce a jiné náročnější zkoušky učitel rozvrhne rovnoměrně po celý školní rok.

V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu kontrolní práci či jinou náročnější zkoušku.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci a hodnocení žáka.

V určený termín na konci klasifikačního období učitelé zapíší číslicí do katalogových listů žáků – do systému Bakalář - výsledky celkové klasifikace.

8.1.8 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy, (v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad).
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, (nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy),
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým

vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nový výpis vysvědčení nebo nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení se stanoví v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Pokud žák koná v souladu s § 53 školského zákona opravné zkoušky, vydá mu škola na konci 2. pololetí vysvědčení. Po vykonání opravných zkoušek je žákovi vydáno nové vysvědčení, a to i v případě, že se hodnocení z předmětů, ze kterých žák konal opravné zkoušky, nezměnilo. Pokud se žák k opravným zkouškám nedostaví, nové vysvědčení mu vydáno nebude. Na vysvědčení vydané po opravných zkouškách se uvádí hodnocení za 1. i 2. pololetí. Pouze v případě, že vysvědčení v 1. pololetí vydávala jiná škola, bude uvedeno hodnocení pouze za 2. pololetí
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který konal opravnou zkoušku:
 Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)
 Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

V elektronickém třídním výkazu se provede evidence v systému Bakalář.

8.1.9 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení se sledováním pokroku a podobně.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

8.1.10 Výchovní opatření

- Výchovní opatření jsou pochvaly a opatření k posílení kázně.
- Opatření k posílení kázně se ukládají při porušení povinností stanovených školním řádem. Dle závažnosti tohoto porušení lze uložit:
 - napomenutí třídního učitele
 - důtka třídního učitele
 - důtka ředitele školy.
- Udělení pochvaly, která se uvádí na vysvědčení, podléhá projednání v pedagogické radě.
- Napomenutí nebo důtku neprodleně oznamuje třídní učitel řediteli školy. Ředitel školy po projednání v pedagogické radě může udělit důtku ředitele školy.
- Napomenutí a důtky oznamuje třídní učitel neprodleně rodičům žáka prokazatelným způsobem.
- Výchovní opatření (napomenutí, důtky a pochvaly zaznamenává třídní učitel do katalogového listu žáka – do systému

Bakalář).

Pravidla pro udělení výchovných opatření

- Drobné přestupky proti školnímu řádu si evidují vyučující jednotlivých předmětů.
- Pokud jsou drobné přestupky časté, informuje vyučující třídního učitele, který rozhodne o výchovném opatření.
- Podle závažnosti a četnosti provinění třídní učitel rozhodne o informaci rodičů prostřednictvím zápisu informace do žákovské knížky.
- Nenastane-li náprava, udělí třídní učitel podle četnosti a závažnosti provinění napomenutí třídního učitele nebo důtku třídního učitele.
- Nedojde-li po udělení napomenutí třídního učitele nebo důtky třídního učitele k nápravě, může být udělena důtka ředitele školy.
- Uvedená posloupnost při udělení opatření k posílení kázně nemusí být dodržena, dopustí-li se žák závažnějšího přestupku proti školnímu řádu.
- Současné udělení opatření k posílení kázně a pochvaly se nevylučuje.
- Výše uvedená výchovná opatření se zapisují do katalogových listů žáků – do systému Bakalář.

Základní škola Údlice, okres Chomutov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

5. část

Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2016 – verze č. 4

9 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ A POZNÁMKY

9.1 Závěrečná ustanovení

Ze školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání EKOŠKOLA ÚDLICE vychází roční plán školy zpracovaný k datu zahájení nového školního roku, který aktualizuje a upřesňuje text ŠVP ZV pro daný školní rok.

Změny v ŠVP ZV lze provádět na základě závěrů autoevaluace a evaluace školy nebo na základě návrhů pedagogů školy, školské rady, či podnětných připomínek zákonných zástupců žáků školy po ukončení školního roku.

9.2 Poznámky

Číslo jednací:

Podpis ředitele: